

روایتی از سخنان بیژن زنگنه در برنامه های  
صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران

آقای وزیر در نوروز ۹۷



# ۸۶۹ مستعار

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران ۴۸ صفحه، شنبه ۲۵ فروردین ۱۳۹۷



گزارش تصویری «مشعل» از سکوی حفاری دریایی  
شهید رجایی در فاز ۱۷ پارس جنوبی

## حفاران؛ از عمق دریا تا اوج پرواز



رَبِّهِمْ رَحْمَةً رَحِيمَةً







از اهالی صنعت نفت در همه جای ایران دعوت می‌کنیم با  
نشریه «مشعل و تاسیسات صنعت نفت» سلفی بگیرند و آن  
را برای این نشریه ارسال کنند.

منتظر حضور گرم‌تان هستیم

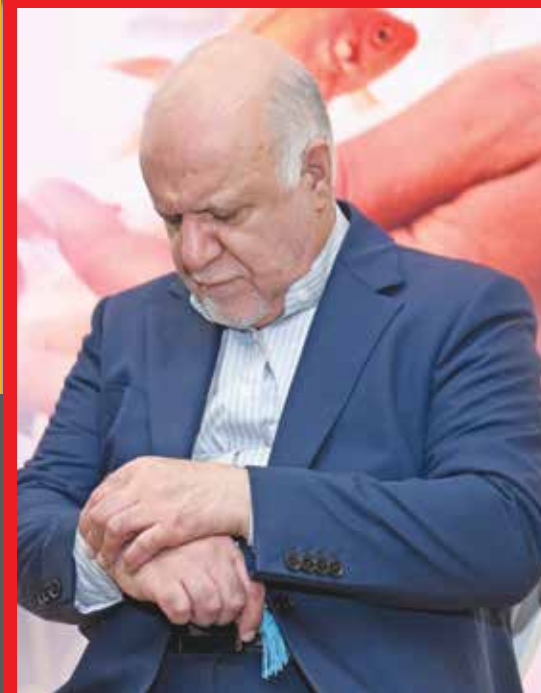
# فراخوان

«مشعل» نشریه کارکنان صنعت نفت ایران در نظر دارد  
خاطره‌های طنز و شیرین خانواده بزرگ صنعت نفت را درباره  
کار و فعالیت خود منتشر کند.

علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را به نشانی الکترونیکی  
ارسال کنند.

نشانی الکترونیکی برای ارسال خاطره‌های طنز و  
سلفی با مشعل:

► Email: [mashal@mop.ir](mailto:mashal@mop.ir)



## ۴ آقای وزیر در نوروز ۹۷

۴۰

چه کنیم تا خوب بخوابیم و سالم بمانیم ؟  
رازهای خواب و  
بی خوابی

به سراغ بهرنگ قلی زاده، رئیس تامین و توزیع شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه خراسان رضوی می رویم. لوفعالیت خود را در صنعت نفت ۱۸ سال پیش در یلایشگاه نفت بندرعباس شروع کرده است. با  
چهره ای متبسم و دلنشین؛ می گوید:  
واحد تامین و توزیع پتالر رس



گازرسانی در دولت تدبیر  
و امید معادل همه سال های  
پس از انقلاب است



۷

۱۶

۴۷

چرا فرزندم در مهمانی ها  
غیر قابل کنترل می شود؟



۸  
گزارشی از گستردگی مسئولیت های اجتماعی  
وزارت نفت در مناطق نفت خیز جنوب  
مردمداری  
نفتی



گزارشی از بازدید ۳۵ هزار نفری راهیان نور وزارت  
نفت از مناطق عملیاتی دفاع مقدس در ایام نوروز

خون جبهه  
در رگ های نفت

۲۵

اگر والدین در خانه رفتارهای سختگیرانه ای  
داشته باشند و به کودکشان اجازه حرکت و  
کودکی ندهند، احتمالاً فرزندشان در حضور  
دیگران، به راههای مخربی برای جلب توجه  
متوسل می شود. جیب کشیدن، تخریب کردن و  
رفتارهایی که حتی برای خود والدین هم عجیب  
هستند، همه از کودکانی سر می زند که به دلیل  
سختگیری های والدین شان، در خانه محدود  
هستند و در حضور دیگران، می خواهند همه  
محدودیت ها را از بین ببرند و رفتار  
والدین شان را تلافی کنند.



کارکنان بهداشت و درمان نفت شمال شرق  
کشور از حال و هوای کار خود با « مشعل »  
حرف زده اند.

خدمات کامل پزشکی  
در ایام نوروز



۴۲

بانوان نفت و افتخار  
آفرینی در ورزش

حضور بیش از ۵۰ تیم ورزشی در رشته های  
مختلف اعم از آقایان و بانوان در لیگ های ورزشی  
کشور، از برتر گرفته تا دسته های پایین تر نشان از  
این است که ورزش در نفت جایگاه ویژه ای دارد.  
در بخش این تیم ها با عناوین داخلی و بین المللی  
زیادی که کسب کرده اند، تاکنون باعث افتخار نام  
ایران و نفت شده اند، البته این مهم فقط از جنبه  
ورزشی قابل بحث و بررسی نیست؛ چرا که حضور  
نفتی ها به لحاظ اقتصادی هم در جامعه ورزش  
کشور تاثیر گذار است. در این بین بانوان هم سهم  
به سزایی در ورزش نفت دارند.



۱۴

کار سخت؛  
وقتی از  
آسمان آتش  
می بارد

مشعل

شناسنامه

نشریه کارکنان صنعت نفت ایران

مدیر مسئول:  
کسری نوری

سر دبیر:  
مسعود رفیعی طالقانی

دبیر تحریریه: علی بهرامی

همکاران تحریریه: اکرم برنجی، آرش جعفری، راحله خالقی، سمیه  
راهیما، محمد رفیعی، آرزو عطایی، مرجان طباطبایی، مهدی مهرابی  
سعید محمدیگی

آتلیه و فنی

صفحه آرا: حسین گلیپایگانی، بهاره افتخاری  
عکس: عبدالرضا محسنی، سید مصطفی حسینی، سید حسن  
حسینی، رضا رستمی، مجتبی محمدقلی ترگس مختار

ویراستاری: زهرا شهیازی، مرضیه بیگی فرانی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

۲۸

طلسم نفت  
در خزر  
شکست



نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی  
ساختمان مرکزی وزارت نفت  
ساختمان شماره ۳۴ نفت - طبقه چهارم  
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴  
فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹  
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت  
جمهوری اسلامی ایران

► MASHAL.MOP.IR

► Email: mashal@mop.ir

ارتباط با سر دبیر

► Email: mass.rafi@

تئوری انتخاب  
درباره ازدواج  
چه می گوید؟

۲۰

عکس جلد:

مسعود رفیعی طالقانی





**مشعل** | عقربه‌های سال کهنه ۹۶ ثانیه‌های آخر را نفس می‌کشید که بیژن زنگنه به همراه حسن روحانی، رئیس جمهوری برای تحویل سال نو به کرمانشاه رفت و همین سفر، آغازی بر روزهای پرکار و پرمشغله شیخ الوزرا در ایام نوروز شد. بازدید از مناطق زلزله زده، دیدار با مردم این مناطق و بررسی روند بازسازی‌ها، افتتاح پروژه راه آهن غرب کشور و حضور در جلسه شورای اداری استان کرمانشاه از جمله برنامه‌های رئیس جمهوری در سفر به کرمانشاه بود. حضور در مراسم تحویل سال ۱۳۹۷ هجری شمسی در کنار جمعی از خانواده‌های زلزله زده کرمانشاه، از دیگر برنامه‌های دکتر روحانی در این سفر یک‌روزه بود. چند روز از تحویل سال نگذشته بود که مردم، وزیر نفت را در قاب تلویزیون دیدند؛ برنامه کاردان‌ها که با حضور چهره‌هایی از هنرمندان، سیاستمداران، مسئولان، ورزشکاران و کاردان‌ها از شبکه یک سیماهمراه بود. سخنان زنگنه به تبع شکل این برنامه که سوالات متفاوتی داشت، از جنسی دیگر بود. مهندس متولد اواخر اسفندماه ۱۳۳۱ و اهل کرمانشاه است که از قضا در یک خانواده نفتی بزرگ شده است. کردی کرمانشاهی را به طور کامل متوجه می‌شود و می‌گوید که ۸۰ درصد هم می‌توانم به زبان کردی کرمانشاهی صحبت کنم. او که چند سال قبای وزارت را در چند دولت بر تن داشته، اظهار می‌کند که در جوانی و نوجوانی و حتی پس از انقلاب، هرگز فکر نمی‌کرد که وزیر نفت شود. از این رو رشته راه و ساختمان را برای تحصیل انتخاب کرده تا کارمند دولت نشود؛ چه آنکه نمی‌خواست به برای دولت شاه کار کند. با این همه دست‌روزار شکل دیگری رقم زده و آقای زنگنه در کنار این موارد، اگر چه از برق و حتی از نفت هم متنفر بوده است، اما وزیر هر ۲ وزارتخانه شده است! او معتقد است که نفت در زندگی مردم

بسیار تاثیر گذار است و نقش بسزایی در ایجاد اشتغال در زمان توسعه دارد. اگر برخی دنبال رقم حقوق وزیر نفت، وزارتخانه مهم و راهبردی کشور بودند، در این برنامه پاسخ خود را گرفتند. او گفت که رقم حقوقش کمی بیش از ۹ میلیون است و این را هم گفت که حقوقم را از وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران نمیگیرم؛ بلکه از ریاست جمهوری دریافت می‌کنم. در بخش دیگری هم اشاره کرد: بچه‌هایم در دانشگاه، نام خانوادگی‌شان را «نامدار» می‌گفتند تا معلوم نشود فرزند چه کسی هستند. وزیر نفت با اعلام اینکه آلودگی گسترده نفتی نداریم و تلاش کردیم پساب‌های نفتی را کنترل کنیم؛ این نوبد را داد که برنامه مان این است تا پایان این دولت، آلودگی‌های مربوط به گازهای مشعل (فلر) را به پایان برسانیم. او معتقد است که تهران مغز ایران است و گفت حتی با این هوای آلوده، این شهر را دوست دارم. وقتی از حال و هوای هنری آقای وزیر سوال شد، گفت که تئاتر خیلی کم تماشا کرده و فیلم «دوئل» احمدرضا درویش، آخرین فیلمی بوده که در سینما دیده است. از نگاه او حمید فرخ نژاد و پرویز پرستویی از بازیگران و سالار عقیلی، علیرضا قربانی و مختاباد از خواننده‌های مورد علاقه اش هستند. کمی آن سوتر از هنر، وقتی وزیر درباره دنیای فوتبال مورد سوال قرار گرفت، گفت: که خیلی اهل فوتبال نیستم. تیم ملی را دوست دارم، اما وقتی به کشورهای عربی می‌یازد، اعصابم به هم می‌ریزد. اگر بخواهید کمی بیشتر از حال و هوای وزیر بیشتر بدانید، گفت: زیاد گریه می‌کنم، اما سعی می‌کنم کسی آن را نبیند. از نگاه آقای وزیر، انتخابات ریاست جمهوری، بهترین اتفاق و حادثه در کنار این موارد، اگر چه از برق و حتی از نفت هم متنفر بوده است، اما وزیر هر ۲ وزارتخانه شده است! او معتقد است که نفت در زندگی مردم

از پروردگار خواستار شدم. وزیر نفت با اشاره به این‌که مردم از ما توقع اشتغال زایی و انجام وظیفه دارند و می‌خواهند که خدمتگزار صادق آنان باشیم، تصریح کرد: عیدی من به مردم در آغاز سال نو این است که وظیفه‌ام را شرافتمندانه انجام دهم و مجموعه کاری تحت مدیریت من نیز طوری راهبری شوند که صادقانه و درست کارشان را انجام دهند. وی درباره تلخ و شیرین‌های سال ۹۶ گفت: شیرین‌ترین روز سال ۹۶ برای من ۳۰ اردیبهشت بود، روزی که آقای روحانی دوباره به عنوان رئیس جمهوری رای آورد و تلخ‌ترین روزهای پارسال، زلزله استان کرمانشاه، از دست رفتن شماری از فرزندان نفت در رگ سفید و پالایشگاه تهران بود.

#### کالای ایرانی در گرو قیمت و کیفیت

وزیر نفت، ارتقای کیفیت و توجه به قیمت رقابتی را از جمله راهکارهای عملی حمایت از تولید داخلی عنوان کرد و گفت: ترغیب و تشویق مردم به مصرف کالای ایرانی، نیازمند توجه به این دو اصل است. بیژن زنگنه در برنامه «سکه تمام بهار» رادیو اقتصاد با اشاره به نام‌گذاری سال ۹۷ از سوی رهبر معظم انقلاب به عنوان «حمایت از کالای ایرانی» گفت: هزینه‌های زیادی به تولیدکنندگان کشور تحمیل می‌شود و برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها باید به نحوی باشد که صنعتگران داخلی بتوانند در شرایط رقابتی به فعالیت بپردازند. وی با بیان این‌که فعالیت واحدهای تولیدی و صنعتی در یک فضای غیررقابتی، تبعات منفی زیادی از جمله افت کیفیت و افزایش قیمت را به همراه خواهد داشت، یادآور شد: در بازار امروز هر چقدر برای ورود کالاها به‌ویژه از نوع مصرفی تعرفه و شرایط سختگیرانه وضع شود، اما در برابر کیفیت و قیمت کالاهای داخلی مناسب نباشد، قاچاق افزایش می‌یابد. وزیر نفت ادامه داد: حمایت از کالای ایرانی، تنها در جلوگیری از واردات کالاهای خارجی خلاصه نمی‌شود، بلکه برنامه‌ها و سیاست‌ها باید در جهتی باشد که مردم روز به روز نسبت به مصرف کالاهای ساخت داخل، تمایل بیشتری نشان دهند. وی گفت: شوق آفرینی در مردم برای مصرف کالاهای ایرانی، در سایه ارتقای کیفیت و قیمت مناسب نمود عملی پیدای می‌کند. زنگنه عنوان کرد: درصد قابل توجهی از تجهیزات مورد نیاز در اجرای قراردادهای جدید نفتی، باید از محل ساخت داخل تأمین شود. وی با بیان این‌که امسال بالغ بر ۶ میلیارد دلار قرارداد نفتی با شرکت‌های ایرانی امضا می‌شود، ادامه داد: هر چقدر کالاهای باکیفیت و قیمت مناسب ایرانی، ضمیمه اسناد مناقصه و قراردادهای خواهد شد که شرکت‌های برنده مناقصه‌ها، ملزم به خرید تجهیزات مورد نیاز اجرای پروژه‌های نفتی از داخل هستند.

#### دیدار نوروزی با زنگنه

پس از تعطیلات نوروزی هم، آیین دیدار نوروزی بیژن زنگنه، وزیر نفت با مدیران و کارکنان صنعت نفت، در ساختمان مرکزی وزارت نفت برگزار شد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با بیان اینکه ضرورت دارد برای نگهداشت و افزایش تولید، سرمایه‌گذاری‌های لازم در سال جدید جذب شود و برای این منظور برنامه‌هایی در دست اقدام است، افزود: توسعه نفت را برای رفاه مردم و پیشرفت کشور می‌خواهیم و معتقدیم باید با تمام توان در این مسیر تلاش کرد. علی‌کارد در ششمین نشست هم‌اندیشی مدیران ارشد شرکت ملی نفت ایران که ۲۵ بهمن ۱۳۹۶ مرکز همایش‌های کوکب برگزار شد، با بیان اینکه با برگزاری این نشست‌ها باید ذهن مدیران را نسبت به برخی مسائل مهم سازمان، حساس‌تر و چالش‌ها را دقیق‌تر بررسی کنیم، افزود: با تشکیل کمیته‌های حرفه‌ای با محوریت واحدهای تخصصی در داخل سازمان باید راه حل‌های لازم برای برون رفت از برخی مشکلات را بررسی کرد. وی با اشاره به اینکه الزام‌های بهداشت، ایمنی و محیط زیست (اچ‌اس‌ای) باید در ابتدای جلسات مدیران در هر نشست بررسی و مرور شود، بیان کرد: این موضوع را نباید نادیده گرفت و به‌ویژه در مناطق عملیاتی، باید در این زمینه آموزش‌های لازم داده شود. کارد با بیان اینکه برای توسعه و پیشبرد اهداف در شرکت ملی نفت ایران باید با مشارکت و همدلی تمامی بخش‌ها فعالیت‌ها به پیش رود، افزود: می‌باید با انگیزه بالا برای

توسعه کیفی صنعت نفت حرکت کرد و اگر در این مسیر انگیزه کافی و همفکری نباشد، پیشرفت و توسعه محقق نخواهد شد. وی توجه به آموزش و پرورش کارکنان جوان، همچنین بانوان برای حضور در عرصه‌های مدیریتی را یادآور شد و افزود: در این مسیر باید مقدمات مشارکت هر چه بیشتر این دو گروه فراهم شود.

#### در ششمین جلسه هم‌اندیشی مدیران ارشد شرکت ملی نفت ایران چه گذشت؟

### توسعه نفت برای رفاه مردم

برنامه‌ریزی تلفیقی، گزارش مالی و بودجه‌ها از سوی مدیر مالی، گزارش وضعیت منابع انسانی از سوی مدیر توسعه منابع انسانی، مباحث مرتبط با ساختار و مدل پیشنهادی برون سپاری فعالیت‌ها از سوی مدیر مهندسی ساختار و سیاست‌ها و رویکردهای شرکت ملی نفت ایران از سوی مدیرعامل شرکت نفت



تشریح شد. پس از آن مدیران حاضر در این نشست به بیان دیدگاه‌های خود پرداختند. در ادامه این نشست، کریم زبیدی، مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی نفت ایران به

بر اساس این گزارش، در این نشست، مباحث ایمنی و شاخص‌های عملکرد بهینه شرکت‌ها از سوی مدیر اچ‌اس‌ای شرکت ملی نفت، گزارش وضعیت طرح‌ها و پروژه‌ها از سوی مدیر

#### تولید تجمعی میدان مشترک آذر از مرز ۱۰ میلیون بشکه فراتر رفت

### آذر؛ نماد توانمندی شرکت‌های ایرانی

کارفرما و شرکت نفت مناطق مرکزی ایران به‌عنوان دریافت‌کننده نفت، انتقال نفت آذر از طریق ۱۲۹ کیلومتر خط لوله ۱۶ اینچی به تأسیسات بهره‌برداری دهلران انجام و از آنجا به مبادی صادراتی کشور منتقل می‌شود. به‌گفته محمدی، تولید کنونی نفت در میدان مشترک آذر با فعالیت ۹ حلقه چاه، ۳۰ هزار بشکه در روز

تولید تجمعی نفت میدان آذر از مرز ۱۰ میلیون بشکه فراتر رفته است و تولید روزانه این میدان مشترک تا پایان امسال به ۶۰ هزار بشکه افزایش می‌یابد. حدود یک سال پیش و در اواخر سال ۹۵، برداشت نفت از میدان مشترک آذر به میزان ۱۵ هزار بشکه در روز کلید خورد و پس از گذشت حدود ۲ ماه، این رقم به ۳۰ هزار بشکه در روز افزایش یافت. حالا بهزاد محمدی، مدیرعامل شرکت اویک از برنامه‌ریزی برای راهاندازی ردیف نخست تأسیسات فرآوری دائم و تحقق تولید ۶۰ هزار بشکه‌ای نفت در این میدان مشترک تا پایان امسال خبر می‌دهد و می‌گوید: تا ۲۰ فروردین ماه امسال، بیش از ۱۰ میلیون بشکه نفت از این میدان برداشت شده است. اجرای طرح توسعه میدان مشترک آذر با هدف تولید روزانه ۶۵ هزار بشکه نفت در چارچوب قرارداد بیع متقابل در دستور کار شرکت سرمایه‌گذاری صندوق بازنشتگی کارکنان صنعت نفت و شرکت اویک قرار گرفت و عملیات اجرایی توسعه آن به شرکت مهندسی و توسعه سروک آذر محول شد؛ میدانی که از نظر ژئوفیزیک و حفاری، از پیچیده‌ترین تجربیات می‌تواند در اجرای فاز دوم این پروژه و سرانجام دستیابی به تولید صیانتی این طرح استفاده شود. بر اساس این گزارش، نفت تولیدی در میدان مشترک آذر به تأسیسات بهره‌برداری نفت دهلران منتقل می‌شود و هم‌اکنون با هماهنگی‌های شرکت متن به عنوان



و تا ۲۳ هزار بشکه در روز قابل افزایش است و حفاری پنج حلقه چاه دیگر در این میدان مشترک هم به پایان رسیده که به دنبال نصب تجهیزات سرچاهی و تکمیل آنها، این پنج حلقه منظور ضمن امضای تفاهنامه با شرکت روسی گازپروم‌نفت، نشست‌هایی مستمر برگزار کرده است.

تولید می‌تواند در اجرای فاز دوم این پروژه و سرانجام دستیابی به تولید صیانتی این طرح استفاده شود. بر اساس این گزارش، نفت تولیدی در میدان مشترک آذر به تأسیسات بهره‌برداری نفت دهلران منتقل می‌شود و هم‌اکنون با هماهنگی‌های شرکت متن به عنوان

«راهبرد شرکت ملی نفت در اجرای طرح‌ها و پروژه‌های نگهداشت و توسعه» پرداخت و بر ضرورت انجام دقیق‌تر و جامع‌تر مطالعات مفهومی، مهندسی و محاسبات اقتصادی و مالی طرح تأکید کرد. زبیدی به محدودیت‌های شرکت ملی نفت در زمینه تأمین منابع مالی اشاره و تصریح کرد: این موضوع ایجاب می‌کند شرکت‌های تابعه از سیستم‌های کنترل پروژه مناسب استفاده کنند و ارزیابی‌های خود را از اعتبار مورد نیاز برای اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها بهبود بخشند. فرزین مینو، مدیر مهندسی ساختار شرکت ملی نفت ایران در این نشست به ارائه گزارشی درباره سیاست‌های این شرکت در حوزه مهندسی ساختار پرداخت؛ محمود بیگلر، مدیر امور مالی، شمای کلی این شرکت را در حوزه مالی ترسیم کرد؛ مانی عبدالله‌زاده، رئیس اچ‌اس‌ای گزارشی از عملکرد این بخش در سال ۹۶ ارائه کرد و ناصر مولایی، مدیر منابع انسانی نیز از تدوین نظام‌نامه اخلاقی حرفه‌ای مدیران خبر داد. ششمین نشست هم‌اندیشی مدیران ارشد شرکت ملی نفت ایران به همت روابط عمومی و با حضور علی‌کارد معاون وزیر نفت و مدیرعامل، معاونان، مدیران ارشد، مدیران شرکت‌های تابعه و روسای ستادی، با هدف ایجاد فضای گفت‌وگوی صمیمی بین مدیران و ارائه نظرها و پیشنهادهای برگزار شد.

میدان آذر در مدار تولید قرار می‌گیرد. همچنین با پایان عملیات حفاری سه حلقه چاه دیگر تا شهر یورماه امسال، فعالیت گروه اویک در بخش حفاری طرح توسعه میدان آذر، محدود به حفر یک حلقه چاه دفع پساب خواهد شد. مدیرعامل شرکت اویک، یکی از برنامه‌های اصلی این شرکت در اجرای طرح توسعه میدان نفتی آذر را در سال ۹۷ ساخت واحد فرآوری مرکزی این طرح برشمرد و از بهره‌برداری ردیف نخست نفتی این واحد تا پیش از پایان امسال و بهره‌برداری کامل ردیف دوم نفتی آن در اوایل سال آینده خبر داد که به دنبال راهاندازی ۲ ردیف نفتی واحد فرآوری مرکزی، هدف تولید پایدار ۶۵ هزار بشکه نفت از میدان مشترک آذر به نتیجه خواهد رسید، سپس تأسیسات انتقال گاز این میدان نیز تکمیل خواهد شد.

گازپروم‌نفت روسیه تفاهنامه‌ای با هدف توسعه میدان‌های بلوک اناران در غرب کشور امضا کرد و مذاکرات این دو شرکت با جدیت پیگیری می‌شود. اویک به عنوان توسعه‌دهنده میدان آذر در مرحله تولید زود هنگام، امیدوار است به عنوان شرکت اکتشاف و تولید ایرانی در ادامه فرایند توسعه این میدان مشترک در قالب قراردادهای جدید نفتی ایفای نقش کند و به این منظور ضمن امضای تفاهنامه با شرکت روسی گازپروم‌نفت، نشست‌هایی مستمر برگزار کرده است.

## نگاهی به تحولات صنعت نفت در هفته ای که گذشت

### ردیف دوم فاز ۱۳ پارس جنوبی وارد مدار تولید می‌شود

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس گفت: ردیف دوم شیرین‌سازی پالایشگاه فاز ۱۳ پارس جنوبی اواخر فروردین و ردیف نخست شیرین‌سازی پالایشگاه فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی، اردیبهشت ماه وارد مدار تولید می‌شوند. محمد مشکین‌فام با بیان این که تکمیل فازهای باقی مانده پارس جنوبی، مهم‌ترین اولویت شرکت نفت و گاز پارس در سال ۹۷ است، افزود: نخستین ردیف تولیدی فاز ۱۳ پارس جنوبی همزمان با سالروز ملی شدن نفت (۲۹ اسفندماه) وارد مدار شد. طرح توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی برای استخراج روزانه ۵۶ میلیون مترمکعب گاز ترش از ۳۸ حلقه چاه دریایی و استحصال روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز شیرین، ۲۹۰۰ تن گاز مایع، ۲۷۵۰ تن اتان، ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی و ۴۰۰ تن گوگرد در دست اجراست. مشکین‌فام با بیان این که تا پایان امسال، همه فازهای در حال توسعه به اضافه بخشی از فاز ۱۴ پارس جنوبی به بهره‌برداری می‌رسند، یادآور شد: ردیف نخست طرح توسعه فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی اردیبهشت ماه وارد مدار می‌شود و پس از آن هر ۲ ماه، یکی از ردیف‌های این طرح توسعه به بهره‌برداری می‌رسد. طرح توسعه فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی برای تولید ۵۶ میلیون متر مکعب گاز ترش از میدان مشترک و تولید روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب گاز متان، ۲۹۰۰ تن گاز مایع، ۲۷۵۰ تن اتان، ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی و ۴۰۰ تن گوگرد برنامه‌ریزی شده است.

## مروری بر صنعت نفت



### تولید فناوری بومی در پژوهشگاه نفت مصداق حمایت از کالای ایرانی

رئیس پژوهشگاه صنعت نفت گفت: تولید فناوری‌های بومی در این مجموعه، مصداق شعار سال ۹۷ یعنی «حمایت از کالای ایرانی» است و همه کارکنان سازمان باید بدون در نظر گرفتن سلسله مراتب، شاخص‌های فعالیت خود را نسبت به سال گذشته ارتقا بخشند، زیرا هر یک از آنان می‌توانند مانند حلقه‌ای از زنجیره موفقیت و بهبود سازمان منشا اثر باشند. جعفر توفیقی با اشاره به شعار سال ۹۷ با عنوان «حمایت از کالای ایرانی» افزود: برای پژوهشگاه صنعت نفت، حمایت از کالای ایرانی به معنای تولید فناوری بومی است تا در این مسیر بتوان صنعت نفت را به صنعتی دانش بنیان و فناورمحور تبدیل کرد و در بازارهای جهانی علم و فناوری نقش موثری داشت. رئیس پژوهشگاه صنعت نفت، بر ضرورت اشتراک‌گذاری همه



#### معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی:

### ارزش صادرات محصولات پتروشیمی به ۱۴ میلیارد دلار می‌رسد

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی از صادرات ۱۴ میلیارد دلاری محصولات پتروشیمی در سال ۹۷ خبر داد. سیدرضا نوروززاده گفت: براساس پیش‌بینی‌ها انتظار می‌رود امسال با بهره‌برداری کامل از طرح‌های پتروشیمی مرجان، متانول کاوه و فاز نخست پتروشیمی بوشهر، تولید صنعت پتروشیمی کشور به حدود ۶۳ میلیون تن برسد و میزان قابل فروش محصولات پتروشیمی به حدود ۴۷ میلیون تن افزایش یابد که در مجموع درآمدی معادل ۲۴/۵ میلیارد دلار را در صورت فراهم شدن شرایط در پی خواهد داشت، همچنین سهم صادرات از این

مجموعه ۲۷ میلیون تن به ارزش ۱۴ میلیارد دلار پیش‌بینی شده است. براساس نقشه راه تدوین شده، هم‌اکنون ۶۰ طرح پتروشیمی در کشور با ظرفیت اسمی سالانه ۶۵/۴ میلیون تن با سرمایه‌گذاری ۴۲/۸ میلیارد دلار در حال اجراست. معاون وزیر نفت در امور پتروشیمی، مهم‌ترین عامل در تعیین سرعت پیشرفت اجرایی شدن این طرح‌ها را تامین منابع مالی اعلام و تصریح کرد: شرکت ملی صنایع پتروشیمی در این باره از همه ظرفیت‌های فنی و تخصصی در تعیین اولویت‌ها و کمک به تسهیل تامین سرمایه لازم استفاده می‌کند.

### انجام گازرسانی به ۱۱ هزار روستا با کمترین امکانات

حمیدرضا عراقی، معاون وزیر نفت در امور گاز، روز (چهارشنبه، ۲۲ فروردین‌ماه) در بازدید از مجتمع گازی پارس جنوبی در جمع مدیران و کارکنان پالایشگاه‌های گاز کشور گفته است: حجم عظیم فعالیت‌ها، توسعه پایدار، تامین مطمئن و پایدار گاز، الگوسازی در جامعه درونی و جامعه بیرونی و اعتمادسازی در جامعه، بخشی از مواردی است که شرکت ملی گاز را در سال ۹۶ به عنوان یک شرکت موفق و الگو معرفی می‌کند. در چهار سال گذشته، بیش از ۱۱ هزار روستای دور افتاده کشور را با کمترین امکانات گازرسانی کردیم و این مسئله مصداق تحقق خواسته دولت و رهبری مبنی بر کاهش مشکلات مردم و تامین آرامش و امنیت آنها بوده است.



### دو انتصاب در وزارت نفت

#### سرپرست اداره کل امور اوپک و

#### مجامع انرژی منصوب شد

وزیر نفت در حکمی محمد تائب را به عنوان «سرپرست اداره کل امور اوپک و مجامع انرژی» منصوب کرد. در حکم بیژن زنگنه به محمد تائب آمده است: با عنایت به تعهد، سوابق و صلاحیت حرفه‌ای جنابعالی، به موجب این حکم به عنوان «سرپرست اداره کل امور اوپک و مجامع انرژی» وزارت نفت منصوب می‌شود. امید است با اتکال به ایزد متعال و تعامل با سایر کارکنان صدیق و وظیفه شناس آن اداره، در انجام امور و اهداف عالیه مورد نظر وزارت نفت موفق و موید باشید.

#### مشاور وزیر نفت منصوب شد

وزیر نفت در حکمی عبدالحمید امامی را به عنوان مشاور وزیر منصوب کرد. در حکم بیژن زنگنه، وزیر نفت به عبدالحمید امامی آمده است: با توجه به تجارب جنابعالی، بدین وسیله به عنوان «مشاور وزیر» منصوب می‌شوید. از خداوند قادر متعال برای جنابعالی به ویژه در انجام ماموریت‌هایی که به آن جناب محول می‌شود، توفیق مسئلت می‌کند.

### برگزاری سمینار بین‌المللی مدیریت

#### ایمنی فرایند در دانشکده نفت

سمینار بین‌المللی مدیریت ایمنی فرایند (PSM) روز یکشنبه (۶ اسفند ۱۳۹۶) در دانشکده نفت آبادان (شهید تندگویان) برگزار شد. در ابتدای همایش، محمد رضا خسروی نیکو، رئیس دانشکده نفت آبادان و بهروز قدیمی، مدیرعامل شرکت بازرسی مهندسی و صنعتی ایران درباره اهمیت جاری‌سازی سیستم مدیریت ایمنی فرایند در شرکت‌های پتروشیمی سخنرانی کردند. نریمان‌نژاد، رئیس ایمنی و آتش‌نشانی شرکت ملی پتروشیمی ایران نیز در این سمینار درباره حسن اجرای سیستم مدیریت ایمنی فرایند و بهبود مستمر آن در سازمان‌ها مطالبی ارائه کرد. محمد رضا اطهری، دبیر انجمن علمی و نماینده دانشجویان نیز در این سمینار ضمن معرفی دستاوردهای پژوهشی دانشجویان، به لزوم همکاری و استفاده حداکثری صنایع نفت، گاز و پتروشیمی از توانایی‌های دانشجویان دانشگاه صنعت نفت پرداخت. عماد رعایایی، مدرس مدیریت ایمنی فرایند از کشور هلند نیز پس از معرفی اجزای چهارگانه سیستم مدیریت ایمنی در صنایع فرایندی به تشریح عناصر (PSM) پرداخت و بعد از شمردن نیازمندی‌های اجرایی و سازمانی، مطالبی درباره نحوه ممیزی (PSM) به منظور استقرار و پایش سیستم مدیریت ایمنی فرایند ارائه کرد. در حاشیه این سمینار، تفاهنامه همکاری میان دانشکده نفت آبادان و شرکت بازرسی مهندسی و صنعتی ایران (IEI) منعقد شد.



وزیر نفت از معلم اخلاق حضرت حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمهدی طباطبایی در یکی از بیمارستان‌های تهران عیادت کرد. بیژن زنگنه در این دیدار ضمن کسب اطلاع از آخرین وضع روند درمان این روحانی برجسته، هوشمند و بااخلاق کشور، از مراحل ادامه درمان کسب اطلاع حاصل و برای شفای ایشان دعا کرد. در این دیدار که احمد مجیدی،

مشاور فرهنگی وزیر و دبیر ستاد اقامه نماز وزارت نفت نیز حضور داشت، از خدمات حجت‌الاسلام و المسلمین سیدمهدی طباطبایی در پیش از پیروزی انقلاب اسلامی و در جریان انقلاب و دوران کنونی قدردانی و ایشان را از سرمایه‌های نظام، همچنین علمای با عمل و مردم‌دار و با بصیرت کامل در موضع‌گیری‌های نظام جمهوری اسلامی معرفی کرد.

### گازرسانی در دولت تدبیر و امید معادل همه

#### سال‌های پس از انقلاب است

نیز، دو پروژه گازرسانی وجود دارد که در ۱۸ ماه آینده، ضریب نفوذ گاز را به ۱۰۰ درصد ارتقا خواهد داد. رئیس کمیته ارتباطات کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی تصریح کرده است: در جنوب سبزووار نیز، در قالب یک گازرسانی قرار دارند و دو پیمان دیگر نیز وجود دارد که یکی در حال اجرا و دیگری در حال پیمان‌سازی است. به گفته وی، با پایان این پروژه‌ها، ضریب برخورداری مردم این منطقه از نعمت گاز به بالای ۹۵ درصد در حوزه انتخابیه شهرستان‌های سبزووار، جوبین، جغتای، خوشاب، داورزن و بخش‌های ششتمد و روداب خواهد رسید.

رضانعلی سبحانی‌فر، نماینده مردم سبزووار در مجلس شورای اسلامی گفته است که شرکت ملی گاز در طول دولت‌های یازدهم و دوازدهم، ارتقای قابل ملاحظه‌ای در شاخص گازرسانی داشته، تا جایی که میزان گازرسانی در این مدت، معادل همه سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی بوده است. از حدود ۱۴ هزار روستای گازدار در ابتدای سال ۹۲، این رقم هم‌اکنون به ۲۵ هزار روستا افزایش یافته که این آمار به معنای فعالیت معادل ۲۶ سال گذشته در نظام مقدس جمهوری اسلامی است. وی یادآور شد: با پایان پروژه‌های در حال اجرا در شهرستان‌های جغتای، جوبین و داورزن، به طور تقریبی به ضریب نفوذ ۱۰۰ درصدی گاز دست خواهیم یافت. در شهرستان خوشاب



گزارشی از گستردگی مسئولیت‌های اجتماعی وزارت نفت در مناطق نفت‌خیز جنوب

## مردم‌داری نفتی

نفتی و چاه و اج‌اس‌ای. این بار آمده‌ایم تا ببینیم سهم مردم از این هیاهو چیست، آمده ایم تا با طرح‌های عمرانی شرکت ملی نفت ایران که در مناطق نفت‌خیز به ویژه در خوزستان در حوزه آموزش اجرا شده است، بیشتر آشنا شویم.

**سیدمحمد میرزاحمدزاده** | مسیر باز هم اهواز و عسلویه بود. پرواز که به زمین نشست، انگار در خانه بودی، خانه‌ای آشنا با مردمی آشنا، انگار در بین افراد خانواده باشی. این بار اما جنس سفر ما با سفرهای دیگر متفاوت است. دیگر نه خبری از دکل و نفت و آتش است و نه از کارگر

آموزش می‌توانیم مدیران فردا را تربیت و در واقع انسان سازی کنیم. بر همین اساس در مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز، بر دو مقوله مدرسه سازی و برگزاری کلاس‌های آموزشی برای بومیان مناطق نفت‌خیز تأکید بیشتری شده است. بر همین اساس، تیم خبری ما برای بازدید به چند مدرسه ساخته شده از سوی این مدیریت سرکشی کرد و اوضاع و احوال آنها را جویا شد و پس از آن به سراغ کلاس‌های کنکوری رقتیم که دانش آموزان کنکوری برای تقویت بنیه درسی خود در آنها حضور می‌یافتند و با هزینه نفت، اساتید برجسته برای تدریس از تهران به این شهرها می‌آمدند.

### خبر خوش برای بچه‌های مدینات

اولین مدرسه ای که در آن حاضر شدیم، یک مدرسه سه کلاسه بانام شهدای صنعت نفت (عطار) در منطقه غیزانیه در روستای مدینات اهواز بود. به گفته رئوف پیمان نایب زاده، نماینده مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز در استان خوزستان، این روستا یکی از محروم‌ترین مناطق اطراف اهواز و در ۳۵ کیلومتری این شهر واقع شده است. نایب‌زاده ادامه می‌دهد: جمعیت این روستا حدود ۲ هزار نفر است و ساکنان آن مجبورند برای تحصیل به اهواز بروند. اغلب کودکان و نوجوانان از وسایل نقلیه ناامن همچون

پروژه‌ها از بودجه شرکت ملی نفت ایران که در واقع ۱۴/۵ درصد از کل فروش نفت است، حاصل می‌شود. در واقع با مصوب هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران، بخشی از این ۱۴/۵ درصد فروش نفت که برای حق و حقوق کارکنان و همچنین توسعه صنعت در نظر گرفته شده، به منظور انجام مسئولیت‌های اجتماعی و فعالیت‌های عمرانی در مناطق نفت‌خیز هزینه می‌شود. باید در نظر داشت در سال‌های تحریم که فروش نفت ایران هر روز کم و کمتر می‌شد، از بار مسئولیت‌های اجتماعی وزارت نفت کم نشد و هر ساله این هزینه‌ها روند را برای توسعه مناطق نفت‌خیز در زمینه‌های زیرساختی، عمرانی، آموزشی، درمانی، ورزشی و شهرسازی به انجام رسانده است. هرچند که برخی گمان می‌کنند این پروژه برای کارمندان نفت به انجام می‌رسد، اما در واقع این پروژه‌ها عام‌المنفعه است و همه مردم مناطق نفت‌خیز، چه آنها

که در نفت شاغلند و چه آنها که ارتباطی با نفت ندارند، می‌توانند از این امکانات بهره ببرند، ضمن آنکه بودجه تأمین شده این پروژه‌ها از محل فروش نفت که مستقیماً به حساب خزانه‌داری دولت واریز می‌شود، به دست نیامده، بلکه این



مدینات می‌توانند به زودی در کلاس‌های همین مدرسه حاضر شوند و از امکانات آن بهره ببرند.

### دعای خیر برای نفتی‌ها

دومین مدرسه‌ای که تیم خبری شرکت ملی نفت ایران در آن حاضر می‌شود، مدرسه پر شور غیزانیه شهدای صنعت نفت بود که در روستای حفیره حاج بربین واقع شده بود. لیلا محیسنی، دهیار روستا که از آمدن تیم خبری با بسیار خوشحال شده بود، از زحمات صنعت نفت تقدیر می‌کند و می‌گوید: قبلاً این روستا یک کانتینر ۲ کلاسه برای آموزش دانش آموزان روستا داشت که اوضاع اسفباری را



**مقرر شده است که برای کنکور سال ۱۳۹۷، ۲۰۰ نفر از دانش آموزان بومی دشت آر آدگان شامل شهرهای سوسنگرد، هویزه و بستان و ۲۸۰ نفر از دانش آموزان پارس جنوبی شامل شهرهای دیر، کنگان، جم و عسلویه برای تقویت بنیه علمی تحت پوشش شرکت ملی نفت ایران قرار گیرند**

تحمیل می‌کرد. بیشتر دانش آموزان ترجیح می‌دادند به اهواز بروند و آنها که امکانات رفت و آمد نداشتند، ترک تحصیل می‌کردند. حمدالله فرجی، مدیر مدرسه که همزمان کار تدریس پایه دوم دبستان ۶ کلاسه را به عهده دارد، از کمبود نیروی انسانی برای آموزش و نبود برخی امکانات از جمله کامپیوتر، فکس، پروژکتور و کولر می‌گوید و عنوان می‌کند: به دلیل دوری از اهواز، معلم‌ها کمتر حاضر به تدریس در این روستاها می‌شوند. نایب زاده، نماینده مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز در خوزستان از جمعیت ۱۵۰۰ نفری این منطقه می‌گوید و توضیح می‌دهد: یک میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان برای این مدرسه ۶ کلاسه از سوی نفت هزینه شده است که شامل تجهیزات آزمایشگاه و برخی وسایل مدرسه نیز می‌شود. محمدامین باوری، همسر خانم محیسنی هم که رئیس شورای روستای حفیره حاج بربین است، از حضور تیم خبری تقدیر می‌کند و می‌گوید: سلام ما را به مدیران شرکت نفت برسانید و بگویید دعای خیر اهالی روستای حفیره به دنبال همه زحمت کشان صنعت است که به فکر معیشت و آموزش ما هستند. دانش آموزان پر شور و نشاط مدرسه هم که از دیدن تیم خبری روابط عمومی شرکت ملی نفت ایران شگفت زده شده‌اند، از وجود مدرسه در روستایشان بسیار خرسندند و می‌گویند: تصمیم عالی‌ترین مقام وزارت، کار ساخت آن از سوی دستگاه مربوطه آغاز می‌شود و مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز، تنها ناظر بر اجرای آن است. امیریان تأکید می‌کند که برای این مدرسه نیز، رایزنی‌هایی صورت گرفته و به زودی مسئله آن حل می‌شود و دانش آموزان

### زنده‌شدن یاد کودکی

مدرسه بعدی که سراغش می‌رویم، یک ساختمان

مستهلك در منطقه کوی مالکيه دشت آزادگان خوزستان و شامل ۲ دبستان پسرانه امام صادق (ع) و دبستان دخترانه شکوفه می‌شود، اما این موضوع، امسال پایان می‌یابد و با کمک شرکت ملی نفت یک مدرسه ۳ کلاسه با نام امام صادق (ع) تا پایان امسال دیوار به دیوار این مدرسه ساخته می‌شود و کلاس‌های مستهلك تخریب می‌شوند و دیگر دانش آموزان دختر و پسر مجبور به تحصیل به صورت مختلط نخواهند بود. ما هم چند دقیقه‌ای در یکی از کلاس‌های درس، کنار سایر دانش آموزان نشستیم و یادایام کودکی در دلمان تازه شد. آخرین مدرسه هم که به صورت بسیار مهندسی و با رعایت کامل قوانین در حال ساخت بود، پذیرای تیم خبری ما شد و توانستیم ساختمان در حال ساخت آن را مشاهده کنیم. مدرسه ۶ کلاسه مالک اشتر دشت آزادگان بود که قرار است محلی برای تحصیل دانش آموزانی باشد که هم اکنون مجبور به تحصیل در خانه اهالی روستا هستند.

### آماري از پروژه‌ها

به گفته امیریان، تا کنون ۴۵۴ پروژه در این حوزه در مناطق نفت‌خیز استان خوزستان به بهره‌برداری رسیده که این پروژه‌ها شامل ساخت مدرسه و هنرستان، مجتمع و اردوگاه شبانه‌روزی، سالن چند منظوره و تجهیز مدارس با اعتباری افزون بر ۷۰۰ میلیارد و ۹۵۸ میلیون ریال بوده است. هم اکنون ۳۵ پروژه نیز در همین زمینه‌ها در دست اقدام مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز است که اعتبار در نظر گرفته شده برای این پروژه‌ها افزون بر ۴۴۴ میلیارد ریال است.

### دانش آموزان برتر کنکور

پس از آنکه بازدید ما از این مدارس تکمیل شد، سراغ مدرسه‌ای رقتیم که در آنها کلاس‌های تقویت بنیه علمی دانش آموزان بومی منطقه با هزینه شرکت ملی نفت برگزار می‌شود. به گفته مدیرنظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز، در منطقه غرب کارون و پارس جنوبی با تشکیل کلاس کنکور بومیان، این مناطق می‌توانند از این امکانات بهره ببرند. بر این اساس مقرر شده است که برای کنکور سال ۱۳۹۷، ۲۰۰ نفر از دانش آموزان بومی دشت آزادگان شامل شهرهای سوسنگرد، هویزه و بستان و ۲۸۰ نفر از دانش آموزان پارس جنوبی شامل شهرهای دیر، کنگان، جم و عسلویه برای تقویت بنیه علمی تحت پوشش شرکت ملی نفت ایران قرار گیرند. به منظور برگزاری کلاس‌های آمادگی کنکور سراسری به ازای هر دانش آموز، مبلغ ۱۰ میلیون تومان و در مجموع ۴ میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان برای ۴۸۰ نفر در نظر گرفته شده است. همچنین بر اساس همین طرح، همه اساتید منتخب، طراحان پرسش‌های کنکور سراسری هستند و نرم افزار فوق پیشرفته‌ای برای پرسش‌های کنکور و برنامه‌ریزی تحصیلی دانش آموزان در نظر گرفته شده که به تناسب پرسش‌ها نقاط ضعف و قوت دانش آموز را تحلیل و تراز می‌کند و دانش آموزان برتر را که نیاز به توجه بیشتر دارند، مشخص می‌کند. همچنین کیفیت کار اساتید را نشان می‌دهد و این گونه می‌توان روی نقاط ضعف و قوت دانش آموز برنامه‌ریزی کرد.

امیریان تأکید می‌کند: بسته آموزشی به ازای هر دانش آموز در نظر گرفته شده که شامل جزوه، سی‌دی‌های آموزشی و کتاب است، همچنین بر همین اساس یک نفر مشاور تحصیلی و انگیزشی و یک نفر مشاور آموزشی برای دانش آموزان در نظر گرفته شده است. دانش آموزان سوسنگرد در ۱۰ آزمون و دانش آموزان عسلویه در ۸ آزمون جامع شرکت می‌کنند تا براساس بررسی مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی، میزان پیشرفت طرح را دنبال و نظارت کنند. بر اساس آمارهایی که با اجرای این طرح‌ها به دست آمده است، از مجموع ۲۲۲ نفری که سال ۹۶ در این طرح در دشت آزادگان شرکت کردند، ۸۷ نفر در جمع قبول شدگان کنکور بودند که نسبت به سال قبل از آن ۲ برابر شده است (از مجموع ۲۵۰ نفر ثبت نامی در آزمون‌های کالجی سال ۹۵ در این منطقه تنها ۴۲ نفر در کنکور بنیه علمی برای کنکور ۹۷، ۲۶۵ نفر از سوی آموزش و پرورش استان خوزستان معرفی شدند که هزینه ۲۰۰ نفر از آنها به عهده شرکت ملی نفت ایران و باقی آنها به عهده آموزش و پرورش است، در پارس جنوبی هم ۳۱۸ نفر از سوی آموزش و پرورش معرفی شدند که ۲۸۰ نفر از آنها تحت پوشش این طرح از سوی مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی مناطق نفت‌خیز قرار گرفتند؛ این تعداد بر اساس سهمیه برای هر شهرستان تعیین شده است و آموزش و پرورش، هزینه دیگر افراد را به عهده می‌گیرد. به گفته امیریان، معرفی اساتید هر دو استان از سوی دبیر انجمن فیزیک ایران صورت گرفته است.

### همیشه غبطه می‌خوردم

ما که برای بازدید از این کلاس‌ها به یکی از مدارس سوسنگرد رفته بودیم، از استقبال متقاضیان این کلاس‌ها شگفت زده شدیم. دانش آموزان پر شور

سوسنگردی در کلاس‌ها حاضر شده و با اشتیاق در حال علم آموزی بودند. یکی از دانش آموزان رشته تجربی که می‌خواهد حتماً در کنکور سال ۹۷ در رشته پزشکی در یکی از دانشگاه‌های برجسته کشور قبول شود، می‌گوید: همیشه وقتی در تلویزیون می‌دیدم که دانش آموزان تهرانی در کلاس‌های کنکور شرکت می‌کنند و سطح درسی خود را بالا می‌برند، به حالشان غبطه می‌خوردم. اما هم اکنون بهترین اساتید تهران، با پرواز برای آموزش به شهر ما می‌آیند و ما همگی سایر دانش آموزان و در همان سطح آموزش می‌بینیم و این برایمان خوشایند است. یکی دیگر از دانش آموزان کلاس ریاضی از کیفیت آموزش برایمان می‌گوید و عنوان می‌کند این کلاس‌ها سبب شده است ترسش از کنکور بریزد و تا قبل از اینکه در این کلاس‌ها شرکت کند، هیچ ایده‌ای درباره پرسش‌های کنکور نداشته است و حالا در هر آزمون حس می‌کند که کنکور یک آزمون ساده است و می‌تواند به راحتی در دانشگاه پذیرفته شود. دبیر ریاضی هم که یکی از شناخته شده‌ترین دبیران ریاضی کشور است، ضمن تقدیر از این طرح می‌گوید: همه دبیران با رضایت در این طرح شرکت می‌کنند و از اینکه می‌توانند در این کار خیر شرکت داشته باشند، خرسندند و درباره سختی‌های رفت و آمد می‌گوید. هر چند که مسیر طولانی است، مجبوریم هر هفته به اهواز سفر کنیم، اما با امکانات پروازی و حمل و نقلی که آموزش و پرورش به نمایندگی شرکت ملی نفت ایران برایمان در نظر گرفته‌اند، این روند تسهیل شده است. اوسطرح علمی دانش آموزان منطقه را مطلوب ارزیابی می‌کند و می‌گوید: تا قبل از اینکه به اینجا بیایم، فکر نمی‌کردم سطح علمی و آموزشی این دانش آموزان بالا باشد، اما الان به جرأت می‌گویم که از نظر آموزشی این دانش آموزان همگی دانش آموزان تهرانی و از نظر هوش هم بسیار سرشار هستند.

ادامه در صفحه ۱۳

## از لابه لای حرف‌ها



**امیریان:** تا کنون ۴۵۴ پروژه در این حوزه در مناطق نفت‌خیز استان خوزستان به بهره‌برداری رسیده که این پروژه‌ها شامل ساخت مدرسه و هنرستان، مجتمع و اردوگاه شبانه‌روزی، سالن چند منظوره و تجهیز مدارس با اعتباری افزون بر ۷۰۰ میلیارد و ۹۵۸ میلیون ریال بوده است.

**محیسنی:** قبلاً این روستا یک کانتینر ۲ کلاسه برای آموزش دانش آموزان روستا داشت که اوضاع اسفباری را تحمیل می‌کرد. بیشتر دانش آموزان ترجیح می‌دادند به اهواز بروند و آنها که امکانات رفت و آمد نداشتند، ترک تحصیل می‌کردند.

**محمدامین باوری:** سلام ما را به مدیران شرکت نفت برسانید و بگویید دعای خیر اهالی روستای حفیره به دنبال همه زحمت کشان صنعت است که به فکر معیشت و آموزش ما هستند.

**دبیر ریاضی:** همه دبیران با رضایت در این طرح شرکت می‌کنند و از اینکه می‌توانند در این کار خیر شرکت داشته باشند، خرسندند. هر چند که مسیر طولانی است، مجبوریم هر هفته به اهواز سفر کنیم، اما با امکانات پروازی و حمل و نقلی که آموزش و پرورش به نمایندگی شرکت ملی نفت ایران برایمان در نظر گرفته‌اند، این روند تسهیل شده است.



## گفت و گوی «مشعل» با مدیر عامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران

# خدمت‌رسانی بارنگ‌وبوی نوروزی

**مشعل** | شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در صنعت نفت به دلیل وظیفه تأمین و توزیع سوخت مورد نیاز مردم در گستره‌ای به وسعت ایران فعالیت می‌کند، شرکتی که فعالیت‌هایش تعطیلی ندارد و برای تمام فصول سال فعال است، اما خدمات رسانی این شرکت در نوروز، رنگ و بویی دیگر دارد، جنس نظارت‌ها و توزیع سوخت به گونه‌ای که در این ایام تغییر می‌کند و شتاب می‌گیرد تا مسافران نوروز کمبودی در تأمین سوخت نداشته باشند. سید محمد رضا موسوی خواه، مدیر عامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی می‌گوید: توقف در حوزه خدمت‌رسانی برای ما بی‌معناست و به قول

آقای زنگنه، وزیر نفت، «سوخت ندارم؛ نداریم.» در نوروز ۹۷ که مصرف بنزین بازم به روال سال‌های گذشته رکورد زد و افزایش یافت؛ به دلیل عملکرد خوب شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در تأمین به موقع سوخت، کمبودی در این بخش احساس نشد تا مردم سفری با آرامش را تجربه کنند. هفته‌نامه «مشعل» در واپسین روزهای اسفندماه ۹۶ که اوج فعالیت‌های این شرکت برای استقبال از نوروز و تأمین سوخت مورد نیاز مردم بود، گپ و گفت دوستانه‌ای با محمدرضا موسوی خواه، مدیر عامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی داشت که در ادامه می‌خوانید.

### سوخت ندارم، نداریم

از آبان ۱۳۹۶ به عنوان مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی فعالیت می‌کنم، اصالتم اصفهانی است و از سال ۱۳۷۱ وارد حوزه پخش فرآورده‌های نفتی شدم. طی ۲۶ سال گذشته در مناطق عملیاتی گوناگون مانند کرمان، گرگان، یزد، چابهار و لرستان فعالیت کرده‌ام. امیدوارم سال ۹۷ سالی پراز خیر و برکت، برای همگان و سرشار از امنیت در جای جای کشور عزیزمان باشد. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، بنابر رسالتی که درحوزه تأمین و توزیع سوخت دارد، در همه سال به صورت شبانه‌روز فعال است و توقف در خدمت رسانی، برای آن بی‌معناست و به قول مهندس زنگنه، «سوخت ندارم، نداریم».

### ذخیره‌سازی مناسب سوخت

ذخیره‌سازی سوخت و خدمت‌رسانی مطلوب نوروز که مسافران بیش‌ماری راهی شهرهای مختلف کشور می‌شوند، از ماه‌ها قبل آغاز می‌شود. آماده‌سازی جایگاه‌های عرضه سوخت به عنوان ویتترین شرکت ملی پخش، زیبایی، نظم و سلامت تجهیزات جایگاه‌ها نیز از مواردی است که در فهرست پیگیری‌های قبل از نوروز قرار می‌گیرد.

### سرکشی مستمر به جایگاه‌های سوخت

برای اطمینان از خدمات‌رسانی مطلوب به مراجعان جایگاه‌های سوخت، گشت‌های نوروزی مرکب از تیم‌های عملیاتی و ستادی (روابط عمومی، بازرسی و عملیات) فعال شدند. فعالیت این گشت‌ها معمولاً از نیمه دوم اسفند آغاز می‌شود و تا پایان تعطیلات نوروز ادامه دارد. گشت‌های بازرسی از جایگاه‌ها و کنترل خدمات دهی آنها به مردم، پارسال نیز تشکیل شد؛ به این صورت که در نوبت‌های مختلف شبانه‌روز به مجاری عرضه سوخت سرکشی می‌کردند تا مشکلی برای شهروندان در سوخت‌رسانی ایجاد نشود. البته سرکشی به جایگاه‌های عرضه سوخت در طول سال هم انجام می‌شود، اما در زمان‌هایی مانند نوروز، فعال‌تر و در همه روزهای آن با حضور در مجاری عرضه سوخت، فعالیت آنها را ویژه‌تر رصد می‌کنند.

### تعامل سازنده با جایگاه‌داران

اطمینان از سلامت تجهیزات (دیسپنسرها، نازل‌ها و ...) فعال بودن نمازخانه، زیبایی محوطه، فعال بودن دوربین‌های جایگاه، فعال بودن سرویس‌های بهداشتی و تمیزی آنها، همچنین برخورد مناسب کارکنان جایگاه‌ها با مراجعان و... از مواردی است که در سرکشی از جایگاه‌های سوخت مورد توجه قرار می‌گیرد. همچنین با جایگاه‌داران تعامل سازنده داریم و اغلب مجاری عرضه سوخت در وضعیت مناسبی قرار دارند.

### عرضه سوخت از طریق ۶ هزار جایگاه

بیش از ۳۶۰۰ جایگاه عرضه فرآورده‌های نفتی (بنزین و نفت گاز) و بیش از ۲۴۰۰ جایگاه عرضه گاز طبیعی فشرده (سی‌ان‌جی) در کشور وجود دارد که سوخت‌رسانی به خودروهای درون شهری و برون شهری را به عهده دارند.

### رکورد مصرف در روز پایانی سال ۹۶

معمولاً با نزدیک شدن به سال نو، میانگین مصرف روزانه بنزین هم افزایش می‌یابد؛ این افزایش در روزهای پایانی اسفند ۹۶ نیز رقم خورد. مثلاً مصرف بنزین در نوروز ۹۵ رکورد بیش از ۱۰۰ میلیون لیتر را رقم زد و ۲۹ اسفند ۹۶ به ۱۱۶ میلیون و ۴۰۰ هزار لیتر رسید.

### فعالیت ۲۴ ساعته سامانه ۰۹۶۲۷

سامانه ۰۹۶۲۷ پل ارتباطی مردم با شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی است. این سامانه در ایام نوروز هم به صورت ۲۴ ساعته فعالیت می‌کند. امسال، برخلاف سال‌های قبل، اپراتورهای این سامانه تا پایان تعطیلات نوروز (به طور شبانه‌روز) در این سایت حضور داشتند و پاسخگوی پرسش‌ها و انتقادهای مردم بودند. این سامانه، فضای مناسبی است که مردم از طریق آن می‌توانند نظرات خود را درباره فعالیت شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی اعلام و اگر نارضایتی از کارکنان جایگاه، کیفیت سوخت و کمیت آن دارند، مطرح کنند تا از طریق سامانه ۰۹۶۲۷، به شکایت آنها رسیدگی شود. در این سامانه، فضای تشکر از عملکرد جایگاه‌داران و کارکنان آن نیز وجود دارد و مردم می‌توانند پیام تشکر خود را از همین طریق اعلام کنند، ضمن این که فضایی است برای ارزشیابی جایگاه‌ها و امتیازدهی به آنها. قصد داریم از سال ۱۳۹۷ در سامانه ۰۹۶۲۷ نظرسنجی مردمی داشته باشیم و نتیجه این نظرسنجی یکی از عوامل موثر در درجه‌بندی جایگاه‌ها باشد.

### آماده باش مراکز سوخت‌رسانی هوایی

همه بخش‌های شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی برای سوخت‌رسانی آماده هستند. این موضوع در مورد سوخت‌رسانی به هواپیماها هم صدق می‌کند. به همین منظور مراکز سوخت هوایی مستقر در فرودگاه‌های کشور این روزها همانند سال‌های گذشته، آماده بودند و سوخت‌رسانی به هواپیماها را در شرایطی کاملاً مطلوب انجام دادند. در فرودگاه‌های امام خمینی (ره) و مهرآباد تهران نیز که از فرودگاه‌های مهم کشور محسوب می‌شوند، به گونه‌ای برنامه‌ریزی شد تا مشکلی در روند تأمین سوخت هوایی ایجاد نشود.

### از فعالیت‌ها راضی هستیم

به دلیل برنامه‌ریزی خوبی که از چند ماه قبل از شروع تعطیلات نوروزی انجام شد، ذخیره‌سازی انواع فرآورده نفتی (بنزین، نفت گاز و ...) اسفال دو برابر نوروز سال قبل بود که این موضوع موجب آرامش فکری من و همکارانم بود. در کل می‌توانم بگویم با توجه به تلاش همه بخش‌های ستادی و عملیاتی، همچنین تمهیدات پیش‌بینی شده، از عملکرد همکاران خود راضی هستم، اما این رویه باید با هدف افزایش رضایت‌مندی مردم ادامه یابد.

### اقدام‌های شاخص سال ۹۶

در سال ۹۶ چند رویداد مهم رخ داد و کارکنان

شرکت ملی پخش تلاش کردند نقشی تأثیرگذار در رویارویی با آنها داشته باشند؛ حوادثی تلخ مثل وقوع زلزله در استان کرمانشاه که جمعی از هموطنان، جان خود را از دست دادند و شمار فراوانی نیز بی‌خانمان شدند. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی، بنابر وظیفه ذاتی و مسئولیتی که درحوزه تأمین و توزیع مواد سوختی به عهده دارد، از همان ساعات اولیه وقوع این حادثه، تلاش کرد تا با توزیع نفت سفید میان زلزله‌زدگان، اندکی از آلام آنها بکاهد. در زلزله‌های استان تهران و البرز، شمار فراوانی از مردم مجبور شدند شب را بیرون از منزل و عموماً در خودروهای خود بگذرانند. این خودروها سوخت نیاز داشتند و تأمین این سوخت در آن شرایط به نحو مطلوبی از سوی شرکت ملی



**اطمینان از سلامت تجهیزات  
(دیسپنسرها، نازل‌ها و ...) فعال بودن  
نمازخانه، زیبایی محوطه، فعال بودن  
دوربین‌های جایگاه، فعال بودن  
سرویس‌های بهداشتی و تمیزی آنها،  
همچنین برخورد مناسب کارکنان  
جایگاه‌ها با مراجعان و... از جمله مواردی  
هستند که در سرکشی از جایگاه‌های  
سوخت مورد توجه قرار می‌گیرند**

پخش فرآورده‌های نفتی انجام شد؛ به طوری که در روز وقوع زلزله، توزیع بنزین در کشور به رقم بی‌سابقه ۲۸ میلیون لیتر روز رسید. اواخر زمستان سال گذشته هم موجی از سرما وارد کشور شد که بیش از ۱۸ استان را متاثر کرد، به طوری که بعضی خودروها به دلیل برف و بوران شدید در جاده‌ها مانده بودند و با بخاری خودرو، خود را گرم می‌کردند. در این بخش نیز، کارکنان شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی خوش درخشیدند. سوخت‌رسانی به بخش نیروگاهی کشور، از دیگر اقدام‌ها و عملکردهای شاخص سال گذشته است که در آن نیز عملکرد خوبی بر جای گذاشتیم.

### کاهش مصرف نفت کوره

با توجه به سیاست‌های کاهش مصرف نفت کوره، مصرف این سوخت مایع از ۲۵ میلیون لیتر در روز به ۱۸ میلیون لیتر در روز کاهش یافت که به لحاظ زیست محیطی، گام بسیار بزرگی به شمار می‌رود. کاهش هزینه‌های حمل مواد نفتی با استفاده از خط لوله به جای نفتکش جاده پیمای، همچنین تغییر رویه در به کارگیری کشتی‌های سوخت‌رسان (برگزاری مناقصه عمومی) و کاهش ۱۰ میلیون دلاری هزینه حمل دریایی تا دوسال آینده، از دیگر مواردی است که می‌توانم از آنها به عنوان اقدام‌های شاخص سال گذشته نام ببرم.

### آغاز به کار شرکت‌های صاحب‌نشان

پیگیری و ایجاد شرکت‌های صاحب‌نشان یا برندینگ، موضوع دیگری است که به عنوان یکی از اقدام‌های خوب شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با هدف افزایش خدمات کیفی به مردم در حوزه سوخت‌رسانی انجام شد. در این حوزه، زنجیره‌ای از جایگاه‌داران و ناوگان حمل مواد سوختی وجود دارد. بخش‌های تشکیل‌دهنده این زنجیره، نگرانی‌هایی داشتند؛ مثل کارمزد یا خالی ماندن ظرفیت ناوگان حمل مواد سوختی که شاید بخشی از آنها به حق بود و باید برطرف می‌شد که خوشبختانه سال گذشته به منظور رفع این نگرانی‌ها، گام‌های خوبی برداشته شد.

### استفاده از هوش مصنوعی

فعالیت‌های شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی بدون هیچ توقفی ادامه دارد و با «هوش» شدن سال، برنامه‌های آن هم «هوش» می‌شود تا خدمت رسانی نیز رنگ تازه‌ای به خود بگیرد. برنامه‌های سال ۹۷ این شرکت در پایان پارسال ابلاغ شد. مهم‌ترین هدف در سال جاری، حذف دخالت‌های انسانی در فرآیند توزیع فرآورده‌های نفتی است. به منظور حمل مواد سوختی، گام‌هایی در مسیر استفاده از هوش مصنوعی برداشته شده است. کاهش مسیر حمل مواد سوختی، تأثیر شگرفی بر کاهش هزینه‌ها دارد. از این رو طرحی با همکاری سازمان نقشه‌برداری و سازمان جغرافیایی ارتش، در دست اجراست که با در دست داشتن نقشه توپوگرافی به این هدف دست یابیم. سیستم توزیع فرآورده‌های نفتی هم‌اکنون روزآمد شده است، امسال توزیع فرآورده‌های نفتی، مبتنی بر هوش مصنوعی است؛ به این معنا که فرد دخالتی در توزیع آن ندارد و به عنوان یک ناظر کنترلی بر سیستم نظارت می‌کند. در این سیستم (هوش مصنوعی) داده‌های اطلاعاتی بر گزارش فردی مبتنی نیست؛ بلکه این سیستم است که اطلاعاتی نظیر میزان ارسال سوخت را بر اساس بهترین، کوتاه‌ترین و کم‌هزینه‌ترین مسیر برای حمل مواد سوختی مشخص می‌کند. صبا و گلشن، نرم‌افزارهایی است که برای این منظور تعریف شده‌اند تا تعیین کارمزد جایگاه‌ها، سیستمی و بدون دخالت فرد انجام شود.

### آرامش در محیط کار

اگر آرامشی در کار وجود دارد، بدون شک، خانواده‌ها پشتیبان آن هستند. فعالیت در چنین حوزه‌هایی با یک‌جا ماندن سخت ندارد. به عنوان مثال در ۲۶ سال گذشته یا من از خانواده دور بوده‌ام یا به خاطر نوع کارم، خانواده چند



مجبور به جابه‌جایی شده‌اند. این دور بودن و شهر به شهر شدن‌ها، به دلیل جا به جایی و دور شدن از اصالت فرهنگ زادگاه، مشکلاتی همانند نوع تحصیل فرزندان یا دوگانگی فرهنگی برای خانواده ایجاد می‌کند که نمونه‌ای از بحران هویتی خانواده است.

### نوروز حس تازگی و شاد بودن

نوروز با خود تازگی و طراوت به همراه دارد و حس شاد بودن را به آدمی منتقل می‌کند. نوروز برای من علاوه بر این موارد، یعنی کار و تلاش بیشتر برای رضایت‌مندی مردم. وقتی مردم را راضی و شاد می‌بینم، وقتی سوخت‌رسانی مطلوب انجام می‌شود و مردم راضی هستند، من هم شاد می‌شوم؛ اما زمانی که در منطقه‌ای از کشور، خدای ناکرده، مشکلی از نظر تأمین و توزیع سوخت به وجود بیاید، حقیقتاً ناراحت می‌شوم. خوشبختانه با تلاش همه کارکنان شرکت ملی پخش، امسال هم به روال سال‌های قبل، تلاش شد مشکلی ایجاد نشود که از این بابت خوشحالم.

### در کار منزل مشارکت می‌کنم

کار منزل سخت و نیازمند مدیریت خاصی است که خوشبختانه همسر من هم را بخوبی انجام می‌دهد و من نیز در انجام امور منزل مشارکت دارم. کار در منزل به خصوص در زمان‌هایی که فکرم درگیر است، برایم آرامش بخش است. من نیز همانند دیگر هموطنان به همراه خانواده سعی می‌کنم آیین زیبای نوروز را با آداب خود بچا آورم. البته سال‌های سال است که «تفت» نیز خانواده دوم من شده است. بیش از ۲۰ بهار را با خانواده کاری‌ام (نفت) شروع کرده‌ام.

### بخشی از آرزوهای سال ۹۷

آرامش و امنیت، روانی چرخ اقتصاد کشور، سلامت و شادمانی مردم از آرزوهای من است، همچنین امیدوارم بتوانم پاسخ محبت‌های همسر من را که خلأهای مرا در خانواده با حضور خود پر کرده است، بدهم و بستر ورود به مراحل جدید تحصیلی و کاری فرزندانم را مهیا کنم. خدمت‌رسانی هر چه بهتر و بیشتر به مردم از دیگر آرزوهای من است.

### سختی با وزیر نفت

اول از هر چیز سال نو را به وزیر نفت تبریک می‌گویم و برایشان آرزوی سلامت، تندرستی و توفیق هرچه بیشتر در کار دارم. موضوعی هم هست که اجازه می‌خواهم مطرح کنم و آن دستور فروش خانه‌های سازمانی از سوی ایشان است. شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران، با کارکنانی زحمتکش که روزانه ۱۱۰ میلیارد تومان در آمد حاصل از فروش فرآورده‌های نفتی را به خزانه واریز می‌کند، در هیچ نقطه‌ای از کشور خانه سازمانی ندارد؛ بلکه تعدادی معدود خانه عملیاتی دارد که آنها نیز به مدیر، معاون و رئیس امور مالی محدود می‌شود. خواهشی که از وزیر نفت دارم، این است که به موضوع منازل عملیاتی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران نگاهی ویژه‌تر داشته باشند؛ این بخش از بدنه نفت، هیچ منزل سازمانی در اختیار ندارد.

شرکت نفت فلات قاره

## تولید نفت در منطقه عملیاتی خارک افزایش یافت

پوسیدگی خط لوله، برنامه بهره‌برداری و راه‌اندازی تولید چاه با ابهام روبه‌رو بود، به نحوی که بحث استفاده از لوله انعطاف‌پذیر در دستور کار شرکت نفت فلات قاره ایران قرار گرفت و با نظر رئیس منطقه مقرر شد وضع خط لوله موجود از سوی واحد تعمیرات زیر آب و با هماهنگی و همکاری منسجم خدمات چاه‌ها، بهره‌برداری و تعمیرات، پس از تعمیر رابزر سر چاهی، تزریق آب به خط لوله، سپس تزریق گاز و نیز امکان استفاده از آن بررسی شود. به همین منظور در عملیاتی پیچیده، تیم غواصی منطقه عملیاتی خارک توانست در شرایط بسیار دشوار در عمق ۵۱ متری آب و بیش از حد استاندارد غواصی با هوا، دید صفر بستر دریا، سرمایه آب در اسفندماه، لنگراندازی در بین ده‌ها رشته خط لوله نفتی و تردد نفتکش‌ها در محیط اطراف، دو محل نشی را در ۱۸۰۰ متری ساحل غربی خارک و ۲۳۵۰ متری جنوب اسلکه نفتی آذرپاد شناسایی کند. سپس با تخلیه آب باقیمانده در خط لوله و تزریق گاز تا فشار موردنظر، نشی‌های احتمالی دیگر بررسی و خوشبختانه مشخص شد وضع خط لوله قابل قبول است. پس از طی این مراحل و رفع اشکال از مسیر

عملیات حفاری و تعمیر چاه D-۱۵ میدان نفتی دورود منطقه عملیاتی خارک، با همت متخصصان و تلاشگران منطقه خارک پایان یافت و این چاه به مدار بهره‌برداری بازگشت. بررسی و مطالعه احیای چاه D-۱۵ واقع در میدان نفتی درود که از چاه‌های متروکه محسوب می‌شد، سال گذشته از سوی اداره مهندسی مخازن و مدیریت‌های امور فنی و برنامه‌ریزی انجام شد و از ۲۷ آذرماه سال ۱۳۹۶ عملیات حفاری، ترمیم و تکمیل چاه آغاز شد؛ این عملیات هفتم اسفندماه پارسال با موفقیت به پایان رسید. به دلیل احتمال

معاونت مهندسی، پژوهش و فناوری

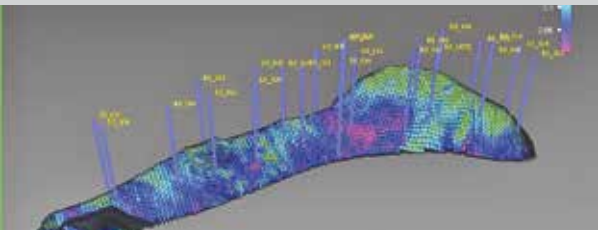
## «حمایت از کالای ایرانی» رویکرد اصلی وزارت نفت



معاون مهندسی، پژوهش و فناوری وزیر نفت گفت: با توجه به اهمیت و ضرورت حمایت از شرکت‌ها و کالاهای ایرانی، بیست‌وسومین نمایشگاه بین‌المللی صنعت نفت با رویکرد حمایت از ظرفیت‌های داخلی برگزار خواهد شد. حبیب‌الله بیطرف در گفت‌وگو با شانا افزود: با توجه به نام‌گذاری سال ۹۷ به «حمایت از کالای ایرانی» و ضرورت توجه هرچه بیشتر به این الزام، رویکرد اصلی وزارت نفت نیز در نمایشگاه امسال مبتنی

شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب

## تولید نخستین نرم‌افزار شبیه‌ساز مخازن نفت و گاز



با حمایت شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، نخستین نرم‌افزار شبیه‌ساز مخازن نفت و گاز در مقیاس صنعتی بومی‌سازی شد. بومی‌سازی این شبیه‌ساز با حمایت و پیگیری‌های کارشناسان معاونت مهندسی نفت (سیستم‌های مهندسی مخازن) شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب، پیگیری ساخت توسعه و فناوری همیار مهندسی (نفاهم) انجام شد. این نرم‌افزار نخستین نمونه از نوع خود بوده که در مقیاس صنعتی تهیه و کاربردی شده است. این شبیه‌ساز که «رتینا»

## خدمات آموزشی خطوط لوله و مخابرات نفت برای همجواران

همجواران خطوط لوله، خدمات عمرانی ارائه می‌دهد و انواع خدمات اجتماعی و همکاری با دیگر سازمان‌ها مثل شهرداری، فرمانداری، بهزیستی، اوقاف، بیمارستان‌ها و... در ستاد و مناطق دوازده‌گانه، از دیگر اقدام‌های آن به شمار می‌رود. این شرکت افزون بر انجام مسئولیت اجتماعی در قبال کارکنان، سامانه‌های مدیریت انرژی بر مبنای استاندارد ISO ۵۰۰۱ را در سطح شرکت‌ها و مناطق دوازده‌گانه اجرا کرده است، همچنین اقدام‌های تبلیغی و ترویجی را به منظور حفاظت از محیط زیست انجام می‌دهد. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران در سومین همایش مسئولیت اجتماعی در نفت،

شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی مناطق مختلف عملیاتی خود، به همجواران تاسیسات این شرکت، خدمات آموزشی بهداشت روان و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی ارائه می‌دهد. این شرکت همسو با وظایف مسئولیت اجتماعی خود در قبال جوامع محلی و به قولی هم‌جواران خطوط لوله، اقدام‌های حمایتی زیادی انجام داده است که شامل کمک برای بازسازی اماکن مذهبی، مدارس و بیمارستان‌ها و کمک به برنامه‌های آموزشی و بهداشتی برای مردم و دانش‌آموزان می‌شود. شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران همچنین به

شرکت ملی حفاری

## جان باختن ۲ تن از کارکنان حفاری در سانحه رانندگی

۲ نفر از کارکنان دستگاه حفاری ۲۲ فتح شرکت ملی حفاری در یک سانحه رانندگی در موقعیت جغرافیایی میدان نفتی بی‌بی حکیمه در استان کهگیلویه و بویر احمد جان باختند و تعداد دیگری از کارکنان این شرکت مجروح شدند. این حادثه ساعت ۱۹ شامگاه یکشنبه (۱۹ فروردین‌ماه) در نتیجه خارج شدن مینی‌بوس حامل کارکنان نوبت شب‌این دستگاه حفاری از مسیر اصلی جاده رخ داد.

بر اساس این گزارش، به‌دنبال این حادثه، تیم‌های پزشکی و آمبولانس‌های مورد نیاز از سوی شرکت ملی حفاری

ایران و شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران و نیروهای امدادی شهرستان گچساران به این موقعیت کوهستانی اعزام و مجروحان به بیمارستان‌های گچساران منتقل شدند. متأسفانه در این حادثه، دو تن از کارکنان شرکت ملی حفاری ایران به نام‌های سید احسان موسوی و محمد یعقوبی، جان خود را از دست دادند. میدان نفتی بی‌بی حکیمه در گستره عملیاتی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران قرار دارد و دکل ۲۲ فتح شرکت ملی حفاری ایران در این منطقه در حال حفر یک حلقه چاه است.

پژوهشگاه صنعت نفت

## پژوهشگاه نفت و طراحی فاز ارزیابی ۲ میدان

کارفرما از طریق برگزاری کارگاه‌های متعدد به‌منظور تبادل دانش برای استخراج RFP تصریح کرده است: این نشست‌ها با هدف ارزیابی کارشناسان پژوهشگاه از مشکلات میدان‌ها از یک سو و آشنایی کارفرما با توانمندی‌های این پژوهشگاه با هدف تعریف دقیق چارچوب‌های پروژه از سوی دیگر، برگزار شده است. وی با تأکید بر این که در میدان‌هایی که فاز ارزیابی به‌درستی انجام نشود و شناخت کافی از میدان در دست نباشد، زمان و هزینه فاز توسعه بسیار بالا خواهد رفت، افزود: در این پروژه‌ها با استفاده از توصیف مخزن، الگوسازی‌های استاتیکی، شکاف و دینامیکی، سناریوهای مختلف طراحی و با تحلیل پیشرفته عدم قطعیت، ریسک توسعه میدان به صورت کمی محاسبه می‌شود و عدم قطعیت‌ها کاهش می‌یابد.

پژوهشگاه صنعت نفت در طراحی فاز ارزیابی میدان نفتی سپهر و میدان گازی گردان، با مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران همکاری می‌کند. تورج پهبروز، رئیس پژوهشگاه مطالعات مخازن و توسعه میدان‌های پژوهشگاه، از همکاری مشترک این مجموعه با مدیریت اکتشاف خبر داده و گفته است: این همکاری در مسیر تکمیل زنجیره ارزش بالادستی که شامل فازهای اکتشاف، ارزیابی، توسعه و تولید و در زمینه طراحی فاز ارزیابی است در ۲ میدان انجام می‌شود. فاز ارزیابی مشتمل بر شناسایی و کمی کردن عدم قطعیت‌های زمین‌شناسی و مخزنی از یک‌سو و روش‌های روبرویی با این عدم قطعیت‌ها از سوی دیگر است. به عبارت دیگر، فاز ارزیابی عبارت از مدیریت ریسک و عدم قطعیت است. پهبروز با تأکید بر همکاری تنگاتنگ با بدنه کارشناسی

انتصاب

## دو انتصاب جدید در سازمان حراست صنعت نفت

حراست موفق و سربلند باشید. «همچنین محمد آسترکی نیز به سمت معاون آموزش و بهسازی سازمان حراست صنعت نفت منصوب شد که متن حکم بدین شرح است: «مید است با استعانت از خداوند متعال و با توجه به نقش اساسی آن معاونت در صیانت و حفاظت از سرمایه‌های انسانی و دارایی‌های صنعت نفت و با استفاده از تجربه و توان نیروهای ارزشمند در پیشبرد سیاست‌ها و اهداف تعیین شده سازمان

از سوی علی اصولی، رئیس سازمان حراست صنعت نفت، جلال اسماعیلی به سمت معاون پشتیبانی منصوب شد. متن حکم بدین شرح است: «مید است با استعانت از خداوند متعال و با توجه به نقش اساسی آن معاونت در صیانت و حفاظت از سرمایه‌های انسانی و دارایی‌های صنعت نفت و با استفاده از تجربه و توان نیروهای ارزشمند در پیشبرد سیاست‌ها و اهداف تعیین شده سازمان

## ادامه از صفحه ۹



## بوشهر، استان خنجان

آموزش و تخصص بیشتری برخوردار باشد و این آموزش هم‌تراز با رشد علم و فناوری باید تداوم داشته باشد. حقیقتی فرایند توسعه را منوط به تحقق کیفی برنامه‌های آموزش و پرورش به منظور توانمندسازی افراد دانست و گفت: از این منظر، مدیریت نظارت بر طرح‌های عمرانی، توجهی ویژه به مقوله توانمندسازی آموزش و پرورش در مناطق نفت‌خیز دارد. او می‌افزاید: ناتوانمندی مالی، نبود آموزشگاه‌های کنکور هم‌تراز با تهران، نداشتن مدرسان کنکور و مشاوران و در برخی موارد مسافت طولانی تا شهرهای مرکزی استان، به عدم موفقیت دانش‌آموزان در طول سال‌های گذشته منجر شده که وزارت نفت با توجه ویژه به مسئولیت‌های اجتماعی خود سعی دارد این مسائل را در سال‌های آتی رفع و به توانمندسازی منطقه کمک کند. چنین توجهی جدا از آنکه سطح علمی و توانمندی افراد در منطقه را افزایش می‌دهد، می‌تواند به ماندگاری نیرو در این مناطق کمک کند و افراد، تمایل بیشتری برای زندگی در سرزمین مادری خود داشته باشند و این می‌تواند به توسعه همه جانبه و پایدار منطقه بینجامد. در سال‌های اخیر، توجه ویژه وزارت نفت به مسئولیت‌های اجتماعی به ویژه شخص مقام عالی وزارت و مدیران زیر مجموعه به تنوع بخشی این نوع فعالیت‌ها منجر شده و رضایت مردم بومی مناطق نفت‌خیز را به همراه داشته است. البته این خدمات در اینجا متوقف نمی‌شود؛ وزارت نفت همچنان با نگاه به آینده به توسعه پایدار، زیر پرچم مسئولیت‌های اجتماعی می‌اندیشد و این فعالیت‌ها را هر ساله تقویت می‌کند. سفر دیگری هم برای ما به پایان رسید و امروز تیم خبری شرکت ملی نفت ایران خرسند است در کنار افرادی بوده که سختی سال‌های جنگ، آسیب و سختی‌های کمبود امکانات را تحمل کرده است و حالا سفره نفت و گازشان برای همه ایران باز است و خود هم در کنار دیگر هموطنان، از این نعمت‌های خدادادی بهره می‌برند.





جلال الدین مراد، مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه هرمزگان از سال ۱۳۶۴ وارد صنعت نفت شده است. به گفته او، منطقه هرمزگان به دلیل نوع اقلیم خاصی که دارد، پذیرای مسافران زیادی در مناسبت‌های مختلف از جمله نوروز است، از این رو برای رفاه حال آنها در روزهای پایانی سال ۹۶ گشت‌های نوروزی تشکیل شد. مراد ادامه می‌دهد: حدود ۶۰ جایگاه در بندرعباس و ناحیه مرکزی فعال هستند. در قشم و کیش نیز به طور جداگانه از سوی روسای جایگاه‌ها، برنامه‌ریزی‌هایی برای کنترل مجاری عرضه صورت گرفته است، همچنین جلسه‌های متعددی با مالکان مجاری عرضه برگزار شده تا آمادگی لازم را برای تامین سوخت، نظافت جایگاه‌ها و رسیدگی به وضعیت کارکنان حاضر در جایگاه‌ها داشته باشند، ضمن اینکه گشت‌های کنترلی با اداره‌های دیگر مانند تعزیرات حکومتی، سازمان حمل و نقل و پانه‌ها (سازمان راهداری) فعالیت خود را قبل از نوروز آغاز کرده و تا پایان آن ادامه می‌دهند.مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه هرمزگان می‌افزاید: در روزهای پایانی سال ۹۶ طی بازدیدهای مستمر، نسبت به آماده‌سازی فضا برای استراحت مسافران و تامین مایحتاج مسافران نوروزی تمهیداتی اندیشیده شد.ضمن اینکه برای تامین سوخت شناورهایی که مسافران را از اسکله شهید حقانی به قشم جابه‌جا می‌کنند و سوخت لندی کرافت‌هایی که از بندر پل، وسایل حمل و نقل مسافران را جابه‌جا می‌کنند، برنامه‌ریزی‌هایی صورت گرفت. او در ادامه به برنامه‌های سال ۹۷ این شرکت اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: در جزیره ابوموسی نیز ساخت یک مخزن برای افزایش ذخیره‌سازی در دست اقدام است؛ زیرا این جزیره از نظر راهبردی و نظامی برای دولت و منطقه بسیار مهم است. به همین دلیل باید ذخیره سازی را به حد مطلوب بالا ببریم. از آنجا که جزیره کیش، یکی از مناطق مسافرپذیر منطقه هرمزگان است و بیشترین ترافیک را در ایام نوروز و فصل‌های دیگر دارد، مصرف سوخت هوایی آن نیز نسبت به مرکز استان چندین برابر است، به همین دلیل انبار سوخت در این منطقه بیشتر است که به این منظور احداث دو باب مخزن در کیش طراحی شده، ضمن اینکه توافقنامه‌ای نیز با منطقه آزاد کیش برای احداث دو مخزن ۵ میلیون لیتری در سوخت‌گیری هواپیمایی داشته‌ایم. مراد می‌افزاید: ۱۴ جزیره در استان هرمزگان وجود دارد که جزیره قشم و کیش از جزایر اقتصادی و گردشگر پذیر آن به شمار می‌روند. سوخت این جزایر با شناور و از طریق دو اسکله C۱ و C۵ تامین می‌شود و اگر مشکل خاصی مانند توفانی بودن دریا وجود نداشته باشد، از طریق بندر پل، نفتکش‌های جاده پیمادر لندی کرافت قرار می‌گیرند و سوخت را به جزیره منتقل می‌کنند. در این سوخت‌رسانی اولویت را به جزیره کیش داده‌ایم تا مخازن آن از نظر سوخت هوایی، نفت گاز و بنزین همیشه پر باشد، از این رو دو مخزن برای ذخیره‌سازی سوخت هوایی پیش‌بینی شده تا در شرایط اضطراری، کمبود سوخت در جزیره نداشته باشیم، ضمن اینکه دو مخزن ۵ میلیون لیتری نیز راه‌اندازی می‌شود تا سوخت جزیره قشم همیشه تامین باشد.او در بخش دیگری از صحبت‌های خود به سختی کار در منطقه هرمزگان اشاره می‌کند و می‌گوید: عمده‌ترین مسئله ما آب و هواست، چرا که ۱۱-۱۰ ماه از سال، آب و هوای مطلوبی در این منطقه وجود ندارد، ضمن اینکه با کمبودهایی، بخصوص در بخش بهداشت و درمان نیز روبه رو هستیم؛ زیرا در منطقه هرمزگان درمانگاه مناسبی نداریم. برای رفع این مشکل، مذاکراتی با بهداشت و درمان صنعت نفت انجام شد تا در صورت تامین بودجه، مرکز بهداشت و درمان مناسبی در این منطقه ایجاد شود. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه هرمزگان ادامه می‌دهد: اکنون یک هزار و ۳۳ نفر در شرکت پخش فرآورده‌های نفتی این منطقه فعالیت می‌کنند که ۲۸۰ نفر از آنها نیروهای رسمی و مابقی قرارداد مدت موقت و پیمانکاری هستند. با توجه به سختی کاری که در این منطقه

**مشعل | اسمیه راهیما |** در جنوبی‌ترین نقطه از کشورمان، در حاشیه آب‌های نیلگون خلیج فارس، آنجا که دمای سردترین روزهای زمستانی‌اش با گرمای تابستان بخش دیگری از این آب و خاک برابری می‌کند، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی هرمزگان شبانه روز به شهروندان این منطقه خدمات ارائه می‌کند. کارکنان این خطه از آب و خاک کشورمان، برای خدمت به هموطنان خود کمر همت بسته‌اند و برای تامین بموقع و توزیع مناسب فرآورده‌های نفتی در منطقه هرمزگان از هیچ کوششی فرو گذار نمی‌کنند و دشواری‌های آب و هوایی و جغرافیایی نمی‌توانند در کار و فعالیت این اهالی سختکوش صنعت خللی وارد آورد. سابقه تاریخی حضور شرکت نفت در منطقه هرمزگان به سال ۱۳۰۸ باز می‌گردد؛ زمانی که «شعبه نفت ایران و انگلیس» در بندرعباس تأسیس شد. بعدها و پس از ملی شدن صنعت نفت، این شرکت به «ناحیه» و با توسعه سازمانی و زارت نفت به «منطقه» تغییر ساختار داد. وجود بیش از ۱۱۰۰ کیلومتر نوار ساحلی

ناحیه مرکزی انجام می‌شود و در مجموع حدود ۶۰ درصد عملیات منطقه هرمزگان از سوی ناحیه مرکزی در ۴ شهرستان بندرعباس، حاجی آباد، رودان و خمیر که جمعیتی بالغ بر یک میلیون نفر دارند، صورت می‌گیرد.

بر این اساس می‌توان گفت که ناحیه مرکزی استان هرمزگان در حد مناطق گروه (B) شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران است؛ ولی متأسفانه هم از نظر نیرو و هم از لحاظ رتبه و گرید با کمبودهای شدیدی مواجه است، به طوری که بالاترین سمت این ناحیه که گرید ۱۴ است، به رئیس فروش اختصاص دارد.

#### ضرورت بازنگری در دستورعمل تامین نیرو

در ادامه با رمضان مرادی، رئیس امور اداری منطقه هرمزگان هم صحبت می‌شوم. متولد ۱۳۴۴ است و بیش از ۳۳ سال سابقه کار دارد. او به سختی کار در این منطقه اشاره می‌کند و می‌گوید: این منطقه دارای آب و هوایی گرم است که در فصل تابستان، سختی‌هایی برای کارکنان به وجود می‌آورد، به گونه‌ای که در تابستان سال گذشته، دمای ۵۰ تا ۵۵ درجه را تجربه کردیم و برای اینکه کارکنان در حین کار دچار گرم‌زدگی و سرگیجه نشوند، به آنها شربت آلبیمو می‌دادیم که در آن دوره زمانی، بیش از سه میلیون تومان صرف خرید آلبیمو و شکر شد. با وجود این شرایط، متأسفانه نیروهای پیمانکاری، مزایایی ندارند و حقوق آنها همانند کارکنان مناطق دیگر است. او می‌گوید: اکنون

حاکم است، دستمزد کارکنان پیمانکاری و مدت موقت پایین است، از این رو باید برای رفاه حال این دسته از کارکنان، تمهیداتی در نظر گرفته شود.

#### تامین و کنترل سوخت ۶۰ جایگاه

کرامت‌هاشمی‌پور، ۳۴ سال سابقه خدمت دارد و رئیس ناحیه مرکزی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه هرمزگان است. او می‌گوید: این ناحیه در حال حاضر ۴ کارمند رسمی، ۲ کارمند قراردادی و ۳ نیروی پیمانکاری دارد که وظیفه تامین و کنترل ۶۰ جایگاه عرضه سوخت و عملیات چهار شهرستان بندرعباس، حاجی آباد، رودان و خمیر را به عهده دارد. به گفته‌هاشمی‌پور، این ناحیه از لحاظ سازمانی، زیر مجموعه منطقه هرمزگان است و اگر بخواییم منطقه هرمزگان را از نظر حجم کاری و ارتباط با ارباب رجوع مورد بررسی قرار دهیم، ناحیه مرکزی آن به دلیل داشتن حدود ۷ هزار مصرف کننده جزء و حدود ۷۵۰ مصرف‌کننده عمده و فروش بانکرینگ، از مهم‌ترین نواحی منطقه هرمزگان و کشور محسوب می‌شود.

او ادامه می‌دهد: علاوه بر انجام تمامی امور ناحیه مرکزی، تمامی عملیات مالی و فروش ناحیه جاسک از جمله مجاری عرضه و مصرف‌کنندگان نیز از طریق این ناحیه انجام می‌شود، ضمن اینکه خرید و صدور حواله و تامین سوخت مورد نیاز تمامی شهروندان جزیره هرمز که زیرمجموعه ناحیه قشم به شمار می‌روند، از طریق

### گزارش «مشعل» از روند خدمت رسانی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه هرزگان

# کار سخت؛ وقتی از آسمان آتش می‌بارد

#### اینجا سواحل خلیج همیشه فارس است و سوخت رسانی به همت کارکنان صنعت نفت بی‌وقفه انجام می‌شود

مرزی، اسکله‌های نفتی صادرات و واردات فرآورده، مخازن و انبارهای بزرگ ذخیره سازی و امکان جابه‌جایی ریلی، جاده‌ای و دریایی فرآورده و تامین سوخت هواپیمایی و گاز مایع، همجواری بادو پالایشگاه نفت بندرعباس و ستاره خلیج فارس، این شرکت را به یکی از مهم‌ترین و گسترده‌ترین مناطق پخش فرآورده‌های نفتی کشور تبدیل کرده است. هم اکنون این شرکت در ۹ ناحیه تحت پوشش، شامل ۱۳ شهرستان و ۱۴ جزیره خلیج فارس فعالیت دارد و علاوه بر این، بخشی از نیاز استان‌های فارس، سیستان و بلوچستان، یزد، کرمان، بوشهر، خراسان رضوی و جنوبی را نیز تامین می‌کند. بر اساس اهمیت ویژه‌ای که شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه هرمزگان در تامین سوخت دارد، خبرنگار هفته‌نامه «مشعل» به این منطقه سفر کرده و گفت‌وگوهایی با مدیران و کارکنان آن انجام داده است که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:



بالاست. او می‌گوید: در فصل تابستان به دلیل گرمای بالای ۵۵ درجه و بخار فرآورده‌های نفتی، یک ساعت یکبار نیروهای بارگیری را تعویض می‌کنیم، ضمن اینکه کارکنان این منطقه از نبود برخی امکانات مانند بهداشت و درمان رنج می‌برند. سالاری یکی دیگر از مشکلات این جزیره را قاچاق سوخت بیان می‌کند و ادامه می‌دهد: سال‌های ۹۲ و ۹۳ بیشترین قاچاق سوخت را داشتیم. از ابتدای سال ۹۶ تا روزهای پایانی سال نیز کشف قاچاق سوخت به ۲۵۴ هزار لیتر رسید که نسبت به سال ۹۵، ۲۵ درصد کاهش داشت و نسبت به سال‌های ۹۳ و ۹۴ نیز، شاهد کاهش حدود ۹۸ درصدی قاچاق بوده‌ایم. رئیس شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ناحیه قشم می‌گوید: بیشتر خودروهای این جزیره، خارجی بوده و اولویت اول در تامین سوخت آنها بنزین سوپر است؛ اما چون در این منطقه مخزن بنزین سوپر نداریم و اولویت نخست آن با کلاشهرهاست، نارضایتی‌هایی به همراه دارد. او در پایان می‌گوید: شرکت پخش فرآورده‌های نفتی ناحیه قشم به دلیل رعایت الزام‌های زیست محیطی در اسکله، از معاونت دریایی سازمان حفاظت محیط زیست لوح تقدیر دریافت کرده است.

#### خط پایان

منطقه هرمزگان و جزیره قشم، با تمام زیبایی‌های طبیعی خود که چشم هر بیننده‌ای را خیره می‌سازد، محملی برای آرامش خاطر و بهرمندی مسافران از جاذبه‌های بکر فراهم می‌کند. به همین دلیل استفاده از فرآورده‌های نفتی در این منطقه اهمیت بسزایی دارد که در این میان نقش شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در این منطقه و ناحیه پر رنگ‌تر می‌شود و کارکنان این شرکت با وجود تمام سختی‌ها و کمبودهای پیش رو، از هیچ کوششی فروگذار نمی‌کنند.فصل تابستان، یکی از دوره‌هایی است که کار را برای این غیور مردان سخت می‌کند؛ زیرا کار در دمای ۵۰ تا ۵۵ درجه باعث ایجاد گرما زدگی آنان می‌شود و شرایط را به گونه‌ای رقم می‌زند که هر یک ساعت یکبار شیفت‌ها تغییر می‌کند. همچنین کار در سکوهای بارگیری و تنفس بخار فرآورده‌های نفتی، باعث ایجاد ناراحتی‌های ریوی می‌شود و زندگی آنها را با سختی‌هایی روبه رو می‌کند. جدا از این موارد، نداشتن خدمات درمانی مناسب،

نوروز ۱۳۹۷، رشد ۵ درصدی مصرف بنزین موتور نسبت به نوروز ۱۳۹۶، نشان دهنده افزایش مراجعان و مسافران به جزیره زیبای قشم و به تبع آن افزایش میزان خدمت‌رسانی به مسافران، مهمانان و مردم شریف این ناحیه بود. به همین منظور و برای ارائه خدمات مطلوب‌تر، تنها جایگاه سی‌ان جی موجود در جزیره، قبل از شروع سفرهای نوروزی، با همکاری مدیریت امور سی ان جی کشور و شهرداری درگاه رفیع عیب و راه‌اندازی و جایگاه سیار شهید راستی نیز به محل مناسب تر و در کنار محور مواصلاتی روستای رمچه به شهر سوزا مستقر شد تا سوخت‌رسانی به مسافران تسهیل شود. به گفته او، شرکت پخش فرآورده‌های نفتی قشم، مسئولیت سوخت‌رسانی به مردم قشم با جمعیتی حدود ۱۸۰ هزار نفر را به عهده دارد و تامین سوخت نیز از طریق ۱۵ باب جایگاه اختصاصی زمینی و دریایی صورت می‌گیرد، همچنین سوخت ۷۴۰ هزار شناور و ۳۴۱ هزار مصرف‌کننده عمده و جزء را تامین می‌کند. سالاری ادامه می‌دهد: تعداد کارکنان ناحیه قشم ۴۳ نفر است که از این تعداد ۶ نفر رسمی، ۹ نفر قرارداد مدت موقت و ۲۸ نفر نیز نیروی پیمانکاری هستند. رئیس شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ناحیه قشم به سختی‌های کار در این ناحیه اشاره می‌کند و می‌افزاید: یکی از اصلی‌ترین مشکلات قشم، اسکان کارکنان است. براساس مصوبه کیش برای تمامی کارکنان شاغل رسمی در جزیره کیش، منزل سازمانی در نظر گرفته می‌شود، اما در جزیره قشم، این منازل تنها به رئیس ناحیه و سوختگیری داده می‌شود و مابقی ساکن در این جزیره نیز نتوانند از مزایایی که به کارکنان جزیره کیش داده می‌شود، برخوردار شده و مشکلات آنها نیز مرتفع شود.

**از آنجا که جزیره کیش، یکی از مناطق مسافرپذیر منطقه هرمزگان است و بیشترین ترافیک را در ایام نوروز و فصل‌های دیگر دارد، مصرف سوخت هوایی آن نیز نسبت به مرکز استان چندین برابر است، به همین دلیل انبارش سوخت در این منطقه بیشتر است که به این منظور احداث دو باب مخزن در کیش طرحی شده، ضمن اینکه توافقنامه‌ای نیز با منطقه آزاد کیش برای احداث دو مخزن ۵ میلیون لیتری در سوخت‌گیری هواپیمایی داشته‌ایم**

مشکلاتی را برای کارکنان به وجود می‌آورد که باید برای درمان‌های بیشتر به مراکز استان‌ها از جمله تهران مراجعه کنند و از آنجا که کارکنان پیمانکاری و قرارداد مدت موقت بیمه تامین اجتماعی هستند، برخی از آنها به دلیل هزینه‌های بالای درمانی، روند درمان خود را ادامه نمی‌دهند که این باعث ایجاد برخی ناراحتی‌ها در خانواده آنان و در محیط کارشان می‌شود؛ چرا که نمی‌توانند مسئولیت خود را به درستی انجام دهند. حال با توجه به مواردی که گفته شد، باید راه حلی اندیشیده شود و شرایط مناسبی از لحاظ وضعیت سکونت کارکنان در جزیره قشم به وجود آید تا کارکنان ساکن در این جزیره نیز نتوانند از مزایایی که به کارکنان جزیره کیش داده می‌شود، برخوردار شده و مشکلات آنها نیز مرتفع شود.



کارکنان بهداشت و درمان نفت شمال شرق کشور از حال و هوای کار خود با «مشعل» حرف زده اند

## خدمات کامل پزشکی در ایام نوروز

**سمیه راهیپما** | در جریان توسعه و گسترش صنایع نفت

در بیشتر نقاط کشور، به منظور استفاده مردم از این ثروت

خدادادی در سال ۱۳۳۰ نخستین فاز انبار نفت شماره (یک) در مشهد مقدس، احداث و در سال ۱۳۴۵ اولین واحد درمانی در نزدیکی تاسیسات نفتی با امکانات اولیه و ابتدایی شروع به کار کرد. برای مراقبت از سلامت جسم و روان کارکنان صنعت نفت، سال ۱۳۵۱ نخستین درمانگاه مستقل از تاسیسات نفتی در خیابان گلستان مشهد تأسیس شد. به موازات پیشرفت و توسعه واحدهای مختلف صنعت نفت و نیاز به مراقبت از سرمایه‌های انسانی که بار توسعه را بر دوش می‌کشید و خانواده‌های آنان، در سال ۱۳۶۹ با خرید ساختمانی به مساحت ۳ هزار و ۸۰۰ متر مربع، ستاد بهداشت و درمان صنعت نفت مشهد ایجاد شد. این مرکز با تجهیز و به کارگیری کادر درمانی به عنوان پزشک خانواده بزرگ صنعت نفت استان خراسان، شرق کشور یعنی منطقه‌ای با وسعت جغرافیایی بیش از ۳۲۹ هزار و ۶۰۰ کیلومتر مربع، جمعیت طبعی بیش از ۲۰ هزار نفر را تحت پوشش دارد. به لحاظ گستر دگی منطقه عملیاتی، این مرکز در سال ۱۳۸۶ به بهداشت و درمان صنعت نفت شمال شرق کشور تغییر



مهدی نصر آبادی، رئیس دارو و درمان بهداشت و درمان منطقه شمال شرق کشور و با ۱۷ سال سابقه کار، در مورد ارائه خدمات در ایام نوروز می‌گوید: درایم نوروز تمامی خدمات بر اساس برنامه ریزی منظم به کارکنان ارائه شد، به همین منظور مکاتبات و تنظیم برنامه پزشکان و سایر کادر اداری و غیر اداری با دیدگاه شرایط بحرانی از بهمن ماه سال ۹۶ آغاز شد.

او با اشاره به مسئولیت اجتماعی در این منطقه ادامه می‌دهد: مسئولیت اجتماعی سازمان‌ها در این منطقه، بوضوح قابل لمس است. ارائه خدمات رایگان درمانی و پذیرایی از بیش از ۲۰ نفر از آسیب دیدگان حادثه آتش سوزی آپارتمان چهار طبقه جنب درمانگاه مشهد در سال ۹۵ همکاری نزدیک با معاونت آموزش و پرورش کودکان استثنایی خراسان رضوی از سال ۹۳ تا کنون، تأمین پزشک عمومی بیمارستان دولتی لقمان سرخس در ۸ ماهه اول سال ۹۶ که با مشکل نبود پزشک عمومی مواجه بود، اعزام آمبولانس برای بیماران غیر شرکتی سطح شهر سرخس به مشهد بنا بر درخواست بیمارستان لقمان در شرایط اورژانسی، ویزیت روزانه ۲۰ نفر از کودکان سطح شهر در کلینیک اطفال سرخس و حدود ۱۵ نفر از مادران در کلینیک زنان سرخس و همچنین همراهی با استان قدس رضوی و پالایشگاه گاز شهید هاشمی‌نژاد در ویزیت رایگان و

خدمات تخصصی به ۱۳۰۰ نفر از روستاییان منطقه سرخس و خلگیران در روستا و بیمارستان غدیر صنعت نفت سرخس در دی ماه ۹۶ همه و همه شاهی بر اجرای طرح‌های مسئولیت اجتماعی در منطقه شمال شرق است. رئیس دارو و درمان بهداشت و درمان منطقه شمال شرق کشور به ارائه خدمات درمانی مشهد می‌پردازد و می‌گوید: در تلاش هستیم تا بدون توسعه نیروی انسانی، خدمات بهتری ارائه دهیم. در این زمینه تعداد روزهای کلینیک‌های تخصصی را با همان نیروی انسانی افزایش دادیم و توانسته ایم شرایطی ایجاد کنیم تا کارکنان با انگیزه بیشتری کار کنند. به گفته او، در راستای اقتصاد مقاومتی، سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت باید هزینه‌های خود را کمتر و ارائه خدمات را بیشتر کند. نصر آبادی در ادامه به مشکلات بیمارستان غدیر سرخس اشاره می‌کند و می‌گوید: شهر سرخس، شیعه و سنی نشین است و نزدیک به ۱۰۰ هزار نفر جمعیت با آب و هوای گرم دارد و منطقه‌ای محروم است. به دلیل دوری راه و سخت گذر بودن منطقه بجز بومیان و کارکنان صنعت نفت، کسی تمایل به ماندن در اینجا ندارد. رئیس دارو و درمان بهداشت و درمان منطقه شمال شرق کشور می‌افزاید: اکنون ۵ هزار نفر از کارکنان صنعت نفت به همراه خانواده‌های‌شان در شهر سرخس ساکن هستند. مهمترین چیزی که آنها را راضی می‌کند تا با وجود کمبود امکانات در منطقه بمانند، بعد از مسائل حقوقی، امکانات رفاهی و درمانی است. به همین دلیل ضرورت ایجاد امکاناتی که شهرها

نام یافت. اکنون در زمان بالندگی صنعت نفت، این مرکز وظیفه تأمین سلامت جسم و روح این خانواده ۳۰ هزار نفری را با ۵ مرکز بهداشتی درمانی، ۴ مرکز طب صنعتی و اورژانس، ۵ مرکز پزشکیاری و ۲۶۱ مرکز درمانی طرف قرار داد در استان‌های خراسان رضوی، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، سمنان و کرمان به عهده دارد. توسعه روز افزون شرکت‌های صنعت نفت و گاز و برپایی کارگیری مراکز درمانی مجهز است و در این زمینه ساخت بیمارستان ۴۲ تخت‌خوابی در سرخس و احداث دی کلینیک تخصصی در مشهد را در اولویت برنامه‌های خود داشته است. بهداشت و درمان صنعت نفت شمال شرق کشور، علاوه بر اینکه ۶ استان را تحت پوشش دارد، در روزهای خاص مانند نوروز از اهمیت بسزایی برخوردار است و برنامه‌هایی را در دستور کار خود دارد. به دلیل اهمیت این موضوع، هفته نامه «مشعل» پای صحبت کارکنان و مراجعه کنندگان درمانگاه شبانه روزی مشهد و بیمارستان غدیر سرخس نشسته است که مشروح آن را در ادامه می‌خوانید:

هدف ارائه خدمات به کارکنان صنعت نفت این شهر خریداری شده است، اما این خدمات را به بیمارستان لقمان نیز در صورت نیاز ارائه می‌کنیم. رئیس دارو و درمان بهداشت و درمان منطقه شمال شرق کشور می‌گوید: آنچه که یک مقدار کار را برای ما و وزارت نفت سخت می‌کند، انتظاراتی است که ساکنان شهر سرخس از ما دارند.

### پیشگیری مقدم بر درمان



وحید مالکی، رئیس بهداشت و درمان صنعت نفت شمال شرق کشور است. او ۹ سال در منطقه جنوب کشور فعالیت کرده و در این مدت، معاون و رئیس بیمارستان بوده است و زمانی که به بهداشت و درمان شمال شرق آمده، ابتدا معاون درمان بوده و از سه سال گذشته تاکنون به عنوان رئیس بهداشت و درمان این منطقه فعالیت می‌کند. به گفته او، منطقه شمال شرق کشور حدود ۳۰ هزار نفر از کارکنان صنعت نفت را تحت پوشش دارد که از این تعداد ۱۲ هزار نفر در خراسان رضوی، نزدیک به ۵ هزار و ۸۰۰ نفر در منطقه سرخس، نزدیک به ۲ هزار و ۷۰۰ نفر در استان سمنان، ۲ هزار و ۴۰۰ نفر در استان کرمان، نزدیک به ۲ هزار و ۸۰۰ نفر در استان خراسان شمالی با مرکزیت بجنورد و نزدیک به یک هزار و ۷۰۰ نفر در استان سیستان و بلوچستان هستند. از این رو بر اساس سیاست‌های ابلاغی که در وزارت نفت انجام می‌شود، هر توسعه‌ای در سطح صنعت نفتی، نیازمند پشتیبانی از مناطق است که در این میان، انتظار پشتیبانی از سازمان بهداشت و درمان بیشتر می‌شود. مالکی ادامه می‌دهد: بهداشت و درمان صنعت نفت منطقه شمال شرق، تقریباً ۴۰ درصد از خاک کشورمان را تحت پوشش دارد و ۶ استان کشور شامل کرمان، سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی و سمنان به دو صورت مستقیم و غیر مستقیم خدمات ارائه می‌کند. شهرهایی که سازمان بهداشت و درمان در آنها مراکز ملکی دارد، مانند مشهد، بجنورد، زاهدان و سرخس خدمات به صورت درمان مستقیم ارائه می‌شود، مهمترین وظایف ما در ۶ استان تحت پوشش، ارائه خدمات غیر مستقیم است، به این صورت که با عقد قراردادهایی که با مراکز درمانی مختلف دولتی و خصوصی (بیمارستانی یا سرپایی) داریم، سعی می‌کنیم بسته‌های خدمتی را برای همکاران مان در وزارت نفت آماده کنیم؛ اما مشکلات این مناطق بسیار زیاد است، مانند محرومیت‌های نوار شرقی ایران و محرومیت‌هایی که در استان‌های سیستان و بلوچستان و خراسان دیده می‌شود و ارائه بسته‌های حمایتی را با مشکل روبه رو می‌کند. او می‌افزاید: سرخس، منطقه‌ای عملیاتی است و پالایشگاه گاز خانگیران و شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق در آن قرار دارند و محرومیت‌های شدیدی در آنها حاکم است که تأمین منابع انسانی تخصصی در این منطقه را نه تنها برای وزارت نفت، بلکه برای وزارت بهداشت و درمان نیز با مشکل مواجه کرده است. وزارت بهداشت بر اساس نیروهای ضریب کار و طرحی نمی‌تواند نیروهای خود را در این منطقه تأمین کند، از این رو برای تأمین نیروهای متخصص با مشکل روبه رو هستیم. از سوی دیگر در استان سیستان و بلوچستان مناطقی مانند ایرانشهر، خاش، زابل و.. حداقل امکانات درمانی را دارند و ما نیز بر اساس رسالت خود، سعی می‌کنیم با استفاده از امکانات موجود در شهرستان‌ها و انتقال امکانات از جاهای دیگر، خدمات بهتری ارائه دهیم. مالکی می‌گوید: اینجا، محرومیت زیاد است و امکان تأمین تمام بسته‌های خدمتی وجود ندارند، بنابراین بیماران را به مراکزی مانند مشهد و تهران که خدمات جامع‌تری ارائه می‌دهند، اعزام می‌کنیم. رئیس سازمان بهداشت و درمان شمال شرق کشور ادامه می‌دهد: منطقه سرخس، مشکلات زیادی دارد و تا چند سال پیش کارکنان اقماری در آنجا رفت و آمد داشتند. با اجرای سیاست‌های وزارت نفت، طرح اقماری حذف و کارکنان در منطقه ساکن شدند، به همین دلیل انتظارات از ما بیشتر شده است؛ زیرا کسی که در آنجا ساکن می‌شود، خواستار استفاده از امکانات آموزشی و بهداشتی است. برای رفع مشکل خدمات بهداشتی، بیمارستان غدیر سرخس تأسیس شد؛ اما به دلیل سخت‌گذر بودن و مشکلات خاص منطقه، تأمین نیروی

انسانی به درستی انجام نشده است؛ زیرا امکان پرواز به این منطقه وجود ندارد و تنها راه دسترسی به آن، جاده سخت‌گذر زمینی است که امیدواریم با پیگیری‌هایی که از سوی مسئولان ارشد سازمان و همچنین استانداری و دانشگاه علوم پزشکی می‌شود و با کمک استان قدس رضوی، بتوانیم مشکلات را برطرف کنیم و این بیمارستان را به بهره‌برداری برسانیم. او در ادامه به مشکلات منطقه خراسان شمالی اشاره می‌کند و می‌گوید: مرکزیت این منطقه با بجنورد است که درمانگاهی با ساختمان قدیمی دارد و خدمات در آن به صورت پزشک عمومی، دندانپزشکی، پرستاری و داروخانه ارائه می‌شود. در بسته‌های خدمتی که برای این مناطق ابلاغ شده باید ارائه خدمات در سطح پزشک خانواده و طب صنعتی منطقه را پوشش دهیم. خدمات در زاهدان نیز در سطح پزشک عمومی، طب صنعتی، پرستاری، مامایی و دندانپزشکی است. در تمامی مراکز استان بجز بیرجند که فاقد مرکز ملکی هستیم، خدمات تنها به صورت بسته خدمتی ارائه می‌شود. رئیس سازمان بهداشت و درمان شمال شرق کشور با اشاره به شهرستان مشهد ادامه می‌دهد: در شهر مشهد نیز پلی کلینیک داریم که در آن بسته‌های خدمتی به صورت کامل‌تر ارائه می‌شود که شامل خدماتی از جمله پزشک خانواده، اورژانس، تمام رشته‌های تخصصی و برخی رشته‌های فوق تخصصی، مامایی، فیزیوتراپی، دندانپزشکی، رادیولوژی، آزمایشگاه و کلینیک‌های مشاوره است. مرکز مشهد بر اساس قوانین دانشگاه در رشته درمانگاه عمومی شبانه‌روزی است که باید به بیماران غیر نفتی نیز خدمات بدهد، بنابراین باید از ظرفیت‌های خالی موجود برای ارائه خدمات به بومیان آن استفاده کنیم. اما در مناطقی مانند سرخس که محروم است به بیماران غیر نفتی خدمات کامل‌تری ارائه می‌شود. مالکی در پایان به ارائه خدمات سلامت محور اشاره می‌کند و می‌گوید: به منظور ارائه خدمات سلامت محور، از دو سال گذشته طرح پیشگیری از بیماری‌های دهان و دندان را در منطقه شمال شرق شروع کرده‌ایم و به نتایج قابل توجهی نیز دست یافته‌ایم تا از این طریق بتوانیم پیشگیری را مقدم بر درمان کنیم.

### افزایش ساختار سازمانی



بعد از صحبت با مالکی، از قسمت‌های مختلف پلی کلینیک بهداشت و درمان شمال شرق کشور که در شهر مشهد مقدس قرار دارد، بازدید می‌کنم و با رئیس خدمات پشتیبانی این منطقه به گفت‌وگو می‌نشینم. سعید افشار می‌گوید: این واحد یک سری زیر مجموعه دارد که شامل معاونت اداری، مالی، تدارکات، تأسیسات، انفورماتیک و خدمات می‌شود و بیشتر با واحدهای غیردرمانی در ارتباط است. به گفته او، مناطق تحت پوشش بهداشت و درمان شمال شرق کشور گسترده است و به سرکشی مداوم نیاز دارد، از این رو یکی از سختی‌های کارمان رفت و آمد مداوم در ۶ منطقه تحت پوشش است. به دلیل تعدد وظایفی که در حوزه کاری ما وجود دارد، باید یک وحدت رویه در تمامی مناطق داشته باشیم، اما با کمبود نیرو مواجه هستیم که برای رفع این مشکل، بهتر است چارت سازمانی افزایش یابد. افشار می‌گوید: ۴۰۰ قرارداد درمانی داریم که تنظیم آنها و برگزاری تشریفات مناقصات زمان‌بر است و اکنون با یک یا دو نیرو انجام می‌شود. اگر چارت افزایش پیدا کند و بتوانیم در مناطقی که بزرگتر است، کادر اداری و مالی داشته باشیم، تا حدودی مشکلاتمان برطرف می‌شود.

### پیشرفت ۸۹ درصدی در مشهد



بهار هاشمی، مسئول دندانپزشکی بهداشت و درمان شمال شرق است و بیش از ۲۰ سال سابقه کار دارد. او می‌گوید: ۱۰ مرکز دندانپزشکی فعال در شمال شرق کشور را تحت پوشش داریم. همچنین به ۲۴ هزار نفر خدمات می‌دهیم و در مشهد نیز بیش از ۱۲ هزار نفر ساکن هستند که کارهای دندانپزشکی آن به عهده ماست. به گفته هاشمی، از سال ۹۵ طرح دهان و دندان را با هدف آموزش بهداشت و خدمات پیشگیرانه شروع کردیم تا از این طریق

بتوانیم از درمان‌های پیشرفته بعدی جلوگیری کنیم که در این زمینه به پیشرفت ۸۹ درصدی در مشهد و ۷۶ درصدی در سطح شمال شرق رسیده‌ایم. مسئول دندانپزشکی بهداشت و درمان شمال شرق با اشاره به سختی‌های کارش می‌گوید: این کلینیک، مرجعیت دارد و از شهرستان‌های دیگر، بخصوص سرخس مراجعه‌کنندگان زیادی داریم. به همین دلیل با ازدحام بیماران مواجه می‌شویم. برای رفع این مشکل، تمهیداتی در نظر گرفته شده تا مدت انتظار بیماران نیز کمتر شود و نسبت به چند سال گذشته رضایتمندی بیشتری کسب کرده‌ایم.

### کمبود نیروی انسانی در آزمایشگاه



مسئول آزمایشگاه بهداشت و درمان صنعت نفت مشهد، ۲۹ سال سابقه کار دارد. او می‌گوید: از ساعت ۷ صبح تا ۷ عصر به ۱۲۰ تا ۱۳۰ مراجعه‌کننده خدمات می‌دهیم و روزهای تعطیل نیز به صورت آنکال، کارهای اورژانسی بیماران بستری شده را انجام می‌دهیم. اصغر اسدی‌بان با بیان اینکه بیشتر مشکلات مادر زمینه‌نیروی انسانی است، ادامه می‌دهد: تعداد کارکنان این قسمت ۹ نفر است و این تعداد، متناسب با کار ما نیست، چند نفر از آنها نیز در شرق بازنشتگی هستند و ۲ کارمند ما نیز بازنشته شده‌اند، از این رو باید سیستم کارکنان ما بازسازی شود و به ما مجوز جذب نیرو بدهند. او می‌افزاید: شمال شرق کشور سه آزمایشگاه در منطقه عملیاتی سرخس، خانگیران و آزمایشگاه مرکزی مشهد دارد که آزمایشگاه‌ها در دو منطقه عملیاتی به صورت اقماری است و تدارکات و هماهنگی‌های آن زیر نظر ماست. تست‌های تخصصی آنها به صورت زنجیره سرد در مشهد انجام می‌شود، به این صورت که تست‌های هورمونی، ایمونولوژی و... سه روز در هفته برای ما فرستاده و با فکس یا جواب‌های کتبی برایشان ارسال می‌شود.

### پای صحبت مراجعه‌کنندگان



بعد از آزمایشگاه به سمت کلینیک‌های تخصصی می‌روم و با مراجعه‌کنندگان گفت‌وگو می‌کنم. امیر آدرسشت، کارمند شرکت ملی گاز است که به صورت اقماری در منطقه عملیاتی پارسیان کار می‌کند و خانواده‌اش نیز ساکن مشهد هستند و به علت سرماخوردگی پسرش به کلینیک عمومی مراجعه کرده است. او می‌گوید: از خدماتی که در این مرکز در طول دوران خدمتم گرفته‌ام، بسیار راضی هستم، زیرا پزشکان متخصص حادثی در آن فعالیت می‌کنند. یکی دیگر از مراجعه‌کنندگان، کامران کریمی، کارمند نفت خانگیران است و ۲۶ سال سابقه کار دارد. برای دندانپزشکی، معاینه چشم و پزشک عمومی به کلینیک بهداشت و درمان نفت مشهد آمده و از خدماتی که در این درمانگاه ارائه می‌شود، بسیار راضی است.

### ارائه خدمات به بیماران سرپایی و بستری



محمد رضا وفادار، دارای مدرک بیهوشی مراقبت‌های ویژه از دانشگاه علوم پزشکی مشهد است و با ۳۱ سال سابقه کار، مسئولیت اورژانس درمانگاه بهداشت و درمان صنعت نفت مشهد را به عهده دارد. او می‌گوید: مراجعه‌کنندگان در این واحد، خدمات سرپایی و بستری دریافت می‌کنند. وفادار ادامه می‌دهد: تعداد مراجعه‌کنندگان در ماه‌های شلوغ و خلوت فرق می‌کند. به عنوان مثال تعداد بیماران مراجعه‌کننده در دی ماه سال گذشته ۲ هزار و ۱۵۰ نفر بود که شامل همکاران شرکتی، بازنشته و غیرشرکتی می‌شد. در فصل سرد، بیشتر مراجعه‌کنندگان، بیماران مبتلا به آنفلوآنزا و در فصل گرم نیز مبتلایان به اسهال و استفراغ هستند. او به سختی‌های کارش اشاره می‌کند و می‌گوید: به دلیل نوع کارمان، با بیماران عفونی و مسری در ارتباط هستیم، بنابراین تمامی پرستاران و پزشکان این قسمت باید واکسن بزنند و نکات ایمنی را در مقابل بیماران عفونی رعایت کنند.

دغدغه‌های دیگری نیز وجود دارد، مانند فرو رفتن سوزن یا آنژیوپکت در دست پرستار که ممکن است بیماری از این طریق به او منتقل شود. با افزایش رشد جمعیت کارکنان صنعت نفت و وابسته به آن، تعداد مراجعه کنندگان زیاد می‌شود و این مستلزم آن است که فضا و امکانات فیزیکی و تجهیزات گسترش پیدا کند. وقادر ادامه می‌دهد: کار ماسخت است؛ اما وقتی بیماری به سلامت به آغوش خانواده خود باز می‌گردد، خستگی از تن مایبرون می‌رود.

#### استفاده ۳۵ ساله از خدمات درمانگاه مشهد



در بخش بستری اورژانس، زن میانسالی به نام منصوره نجاتی را می‌بینم که شب قبل از مراجعه‌اش به این بخش، فشار خونش بالا رفته و با خونریزی بینی به اینجا آمده است. از او در مورد رضایتش از خدمات این درمانگاه سوال می‌کنم که در پاسخ می‌گوید: ۳۵ سال است از خدمات بهداشت و درمان شمال شرق استفاده می‌کنم؛ زیرا خدمتی که در اینجا ارائه می‌شود، بسیار خوب است و دیگر نیازی نیست که برای درمان به جای دیگری برویم. علی کامکار، بازنشسته شرکت ملی گاز و همسر بیمار منصوره نجاتی است. او می‌گوید: اگر نیاز باشد از تمام امکانات این درمانگاه استفاده می‌کنم؛ اما خدا رو شکر با ۶۷ سال سن، صحیح و سالم هستم و می‌توانم همسرم را همراهی کنم. به گفته او، قبل از اینکه در مانگاه مشهد ساخته شود، در جای دیگری خدمات ارائه می‌شد که به دلیل کمبود جا، امکانات محدود بود.

#### ۵۰۰ نفر مراجعه کننده در روز



یکی از کارکنان پذیرش درمانگاه بهداشت و درمان، مهناز گلریز با ۲۷ سال سابقه کار است. او به سختی کارش اشاره می‌کند و می‌گوید: از ابتدای صبح که کارمان شروع می‌شود تا پایان روز با ارباب رجوع ارتباط داریم و تا ظهر ۵۰۰ نفر به این مرکز مراجعه می‌کنند که باید به

کلینیک‌های مختلف نوبت بدهیم.

#### ارجاع و اعزام بیماران



حمید صباغیان، استخدملی سال ۶۸ است که مسئولیت بخش پذیرش و امور اعزام بهداشت و درمان صنعت نفت شمال شرق را به عهده دارد. او می‌گوید: واحد پذیرش شامل سه بخش پذیرش روزانه بیماران، پذیرش اعزام و امور ارجاع است. پذیرش روزانه بیماران با ۴ کارمند انجام می‌شود و سه روش نوبت دهی حضوری، نوبت دهی برای روزهای آینده و نوبت دهی اینترنتی (کلینیک‌های زنان، چشم، اطفال، دندانپزشکی و خانواده) داریم. همچنین اعزام به تهران نیز از طریق پذیرش انجام می‌شود که حدود ۴۵ نفر در ماه است. اعزام از شهرستان‌ها و مراکز تابعه نیز حدود ۳۵۰ نفر است و با توجه این که برخی از تخصص‌ها در این مرکز وجود ندارد، پزشکان، بیماران را به مراکز درمانی دیگر برای ادامه درمان ارجاع می‌دهند که روزانه حدود ۶۰ تا ۷۰ نفر به بیرون ارجاع داده می‌شوند. او می‌افزاید: با دانشگاه علوم پزشکی، تفاهنامه‌ای امضا کرده‌ایم و شرایط برای درمان بیماران بسیار بهتر شده است. همچنین طرح پزشک خانواده را داریم که تمامی جمعیت تحت پوشش ما، هم در درمانگاه بهداشت و درمان مشهد و هم در مراکز این طرح، درمان می‌شوند. صباغیان از دیگر کارهای این قسمت را صدور نامه‌های اداری مرتبط با استعلاجی کارکنان بیان می‌کند و می‌گوید: برای تمام متخصصان، پذیرش آزاد داریم که هزینه آن بر اساس مصوبه دانشگاه علوم پزشکی است. همچنین با تمام مراکز برای اعزام بیمار هماهنگی می‌کنیم و تکریم ارباب رجوع و مراجعان را هم در دستور کار داریم. به گفته او، کاری که با ارباب رجوع در ارتباط باشد، سختی‌های خاص خودش را دارد و دائماً با بیمار در ارتباط هستیم و گاهی اوقات اگر پزشک متخصص داشته باشیم در نوبت دهی تنش‌هایی پیش می‌آید که آن را مدیریت می‌کنیم.

#### پیشگیری بهتر از درمان



اکرم هاشمی، سوپروایزر بخش دندانپزشکی شمال شرق مشهد نیز می‌گوید: طرح سلامت دهان و دندان با موفقیت در حال انجام است و مرحله دوم آن را نیز شروع کرده‌ایم. او توصیه می‌کند همه افراد، سالی یک بار و کسانی که جراحی لثه انجام داده‌اند، هر شش ماه یک بار جرم‌گیری دندان داشته باشند تا از تعداد مبتلایان به بیماری‌های لثه کم شود. با اجرای طرح سلامت، اقدام‌های پیشگیرانه مورد توجه قرار می‌گیرد و این مسئله بسیار مهم است.

#### پیشتازی در خدمات بهداشت و درمان



با غلامرضا پیروندیری، رئیس درمانگاه شبانه‌روزی صنعت نفت مشهد هم صحبت می‌شوم. او ۲۳ سال در نفت سابقه کار دارد و ۵ سال است که در مشهد فعالیت می‌کند و کار خود را از جنوب کشور آغاز کرده است. او می‌گوید: مشکلات درمان، تابع وضعیت بهداشت و درمان کشور است و سیستمی که در نفت مستقر بوده و سازمان بهداشت و درمان متولی آن است، خیلی موثرتر و با گام‌های مطمئن تر نسبت به وضعیت عمومی جامعه در کار بهداشت و درمان حرکت می‌کند که اینها قابل استناد است. پیروندیری می‌افزاید: مراجعان مادر دودسته شاغلان و خانواده‌هایشان و بازنشستگان و جمعیت تحت تکفل آنها هستند، مراجعان آزاد نیز داریم که در اقلیت هستند. رئیس درمانگاه شبانه‌روزی صنعت نفت مشهد نیز در ادامه به سختی‌های کارش اشاره می‌کند و می‌گوید: گسترش خدمات درمانی و بهداشتی براساس سیاست‌های وزارت نفت است. از نظر شاخص‌های بهداشتی اگرچه طی سال‌های اخیر پیشرفت کرده‌ایم؛ اما با شاخص‌های استاندارد جهانی فاصله داریم. وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران از قدیمی‌ترین امکانات درمانی در کشور بر اساس تاریخ، سود برده‌اند و اولین بیمارستان‌های مدرن کشور در مسجد سلیمان از سوی صنعت نفت ایجاد شده است، یعنی نفت در درمان نوین بر اساس تاریخ خدمات درمانی در کشور پیشگام است، از این رو بهتر است که استانداردها جهانی باشد تا کشوری و منطق‌های، او به شاخص دالی که بار بیماری‌ها را مورد ارزیابی قرار می‌دهد، اشاره می‌کند و می‌گوید: این شاخصی جهانی است که پیلمدهای کشنده (مرگ و میر) و پیامدهای غیر کشنده (ناتوانی) در یک جامعه را مورد بررسی قرار می‌دهد، این شاخص بر اساس اقدام‌هایی که سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در قالب پزشک خانواده و سلامت کار انجام داده، نسبت به کشورهای پیشرفته از جمله ژاپن و انگلستان بهتر است. همچنین در زمینه سلامت دهان و دندان و بانک اطلاعات بیماری‌های مزمن نیز اقدام‌های خوبی انجام شده است.

#### مشکلات عاطفی



وحدتی، کارشناس ارشد مشاوره و روانشناس بالینی درمانگاه بهداشت و درمان نفت شمال شرق است که ۲۷ سال سابقه کار دارد. می‌گوید: حوزه کاری ما به دو قسمت تقسیم می‌شود: روابط اجتماعی و روابط کار و مشاوره. کلینیک مشاوره در سال ۱۳۸۳ تأسیس شد که در آن خدماتی چون مشاوره خانواده، روان درمانی، مشاوره کودک، مشاوره تحصیلی و شغلی به جمعیت طلی تحت پوشش این منطقه ارائه می‌شود. به گفته او، سیاستی که به تازگی در حال اجراست، این است که بنا به درخواست مدیریته‌ها و مناطق عملیاتی، در محیط‌های کاری و درمانگاه‌ها، کلینیک‌های مشاوره را گسترش دهیم که این کلینیک را در سرخس و پالایشگاه شهید هاشمی‌نژاد تأسیس کردیم؛ زیرا این افراد از نزدیک مشکلات الرمس می‌کنند. از این رو توانستیم سه مشاور را در آنجا مستقر کنیم تا به مشکلات و مسائل کارکنان قلمری آنجا رسیدگی کنند. همچنین یک کلینیک مشاوره در بجنورد، زاهدان و سایت خط لوله مخابرات نفت در شاه‌ورالار همی‌کنیم. وحدتی بیشتر مسائل و مشکلات کارکنان را عاطفی بیان می‌کند و می‌گوید: کارکنان آقماری ۱۴ روز از خانواده خود دور هستند که این موضوع روی فرزندان در سنین کودکی و

بلوغ تاثیر بدی می‌گذارد؛ چون تانی خواهد با پدر خود آشنا شود، دوباره او به محل کارش باز می‌گردد. همچنین چون همسران بار مسئولیت خانواده را به دوش می‌کشند، دچار افسردگی می‌شوند.

#### پزشک خانواده، گام اول در درمان



زهره خالصی، مقدم، مسئول پزشک خانواده درمانگاه مشهد است. او می‌گوید: تعداد مراجعه کنندگان زیاد است و در ماه آذر ۲۰۹۶ هزار و ۸۵۵ نفر مراجعه کننده داشتیم که از این تعداد ۸۰۹ نفر را ویزیت کردم؛ البته در کنار من سه پزشک دیگر نیز حضور دارند و آنها هم به همان میزان بیمار داشته‌اند. گاهی اوقات این تعداد پزشک کم است و از قسمت‌های دیگر به کمکمان می‌آیند. او ادامه می‌دهد: وظیفه اصلی ما غربالگری بیماران است که بعد از فراخوان، کسانی که دچار بیماری هستند یا بیماری‌های جدیدی برای‌شان بوجود آمده، غربال می‌شوند. همچنین سالی یک بار معاینات دوره‌ای داریم و بیماران دائماً پیگیری می‌شوند. خالصی مقدم می‌افزاید: مراجعه به پزشک خانواده، گام اول در درمان است. و اگر بیماران به معاینات تخصصی تر نیاز داشته باشند، به کلینیک‌های تخصصی ارجاع داده می‌شوند.

#### ارتباط با جان انسان‌ها



علی آرمان از کارکنان رسمی داروخانه درمانگاه صنعت نفت در مشهد است و ۲۸ سال سابقه کار دارد. می‌گوید: بیشتر مراجعه کنندگان به این قسمت، بازنشسته هستند و ما در اینجا داروهای قلبی، فشار خون، دیابت، سرما خوردگی، اعصاب و روان و پوست را داریم. او ادامه می‌دهد: تعداد مراجعه کنندگان به داروخانه متغیر است و روزهایی که تعداد پزشک متخصص بیشتر است، تعداد مراجعه کنندگان نیز بیشتری می‌شود. آرمان با اشاره به سختی کارش می‌گوید: باید تمام حواسمان را جمع کنیم تا داروی اشتباه به بیماران ندهیم؛ زیرا یک داروی اشتباه، جان یک انسان را به خطر می‌انازد.

#### حضور فعال در ایام نوروز



فردای روزی که گزارشی از بهداشت و درمان صنعت نفت مشهد تهیه کردم، راهی شهر سرخس می‌شوم؛ شهری که زمانی جاده ابریشم از آن عبور می‌کرده و اکنون به دلیل سخت‌گذری دیگر از جمله لقمان بیمارستان غدیر سرخس را با مشکل جذب نیرو روبه رو کرده است. برای جویا شدن از سختی‌های کار در این بیمارستان با سید رضاهاشمی، رئیس پلی کلینیک غدیر سرخس که سابقه ای ۳۵ ساله دارد، گفت و گو می‌کنم. او می‌گوید: در این مجموعه، خدماتی در سطح پزشک عمومی، متخصص داخلی، متخصص زنان، متخصص اطفال، مامایی، اورژانس، خدمات پاراکلینیکی و پیرا پزشکی به مردم این منطقه و کارکنان سطح شهر ارائه می‌کنیم. او می‌گوید: با توجه به اینکه ایام نوروز را در پیش داریم، برنامه‌ریزی‌هایی کرده‌ایم تا همکارانمان به صورت نوبت کار خدمات ارائه دهند و تا خللی در خدمات رسانی ایجاد نشود. هاشمی به مشکلات بهداشت و درمان این منطقه اشاره می‌کند و ادامه می‌دهد: دسترسی به این شهر سخت است و بیشترین دغدغه کسانی که وارد این منطقه می‌شوند، بحث جاده و ترانزیت آن است؛ زیرا امکان خطر در طول مسیر وجود دارد و این باعث می‌شود پزشکان متخصص تمایل کمتری برای ورود به این شهر داشته باشند. همچنین سرخس شهری بن بست و به مرز نزدیک است، از این رو دغدغه‌های ناامنی به صورت ناخودآگاه در آذهان عمومی ایجاد می‌شود. او می‌افزاید: وقتی کسی وارد این شهر می‌شود، می‌خواهد که سرمایه‌گذاری داشته باشد و وقتی در سرخس گشت می‌زند و می‌بیند جایی برای مازاد سرمایه اش وجود ندارد که کسب و کاری راه بیندازد، سعی می‌کند در منطقه‌ای ساکن شود که امکانات بیشتری دارد. هاشمی بهترین خاطره از دوران خدمت خود را ورود به صنعت نفت بیان

می‌کند و می‌گوید: وقتی چشمم به عظمت این صنعت افتاد، آرزوی ورود به آن را داشتم و توانستم با پشتکار وارد شوم. او نزدیک به دوران بازنشستگی است و یکی از دغدغه‌های کارش را خرید پایان خدمت می‌داند و ادامه می‌دهد: هر روز شاهد خبرهای متفاوتی در این زمینه هستیم و برای کارمندی که می‌خواهد بازنشسته شود و با یک خاطره خوب برود، این اخبار، جالب نیست. بهتر است مدیران ارشد، برای تمام کارکنانی که بازنشسته می‌شوند، به صورت اصولی این مشکل را حل کنند و اگر سقف بودجه‌ها محدود است، می‌توانند برای ما سهمی در شرکت‌ها در نظر بگیرند.

#### کمبود پزشک متخصص

همانطور که رئیس پلی کلینیک غدیر سرخس می‌گفت، این مجموعه دارای امکانات بسیار مجهزی است که به دلیل کمبود نیروی انسانی متخصص، برخی از قسمت‌های آن مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. در بازدیدی که از خدمات ارائه شده این بیمارستان داشتم، با برخی مراجعه کنندگان گفت‌گو کردم. آذر مودی، ساکن شهر سرخس است، می‌گوید: قبلاً پزشک کم بود که با تأسیس این بیمارستان، مشکلات آن حل شده است. مریم کیخواه، همسرش کارمند صنعت نفت است و از خدماتی که این بیمارستان می‌دهد، بسیار راضی است. او می‌گوید: قبل از اینکه این بیمارستان ساخته شود، پزشکان خوبی نداشتیم؛ اما اکنون متخصصان خوبی از جمله استخرهاینیز می‌روم و اکنون تنها نیروی ماما و آنگال سرخس هستم. او در خواست انتقالی دارد و ادامه می‌دهد: همسرم بازنشسته شده است و دیگر در منطقه سرخس نمی‌ماند.

دخترم نیز در مدرسه تیزهوشان قبول شده و در مشهد ساکن است، به همین دلیل در خواست بازنشستگی خود را نوشته‌ام؛ اما به دلیل نداشتن نیروی جایگزین قبول نکرده‌اند.

#### ارائه خدمات به بومیان



عباس کریمانی نژاد، مسئول واحد اورژانس غدیر سرخس است. او می‌گوید: به دلیل ارائه خدمات به بومیان منطقه، تعداد مراجعه کنندگان غیر شرکتی نیز اضافه شده است. عمده مشکلات ما کمبود نیروست. اکنون ۸ همکار خانم و آقا داریم و مرخصی هر کدام از آنها برای‌مان مشکل ایجاد می‌کنند. به گفته کریمانی نژاد، در گذشته پرستار خانم در بخش اورژانس فقط در دو شیفت صبح و عصر بود که اکنون برنامه‌ریزی شده تا برای ارائه خدمات بیشتر، در شیفت شب هم پرستار خانم داشته باشیم. او می‌گوید: چون این مجموعه هنوز به صورت بیمارستانی نشده، پذیرش بیماران این قسمت زیر ۶ ساعت است و اگر کسی به مراقبت بیشتری نیاز داشته باشد، به بیمارستان‌های دیگر از جمله لقمان اعزام می‌شود. بیشترین مشکل ما کمبود نیروی انسانی است، و گر نه امکانات مجهزی در این مرکز وجود دارد.

#### ایجاد تساوی میان کارکنان پیمانکاری و رسمی



زهره تبرک تاج، منشی و نمونه گیر آزمایشگاه است که قرارداد او پیمانکاری است و حدود ۲۰ سال سابقه کار دارد. اما با وجود این سابقه و ارائه خدمت، نمی‌تواند از امکانات و خدمات بیمارستانی استفاده کند. او می‌گوید: اکنون شرایط خاصی برای کارکنان بهداشت و درمان وجود دارد و کارکنان پیمانکاری نمی‌توانند از این خدمات به صورت رایگان استفاده کنند. ما جوانی خود را در اینجا گذاشته‌ایم و سوت کارکنان پیمانکار این است که وظیفه خود را به نحو احسن انجام دهند، بنابراین درخواست می‌کنیم شرایطی فراهم شود تا بتوانیم از خدمات این بیمارستان استفاده کنیم.

#### توجه به کودکان



زهره محمودیور، متخصص اطفال بهداشت و درمان صنعت نفت شمال شرق کشور و ساکن سرخس است و ۲۰ سال سابقه کار دارد. او می‌گوید: کار پزشک اطفال به نوعی سخت است، چون با کودکان سر و کار دارد

و باید برای فهمیدن بیماری آنها، همکاری خاصی با کودکان داشته باشد. اکنون به دلیل برخی مشکلات، تنها خدمات سرپایی ارائه می‌شود و کسانی که به درمان بیشتری نیاز دارند، به مرکز استان فرستاده می‌شوند؛ ضمن این که من تنها متخصص اطفال در شهر سرخس هستم و ویزیت و مشاور اطفال بیمارستان دولتی لقمان را هم به عهده دارم. او بیشتر بیماری‌های اطفال را عفونی بیان می‌کند و ادامه می‌دهد: هر فصلی، بیماری خاص خودش را دارد. در گذشته بیماری اوتیسم و اختلالات روانی و تربیتی در این منطقه زیاد بود؛ اما اکنون خانواده‌ها روی آن حساس شده‌اند و تا حدودی این مشکلات رفع شده است. همچنین به دلیل نداشتن زایشگاه در این پلی کلینیک، بستری نوزادان را نیز نداریم و برای این کار از امکانات سطح شهر استفاده می‌کنیم.

#### می‌خواهم بازنشسته شوم



فهمیه وفایی، کارشناس مامایی است و ۲۲ سال سابقه کار دارد. او می‌گوید: تعداد مراجعه کنندگان زیاد است و هر روز ۸۰ تا ۹۰ بیمار را ویزیت می‌کنم. مراجعان آزاد (بومیان منطقه) نیز زیاد هستند و علاوه بر این، در سرکشی به مدارس و ارائه برخی آموزش‌ها نیز همکاری دارم. همچنین برای سرکشی از استخرهاینیز می‌روم و اکنون تنها نیروی ماما و آنگال سرخس هستم. او در خواست انتقالی دارد و ادامه می‌دهد: همسرم بازنشسته شده است و دیگر در منطقه سرخس نمی‌ماند.

دخترم نیز در مدرسه تیزهوشان قبول شده و در مشهد ساکن است، به همین دلیل در خواست بازنشستگی خود را نوشته‌ام؛ اما به دلیل نداشتن نیروی جایگزین قبول نکرده‌اند.

#### ایجاد شیفت شب داروخانه



فاطمه محمودی، مسئول فنی داروخانه پلی کلینیک غدیر سرخس است و از سال ۸۸ فعالیت خود را شروع کرده است. همچنین معاونت غذا و دارو در سرخس را نیز به عهده دارد. او می‌گوید این داروخانه نزدیک به ۴۰۰ قلم داروی عمومی و تخصصی دارد و طی برنامه‌ریزی انجام شده انشاءالله شیفت شب داروخانه نیز ایجاد خواهد شد؛ اما در این زمینه با کمبود نیرو روبه رو هستیم..

#### معاینه نزدیک به ۶۰۰ نفر در ماه



منیژه ذوقمند، دندانپزشک عمومی پلی کلینیک بیمارستان غدیر و از ساکنان بومی منطقه است. سال ۸۱ فارغ التحصیل شده و از سال ۸۷ در بهداشت و درمان سرخس فعالیت می‌کند. به گفته او، از سال ۹۵ طرح سلامت دهان و دندان را برای تمامی کارکنان نفت اجرا کرده‌ایم تا مشخص شود هر کس چه بیماری‌هایی دارد و از بیماری خود آگاه شود. در این زمینه دو سوم جمعیت را به ثبت رسانده‌ایم و هنوز دور اول آن تمام نشده است.

#### شدت بیماری مراجعه کنندگان



ملیحه کاظمی نیک، مسئول فیزیوتراپی پلی کلینیک سرخس است و ۴ سال سابقه کار دارد. او نیز می‌گوید: بیماران عصبی، اسکلتی و عضلانی به این واحد مراجعه می‌کنند و چون در این شغل از نیروی دست زیاد استفاده می‌کنیم، انرژی زیادی از ما گرفته می‌شود، چون ممکن است برخی یک‌باره فلج شده یا سکته کرده باشند که به دلیل بیماری‌شان عصبی هستند، از این رو مدیریت بر خورد با این افراد، مقداری دشوار است.

#### ایجاد انگیزه در نیروهای پیمانکاری



علیرضا محمودی، مشاور تغذیه بهداشت و درمان منطقه سرخس نیز ۵ سال سابقه کار دارد و به صورت پیمانکاری فعالیت می‌کند. به گفته او، بیشتر مراجعه کنندگان به این قسمت کسانی هستند که به بیماری‌های مزمن غیر واگیر مانند دیابت، فشار خون، اضافه وزن و چاقی مبتلا شده‌اند. او به سختی کارش اشاره می‌کند و می‌گوید: چون بومی این منطقه نیستم، تردد برایم سخت است و ۵ روز در هفته را در سرخس و ۲ روز دیگر را در مشهد سکونت دارم؛ از این رو مشکل رفت و آمد دارم. همچنین به دلیل نوع قراردادی که دارم، نمی‌توانم از خدمات کارکنان رسمی استفاده کنم. کار در منطقه محروم، سختی‌های خودش را دارد؛ از این رو باید در مجموعه، یکسری دلگرمی‌ها از جمله ارائه خدمات رفاهی داشته باشیم.

#### گام آخر

بعد از تهیه گزارش دو روزه از بهداشت و درمان شمال شرق کشور، صحبت‌های تمام کسانی را که با آنها گفت‌گو کرده بودم، در ذهنم مرور می‌کنم. آنها علاوه بر رفع تبعیض میان کارکنان رسمی و پیمانکاری و امکان پذیرش نیروی انسانی، می‌خواهند که در مناطق محرومی مانند سرخس با جاده‌های سخت‌گذر، شرایطی فراهم شود تا پزشکان متخصص، به حضور در این منطقه تمایل پیدا کنند؛ از این رو مسئولان بهداشت و درمان صنعت نفت شمال شرق کشور، بخصوص در خراسان رضوی و سرخس بر این اعتقاد هستند که بیمارستان غدیر سرخس، دارای امکانات بسیار زیادی است، اما به دلیل کمبود نیروی متخصص تنها بخش اورژانس آن فعال است و خدمات سرپایی و بستری کمتر از ۶ ساعت در آن ارائه می‌شود. برای استفاده از تمامی تجهیزات آن باید تمهیداتی در نظر گرفته شود تا پزشکان متخصص با فراغ بال بیشتری خواهان رفت و آمد در این منطقه باشند، به عنوان مثال می‌توان از خدمات ریلی استفاده کرد تا رفت و آمد در این منطقه راحت‌تر شود، ضمن این که امکانات رفاهی و آموزشی بهتری در اختیار آنها قرار گیرد تا تمایلشان به حضور در این منطقه بیشتر شود.

#### خبر بین

**مهدی نصر آبادی:** اکنون ۵ هزار نفر از کارکنان صنعت نفت به همراه خانواده‌های‌شان در شهر سرخس ساکن هستند. مهمترین چیزی که آنها را راضی می‌کند تا با وجود کمبود امکانات در منطقه بمانند، بعد از مسائل حقوقی، امکانات رفاهی و درمانی است.

**وحید مالکی:** بهداشت و درمان صنعت نفت منطقه شمال شرق، تقریباً ۴۰ درصد خاک کشورمان را تحت پوشش دارد و به ۶ استان کشور شامل کرمان، سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی و سمنان به دو صورت مستقیم و غیر مستقیم خدمات ارائه می‌کند.

**سید رضاهاشمی:** دسترسی به این شهر سخت است و بیشترین دغدغه کسانی که وارد این منطقه می‌شوند، بحث جاده و ترانزیت آن است؛ زیرا امکان خطر در طول مسیر وجود دارد و این باعث می‌شود پزشکان متخصص تمایل کمتری برای ورود به این شهر داشته باشند.

**غلامرضا پیروندیری:** با توجه به شاخص دالی اقدام‌هایی که سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت در قالب پزشک خانواده و سلامت کار انجام داده، نسبت به کشورهای پیشرفته از جمله ژاپن و انگلستان بهتر است. همچنین در زمینه سلامت دهان و دندان و بانک اطلاعات بیماری‌های مزمن نیز اقدام‌های خوبی انجام شده است.

گزارش «مشعل» از هشتمین نشست «خانواده، تحولات عصر حاضر و چالش‌های پیش رو»

# تئوری انتخاب در باره ازدواج چه می‌گوید؟

**مشعل** | هشتمین نشست از سلسله نشست‌های تخصصی «خانواده، تحولات عصر حاضر و چالش‌های پیش رو» با موضوع مهارت‌های پیش و پس از ازدواج در روزهای پایانی سال ۹۶ با تدریس دکتر علی صاحبی، روان‌شناس بالینی و مربی ارشد موسسه بین‌المللی ویلیام گلسر و حضور فاطمه تندگویان، مشاور وزیر در امور زنان و خانواده و مشاوران امور زنان شرکت‌های اصلی و زیرمجموعه و جمعی از کارکنان زن و مرد شاغل در صنعت نفت در سالن اجتماعات ساختمان مرکزی شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران برگزار شد. در مطلب پیش رو گزارشی از اهم مطالب مطرح شده در این نشست از نظر تان می‌گذرد.

وی با تاکید بر این که نیازها، مهم‌ترین مولفه و دلیل ازدواج هستند، گفت: «انتخاب‌ها از این منبع سرچشمه می‌گیرند و کوشش‌هایی در جهت ارضای این نیازها هستند. بنیادی‌ترین نیاز انسان، نیاز به تداوم حیات است و بدن انسان می‌خواهد به روش‌های مختلف از خود صیانت کند. برای مثال غذا را هضم می‌کند، خون را به گردش درمی‌آورد، هنگام سرما می‌لرزد، هنگام گرم‌عرق می‌کند و بدون این‌که انتخابی آگاهانه در کار باشد، عمل دم و بازدم را انجام می‌دهد. انسان‌ها به تدریج با بالنده‌تر شدن، نیاز خود به برقراری ارتباط با دیگران را بروز می‌دهند. زوج‌ها اغلب برای دستیابی به این هدف سراغ مشاور یا درمانگر می‌روند، چون قادر به ارضای این نیاز فراگیر نیستند و احساس می‌کنند که از هم فاصله دارند. این دوری و بیگانگی، ممکن است از طریق مشاجره، سرزنش، انتقاد، تحقیر و بسیاری از رفتارهای زبان‌بار دیگر نمایان شود و «واقعیت درمانگر» معمولاً

علی صاحبی در این نشست با اشاره به این که برنامه‌ریزی ژنتیکی برای انسان به دنبال آن است که مطمئن شود برای ادامه حیات انسان، به اندازه کافی کودک به دنیا می‌آید و ما آخرین افراد این گونه نیستیم، گفت: «برنامه‌ریزی ژنتیکی انسان را به خوردن و خوابیدن و استراحت کردن سوق می‌دهد و لازم نیست به نوزادان یاد بدهیم به گرسنگی یا خستگی خود توجه‌نشان دهند و نیاز به انجام این فعالیت‌ها روی ژن‌های نوزادان از قبل برنامه‌ریزی شده است. از دیدگاه تئوری انتخاب، مهم‌ترین دستورعمل‌هایی که روی ژن‌های موجود انسان نوشته شده است و هیچ راهی برای فرار از آن وجود ندارد و همگان از آن پیروی می‌کنند، پنج نیاز ژنتیکی و برنامه‌ریزی شده است که باید تلاش کنیم در تمام طول عمر آنها را ارضا کنیم. این نیازها عبارتند از: نیاز به عشق و احساس تعلق، نیاز به آزادی، نیاز به پیشرفت و خودشکوفایی، نیاز به تفریح و نیاز به بقا و زنده ماندن»

می‌تواند کارش را با کاوش نحوه تعامل زوج‌ها آغاز کند تا به مرور، نیاز هر یک از زوج‌ها به احساس تعلق ارضا می‌شود و رابطه شان بهبود می‌یابد. واقعیت‌درمانگر هنگام استفاده از مفهوم قدرت در مشاوره، توجه ویژه‌ای به اعمال فرد برای ارضای نیازهای خود از طریق تلاش برای کنترل همسرش می‌کند. این کشمکش قدرت، اغلب موجب ناسازگاری در رابطه است و علایم رفتاری مرتبط با این نیاز عبارت است از عدم توافق بر سر پول، رابطه جنسی، سبک زندگی و خانواده و ...»

از دیگر نیازهای انسان نام برد و افزود: «پیکار برای دست زدن به انتخاب، ایستادن روی پاهای خود و عمل کردن بدون قید و بندهای بیش از حد بیرونی نیاز انسان است و ویلیام گلسر (۱۹۹۸) به دلیل تأکید بر توانایی دست زدن به انتخاب بود که نام تئوری را از کنترل به انتخاب تغییر داد تا این سوء تعبیر را که کنترل به معنای کنترل کردن دیگران

در آنها منظوری نهفته و تلاشی است در جهت اثرگذاری بر جهان خارج.»

وی به باورهای رایج و نادرست درباره ازدواج اشاره کرد و افزود: «تفکراتی نظیر این که ازدواج می‌تواند راه حل بسیاری از مشکلات رفتاری افراد باشد، ازدواج راهی برای فرار از مشکلات خانه پدری است، ازدواج می‌تواند باعث مسئولیت‌پذیری در فرد شود، اساس ازدواج عشق است و ازدواج راه سعادت‌مندی و کسب استقلال است و یا ازدواج، به خاطر جلب رضایت پدر و مادر و اطرافیان و فشار اطرافیان، ازدواج باید با کسی باشد که از همه نظر کامل باشد، بعد از ازدواج می‌توانم همسرم را تغییر دهم، برای ازدواج می‌باید امکانات یک زندگی کامل فراهم باشد، از جمله تفکرات نادرست درباره ازدواج است.

صاحبی همچنین مواردی نظیر ازدواج می‌کنم، اگر بد بود، طلاق می‌گیرم، خوشبختی من تنها درگرو ازدواج با فرد موردعلاقه‌ام است، لازمه ازدواج داشتن انگیزه جنسی است، ازدواج یعنی تکامل، با ازدواج می‌توان اشخاص را تغییر داد، ازدواج یعنی آرامش و اسارت، مهریه تضمین‌کننده ازدواج است و دختر و پسر برای ازدواج باید کاملاً شبیه به هم باشند، ازدواج با یک شخص متفاوت از خودم، آنچه را که ندارم، به من می‌دهد، ازدواج هر کس

تابع تقدیر و سرنوشت است، ازدواج هندوانه‌ای است که تا باز نکنیم نمی‌دانیم درون آن چیست، عموماً مردها غیر قابل اعتمادند، زنان فریب‌کارند و ... را از دیگر باورهای نادرست درباره ازدواج خواند.

وی مولفه‌های تناسب ازدواج در تئوری انتخاب را هم‌سازی نیازها، تشابه ارزش‌ها، شناخت و آشنا بودن با اهداف، باورها و خواسته‌های یکدیگر و ورود به دنیای مطلوب یکدیگر عنوان کرد و گفت: آنچه افراد از ازدواج انتظار دارند و بر اساس آن ممکن است همسر خود را انتخاب کنند، حالت عاطفی خوشایند یا نوعی شیفتگی است که به باور آنها عشق نامیده می‌شود و افراد در این حالت، یکدیگر را از لحاظ اجتماعی و جنسی کاملاً پذیرفته و با اشتیاق زیاد امیدوارند که این احساس برای همیشه و به طور پایدار دوام داشته باشد، غافل از این واقعیت تلخ که حالت شور و شیفتگی با عشق تفاوت دارد.

صاحبی تأکید کرد: زندگی مشترک، دشوارترین وظیفه و تکلیفی است که در زندگی تحولی‌مان با آن مواجه هستیم و متأسفانه برای این کار دشوار هیچ آموزشی وجود ندارد و به همین دلیل حفظ نشاط و پایداری زندگی زناشویی دشوار است و تفاوت‌های مربوط به آیین‌ها و سنت‌های خواستگاری، تلاش برای تغییر دادن خود و نه تغییر

آنچه افراد از ازدواج انتظار دارند و بر اساس آن ممکن است همسر خود را انتخاب کنند، حالت عاطفی خوشایند یا نوعی شیفتگی است که به باور آنها عشق نامیده می‌شود و افراد در این حالت، یکدیگر را از لحاظ اجتماعی و جنسی کاملاً پذیرفته و با اشتیاق زیاد امیدوارند که این احساس برای همیشه و به طور پایدار دوام داشته باشد، غافل از این واقعیت تلخ که حالت شور و شیفتگی با عشق تفاوت دارد

تشکیل خانواده، تقسیم وظایف و مسئولیت‌ها در فرهنگ‌های مختلف، نشان‌دهنده غیرذاتی بودن این رابطه است؛ بنابراین ازدواج یک انتخاب است که بر پایه تنظیم پنج نیاز اساسی بقا، عشق و احساس تعلق، قدرت، آزادی و تفریح شکل می‌گیرد.

صاحبی افزود: وقتی همسرمان بر وفق مراد ما رفتار نمی‌کند، چه کار می‌کنیم؟ گذشت می‌کنیم؟ مدیریت می‌کنیم؟ قهر می‌کنیم یا پرخاشگری می‌کنیم؟ بهترین شیوه رفتاری این است که با پرهیز از انتقاد و سرزنش و فهم درست رفتار خود و همسرمان و تلاش برای تغییر دادن خود و نه تغییر

همسر، مسئله را حل و فصل کنیم. وی درس مهم تئوری انتخاب برای داشتن یک ازدواج و رابطه زناشویی خشنود را کنترل بیرونی عنوان کرد و افزود: چهار جزء هر رفتار کلی شامل عمل، تفکر، احساس و جسم (فیزیولوژی) است که با سه جزء اول در ارتباط است و اگر چه کنترل ما همیشه مؤثر نیست، اما کنترل زندگی همیشه در دستان خود ما است و آنچه ما می‌توانیم تغییر دهیم، شیوه عمل و تفکرمان است؛ اگر اقدام‌ها و افکار بهتری را انتخاب کنیم، از نظر عاطفی، احساس بهتر و از نظر جسمی سالم‌تر و البته ازدواج موفق‌تری خواهیم داشت.

وی با نام بردن از حمایت، تشویق، گوش دادن، اطمینان و اعتماد، احترام، مذاکره و گفت‌وگوی دائم برای حل اختلاف به عنوان هفت رفتار پیونددهنده در زندگی زناشویی گفت: تلاش کنید در زندگی مشترک توانمندی‌های یکدیگر را بشناسید، به علاقه‌مندی‌ها و اهداف یکدیگر آگاه و برایش ارزش قائل باشید، به یکدیگر در تحقق اهداف هم کمک کنید، اهداف مشترک تعریف و فعالیت‌ها و تفریحات مشترک ایجاد کنید و به آزادی‌های یکدیگر احترام بگذارید.

علی صاحبی تأکید کرد تئوری انتخاب و زندگی مشترک، یک قانون طلایی دارد که می‌گوید با دیگران به گونه‌ای رفتار کن که دوست داری آنان نیز همان گونه با تو رفتار کنند، تنها کسی را که می‌توانی کنترل کنی، خودت هستی، کنترل درونی، فرد را تقویت و توانمند می‌کند و هر چه کمتر در کنترل دیگران بکوشی، آنان بیشتر به انجام کارهایی که تو می‌خواهی گرایش نشان می‌دهند و هر رابطه یک مکان پیوند است و وقایع دردناک گذشته بر شرایط کنونی و آنچه هستیم، اثر مهمی دارد. وی افزود: هشت درس و اصل مهم برای داشتن یک ازدواج و رابطه زناشویی ناخشنود به این ترتیب است: کنترل بیرونی می‌تواند ازدواج را نابود کند، ما همه رفتارمان را خود انتخاب می‌کنیم، هرگز از هفت عادت مغرب استفاده نکنید، آشنایی با دنیای مطلوب همدیگر، آموختن مفهوم مهم رفتار کلی، کمی خلاقیت را چاشنی زندگی مشترک‌تان کنید با کمی احتیاط، آنچه را که برای ازدواج‌تان انجام می‌دهید، با فرزندانتان در میان بگذارید و باروش‌های جدید، صمیمیت جنسی‌تان را بهبود بخشید.

وی تصریح کرد: شادمانی و خشنودی در زندگی، یعنی لذت بردن از شیوه‌ای که برای زیستن انتخاب کرده‌ایم، توانایی خوب کنار آمدن با اطرافیان و عزیزانی که دوستشان داریم، انجام کاری ارزشمند در زندگی، به گونه‌ای عمل نکنیم که باعث شویم دیگران این فرصت را نداشته باشند که مثل ما شاد و خشنود زندگی کنند و به انتخاب‌هایی فکر کنند که می‌تواند شمارا به چنین شرایطی رهنمون کند.

گاه برخی اعضای سازمان با انجام برخی رفتارها،منافع خود را بر منافع سازمان مقدم می‌دارند. یکی از این نوع رفتارها، «رفتارهای ریاکارانه یا منافقانه در ارتباطات بین فردی در سازمان» است. گاه اعضای سازمان در دست کم دو موقعیت ارتباطی بین فردی با دیگران، متفاوت و گاهی متناقض رفتار می‌کنند، به نحوی که تنها یکی از آن رفتارها با نگرش واقعی ایشان سازگار است یا هیچ یک از آنها با نگرش واقعیشان تطابق ندارد؛ گاه سازمان به قدری دچار این پدیده می‌شود که بر تمام ارتباطات بین فردی اثر می‌گذارند. گسترش چنین رفتاری در سازمان را رفتارهای منافقانه در ارتباطات بین فردی در سازمان می‌گویند.اهمیت این رفتار سازمانی از آن روست که می‌تواند اعتماد بین فردی در سازمان را مخدوش سازد. اعتماد، پدیده‌ای بسیار مهم در روابط بین افراد است که می‌تواند بر روابط و عملکرد افراد در سازمان‌ها تأثیر بگذارد و تنش میان آنها را از بین ببرد. یکی از حوزه‌های سه گانه

اعتماد، اعتماد بین فردی است. اعتماد، انتظاری مثبت از طرف مقابل است مبنی بر اینکه وی در گفتار یا کردار خود، فرصت طلبانه عمل نخواهد کرد. اما واقعیت این است که هر رابطهای که از سر اعتماد برقرار شود، به صورت بالقوه آسستن مخاطره و آسیب است و در هر شرایطی نیز، امکان شکسته شدن آن وجود دارد. اعتماد زمانی مخدوش می‌شود که دست کم یکی از ابعاد آن آسیب ببینند؛ این ابعاد عبارتند از: صداقت، سازگاری، وفاداری، شایستگی و گشودگی. صداقت، به راستی و درستی اشاره دارد و از دیگر ابعاد اعتماد به مراتب مهمتر است؛ سازگاری به همگونی گفتار و کردار اشاره دارد؛ گشودگی یعنی اظهار حقایق؛ وفاداری به معنای در امان بودن از دست و زبان فرد و شایستگی نیز داشتن مهارت و دانش فنی و بین فردی است. درحقیقت ازبین رفتن اعتماد، عاملی تأثیرگذار در عملکرد کارکنان سازمان است و ازطرفی، صداقت و روراستی یکی از ابعاد مهم اعتماد است، چنانچه افراد با یکدیگر با صداقت رفتار کنند، اعتماد میان آنها افزایش می‌یابد و درنتیجه عملکرد آنها تحت تأثیر قرار می‌گیرد، بنابراین ریاکاری و دورویی که نقطه



**نقدی بر رفتارهای ریاکارانه در سازمان های دولتی**

## در مذمت خودشیرینی

مقابل صداقت است، می‌تواند باعث ازبین رفتن اعتماد و درنتیجه کاهش عملکرد شود. در واقع در سازمان‌ها همواره عده‌ای افراد کم کار و غیرمتعهد وجود دارند که از تلاش واقعی برای سازمان و کوشش حقیقی برای دستیابی به اهداف آن دریغ می‌کنند، اما سعی آنها بر این است که چهره متعهد، کوشا و تلاش گری از خود در ذهن مدیران و مسئولان سازمان به جای گذارند و همچنین بتوانند با استفاده از این‌گونه رفتارها مسیر شغلی خود را

به منظور دستیابی به سمت های بالاتر هموار و کوتاه سازند. این‌گونه افراد همواره تلاش می‌کنند با ظاهرسازی، خوش خدمتی و تملق و چاپلوسی، کارهای کم ارزش و معمولی خود را در نظر مدیران، بزرگ و ارزشمند جلوه دهند. عوامل متعددی می‌تواند در شکل‌گیری این پدیده در جامعه و به ویژه سازمان‌های دولتی مؤثر باشند. **نفاق یا ریاکاری:** طبق تعریف، نفاق نوعی دروغ است که بر پایه آن، فرد نگرشی خاص را وانمود می‌کند تا نزد دیگران قدسی یا موجه جلوه کند؛ به عبارت دیگر فرد منافق و جذب بنماید. بر این اساس نفاق،

رفتاری جعلی و فریب‌کارانه است که اولاً به نگرشی ناهمگون با نگرش واقعی فرد اشاره دارد؛ دوم اینکه هدف از انجام آن جلب نظر مثبت و نفوذ در مخاطب است. دقت در این کار و ویژگی نشان می‌دهد که نفاق دو ویژگی نشان می‌دهد که نفاق بر ابر خود شیرینی است. خودشیرینی عبارت است از آن دسته رفتارهای راهبردی که افراد برای نفوذ غیرمجاز و نامشروع در دیگران از طریق جذاب جلوه دادن ویژگیهای شخصی خود نزد آنها استفاده می‌کنند.

به عبارت دیگر خودشیرینی تلاشی در جهت کسب منافع فردی به هزینه کرد دیگران است. این رفتار یکی از ترغندهای مستقیم فزون خواهی در مدیریت تصویرپردازی است) توضیح آنکه مدیریت تصویرپردازی، تلاش فرد برای کنترل تصاویر و دریاقتی است که دیگران مبتنی بر رفتارهای وی از او دارند. افراد از طریق مدیریت تصویرپردازی، آگاهانه ادراکات دیگران از خود را شکل می‌دهند، کنترل یا مدیریت می‌کنند. **رفتارهای منافقانه:** از آنجا که ارتباطات فریب کار انه بسیار پیچیده‌اند، اغلب ضمن یک ارتباط واحد، ردپایی از خود بر جای

رفتارهای ناهمگونی در قبال یک موضوع نگرشی از خود بروز داده باشد، به نحوی که دست کم یکی از آنها فراتر از هنجار سازمانی ادراک شده باشند. در چنین صورتی رفتار ادراک شده، خودشیرینی یا نفاق و مجموعه این منظمه رفتاری، پدیده رفتار منافقانه است. دلیل اینکه افراد دست به رفتار خودشیرینی یا ریاکاری می‌زنند، این است که این رفتار بر موفقیت مسیر شغلی، افزایش حقوق، انتصاب‌ها و... تأثیر می‌گذارد. رشد و افزایش ریاکاری بین افراد می‌تواند به علت جلوگیری از تنبیه و مجازات باشد، نیز افراد به خاطر رقابت دست به چنین رفتاری می‌زنند. کاهش اعتماد بین فردی، سکوت سازمانی و تکثیر رفتارهای منافقانه در ارتباطات بین فردی در سازمان، پیامدهای سازمانی رفتارهای منافقانه در ارتباطات بین فردی در سازمان هستند. به منظور حل هر مشکل و مسئله‌ای نخست باید وجود آن مشکل را پذیرفت.

منابع:

۱ - چاپلوسی در سازمان. نویسنده: علی نصر اصفهانی – فصلنامه مدیریت فرهنگ سازمانی سال هشتم، شماره بیست و دوم، پاییز وزمستان ۱۳۸۹

۲ - کاوش فرایند رفتارهای منافقانه در ارتباطات بین فردی در سازمان با استفاده از نظریه داده بنیاد. نو پسند گان: مصطفی هادوی‌نژاد، حسن دانایی‌فرد، عادل آذر، احمد خائف الهی – فصلنامه اندیشه مدیریت راهبردی، سال چهارم، شمارهٔ اول- بهار و تابستان ۱۳۸۹

۳ - رفتارهای منافقانه در ارتباطات بین فردی سازمان. نویسندگان: مصطفی‌هادوی‌نژاد، حسن دانایی فرد، عادل آذر، احمد خائف الهی – فصلنامه چشم انداز مدیریت دولتی شماره ۱۲ - بهار ۱۳۹۲

۴ - نقش نظام ارزیابی عملکرد در بروز پدیده ریاکاری سازمانی نویسندگان: حسین شول، عباسعلی رستگار، وحید شرفی – فصلنامه مطالعات رفتار سازمانی سال ششم، شماره ۲( شماره پیاپی ۲۲)تابستان ۱۳۹۶

گردآوری و تلخیص: عباس شریفی /مستول دبیرخانه انتخاب کارکنان نمونه

**حسین آزادی** | مسئول هماهنگ کننده ستاد اجرایی کاروانهای راهیان نور وزارت نفت گفت:نوروز امسال ۳۵ هزار نفر از کاروان‌های راهیان نور این وزارت‌تخانه از مناطق عملیاتی دفاع مقدس خوزستان بازدید کردند که در مقایسه با نوروز پارسال، ۱۵ درصد افزایش نشان می‌دهد.



مرتضی باغبانی گفت: این تعدادزائر از ۲۲ اسفند سال گذشته تا ۱۲ فروردین ۹۷ یادمان‌های اروند، شلمچه، طلایه، هور، فکه، فتح المبین، دهلاویه، چذابه وودکوهه بازدید کردند.

وی با بیان اینکه روزانه نزدیک به ۲ هزار نفر از این کاروان‌ها به استان خوزستان عزیمت کردند، گفت: طبق برنامه‌ریزی‌ها، زائران راهیان نور وزارت نفت در شهرهای اهواز، آبادان و ماهشهر اسکان یافتند.باغبانی افزود: به منظور حضور با شکوه‌تر کاروان‌های راهیان نور در استان خوزستان، پنج کمیته فرهنگی، پشتیبانی، اجرایی، حفاظت و بازرسی تشکیل شد.مسئول

| <p> </p>                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <b>دشمن به دنبال مرد دگردرین مردم است، اما همواره سیلی خورده است و بسیجیان جهان اسلام توانستند با اتحاد، غده‌های سرطانی را که استعمار به وجود آورده است، از میان ببرند مادر دنیا دارای تفکر انقلابی و اسلامی هستیم و دشمن از آن بیم دارد</b> |  |



هماهنگ کننده ستاد اجرایی راهیان نور وزارت نفت یادآورشد: برگزاری مسابقات فرهنگی و ورزشی در محل اسکان این کاروان‌ها همراه با اهدای جوایز نفیس، از دیگر برنامه‌های این کاروان‌ها بود. وی از تلاش‌های بیژن عالی‌پور، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و محمدعلی فلاح، فرمانده مرکز بسیج وزارت نفت برای خدمات‌رسانی به کاروان‌های راهیان نور وزارت نفت قدر دانی کرد.

**انتقال فرهنگ ایثار و شهادت**

فرمانده مرکز بسیج وزارت نفت گفت:

مهم‌ترین هدف و دستاورد کاروان‌های راهیان نور در مناطق عملیاتی دفاع مقدس، انتقال فرهنگ ایثار و شهادت از نسل‌های گذشته به نسل‌های آینده است. محمدعلی فلاح افزود: مادامی که بر سر اصول خود که همان گام برداشتن در مسیر شهادت، راسخ و استوار باشیم، تمامی نقشه‌های شوم استکبار و نظام سلطه، نقش برآب خواهد شد. وی با بیان اینکه شهدا چراغ راه هدایت ما هستند، یادآورشد: باید مسیر خود را طوری طراحی کنیم تا در مسیر شهدا که همان مسیر سعادت و رستگاری است، گام برداریم. فلاح تصریح کرد: بصیرت افزایی و ثابت قدم ماندن در مسیر شهدا، از مهمترین رمزهای موفقیت کشور است. فرمانده مرکز بسیج وزارت نفت در پایان از تلاش‌های بیژن عالی‌پور، مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب برای خدمات رسانی به کاروان‌های راهیان نور این وزار‌تخانه قدردانی کرد.

**تجدید بیعت با شهدا**

در آیین افتتاحیه اردوهای راهیان نور وزارت نفت که با حضور سردار رضا یزدی، فرمانده سپاه محمد رسول الله(ص) تهران بزرگ، محمدعلی فلاح، فرمانده مرکز بسیج وزارت نفت، سرهنگ حاجتی، معاون اجرایی سپاه حضرت ولیعصر(عج)خوزستان و زائران مناطق عملیاتی خوزستان در مجتمع آموزش فنون مناطق نفت‌خیز جنوب برگزار شد، فلاح، نماینده وزیر نفت در کاروان‌های راهیان نور وزارت نفت، ضمن تبریک میلاد امام محمد باقر(ع) و نوروز باستانی گفت: این سفر، تجدید بیعت با شهدای هشت سال دفاع مقدس و رویدادی تأثیر گذار برای انتقال فرهنگ شهادت وایثار به نسل‌های آتی انقلاب است. وی افزود: شمار زائران راهیان نور چهار شرکت اصلی از هفده هزار نفر از سال ۱۳۹۴ به پیش از سی و پنج هزار نفت در سال

گزارشی از بازدید ۳۵ هزار نفری راهیان نور وزارت نفت از مناطق عملیاتی دفاع مقدس در ایام نوروز

## خون جبهه در رگ‌های نفت

جاری رسید و مناطق نفت‌خیز جنوب از نظر پذیرایی، پشتیبانی و خدمات درمانی، عملکردی ایده‌آل داشته است.سردار رضا یزدی فرمانده سپاه محمد رسول الله(ص) نیز ضمن ابراز خرسندی از حضور در این مراسم گفت: به همه زائران عزیز تبریک می‌گویم، زیرا این حضور به دعوت شهادت و زائران به جایی آمده‌اند که شهدای ما زیباترین روزهای زندگی خود را در این مناطق سپری کرده‌اند و این زندگی زیبا مزدی نداشته است، جز شهادت. وی نهادهین شدن فرهنگ ایثار و شهادت در میان نسل‌های مختلف انقلاب را عامل هراس دشمن خواند و یادآور شد: دشمن به دنبال مردد کردن مردم است، اما همواره سیلی خورده است و بسیجیان جهان اسلام توانستند با اتحاد، غده‌های سرطانی را که استعمار به وجود آورده است، از میان ببرند. سردار یزدی تأکید کرد: ما در دنیا دارای تفکر انقلابی و اسلامی هستیم و دشمن از آن بیم دارد و امیدوارم توفیق داشته باشیم تا در راه شهدا گام برداریم.مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران از بیژن عالی‌پور، مدیر عامل شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب به دلیل عملکرد مثبت و تلاش در خدمات‌رسانی به زائران مناطق عملیاتی خوزستان تقدیر کرد.

**بازدید ۱۰۰ هزار نفری از یادمان شهدای هور**

فرمانده حوزه مقاومت بسیج شهید تندگویان (وزارت نفت-جنوب) گفت:از ۱۵ اسفند ۱۳۹۶ تا ۱۲ فروردین امسال ۱۰۰ هزار نفر از کاروان‌های راهیان نورسراسر کشور از یادمان شهدای هور بازدید کردند که این میزان بازدید درمقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۳۰ درصد افزایش داشته است.

سرهنگ پاسدار عباس ممبینی با اعلام این خبر افزود: روزانه ۶ هزار نفر از کاروان‌های راهیان نور از یادمان هور بازدیدکردند که کار خدمات‌رسانی به این تعداد افراد از سوی بسیجیان حوزه مقاومت بسیج شهید تندگویان انجام شد. وی افزود: خدمات رسانی به ۶۰ نفر از خادمان و راوایان دفاع مقدس، بازدید خانواده‌های کارکنان مناطق نفت‌خیز جنوب از یادمان هور، نصب پرچم، ایجاد ایستگاه صلواتی، ترابری و توزیع بسته‌های فرهنگی، از دیگر خدمات نوروز امسال به زائران این یادمان محسوب می‌شود.یادمان شهدای هور(محل شهادت سردارعلی‌هاشمی و یارانش) در ۱۰۰ کیلومتری شهر اهواز قرار دارد. کار ساخت و تجهیز این یادمان از جمله حسینیّه(محل اسکان)، سرویس‌های بهداشتی، طاق نصرت و جاده دسترسی به کوشش شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب انجام شده است.





گزارش تصویری «مشعل»  
از سکوی حفاری دریایی  
شهید رجایی در فاز ۱۷  
پارس جنوبی که کارکنان  
زحمت کش آن در تعطیلات  
نوروز هم سر کار حاضر  
بودند

## حفاران؛ از عمق دریا تا اوج پرواز



گفت و گوی «مشعل» با رئیس اچ اس ای شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه تهران

## شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی تهران پای کار؛ از سوخت رسانی تا امدادرسانی

### اچ اس ای خط مقدم پیشگیری ومقابله با حوادث

**مشعل |** امروزه موضوع بهداشت، ایمنی و محیط زیست از اهمیت به سزایی برخوردار است و همانطور که می دانید تمامی سازمان ها از جمله وزارت نفت به اهمیت نقش این حوزه به خوبی پی برده اند، به طوری که مدیران صنعت نفت در سال های اخیر، گام های موثری در مسیر شکل گیری ساختار اچ اس ای و ارتقای اهداف این نظام مدیریتی برداشته اند. در این میان، وقتی مناسبت های مختلفی مانند نوروز پیش می آید، اهمیت این حوزه بسیار آشکار تر می شود، زیرا باید تمهیداتی اندیشیده شود تا از مشکلات احتمالی مانند واژگونی ماشین حمل

فرآورده، تاخیر در ارسال سوخت به جایگاه ها و ... جلوگیری شود. با توجه به این موضوع، اهمیت فعالیت شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی از جمله در منطقه تهران بسیار روشن می شود؛ زیرا این شرکت انبارهای نفت شهر ری، شمال شرق، شمال غرب و گاز مایع ۱۸۰۰ تنی و ۱۳ ناحیه را تحت پوشش قرار می دهد. از این رو هفته نامه «مشعل» گفت وگویی با مسعود سهرابی، رئیس اداره اچ اس ای شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه تهران انجام داده است که مشروح آن را در ادامه می خوانید:

● **حجم مسافران در ایام نوروز افزایش می یابد.** در این زمینه واحد اچ اس ای شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه تهران است که بایست این خدمات را انجام دهند، همچنین نیروها نیز باید در این زمینه آمادگی کامل داشته باشند. در بحث ذخیره سازی و انبارش، نقش ایمنی در مخازن ذخیره فرآورده برجسته است؛ چه در عملیات انبارش و چه در عملیات انتقال به نقاط و بازوهای بارگیری و سپس انتقال به نفتکش. در انبار نفتی مانند ری، روزانه به طور میانگین هزار دستگاه نفتکش تردد می کنند و وجود ۵۰ تا ۶۰ دهنه بازوی بارگیری، اهمیت کار را نشان می دهد که حتی یک ثانیه توقف در عملیات می تواند در انتقال فرآورده به جایگاه ها تاثیرگذار باشد و این انتقال را با چالش مواجه کند. همانطور که در سطح شهر می بینید، اگر سوخت یک ساعت دیرتر به جایگاه برسد، حتما از سوی مسئولان محلی و گاه استانی مورد سوال قرار می گیریم و زمانی که این اقدام ها حال و هوای نوروزی پیدا می کند، قابل تصور نیست که حتی یک نازل در جایگاه کار نکنند.

● **برای اینکه بتوان این شرایط را کنترل کرد باید چه اقدام هایی انجام داد؟** نظارت و کنترل ما در این شرایط بسیار فعال تر، پویاتر و با اهمیت تر می شود. حادثه در یک انبار یاد ر

یک بازوی بارگیری، می تواند کل عملیات انتقال را مختل کند. تردد نفتکش ها در انبار، رمپ های مبادی ورود و خروج انبار و در مبادی سطح شهر می تواند حادثه آفرین باشد. اچ اس ای، اولین واحدی است که بعد از حوادثی مانند واژگونی ها بالای سر نفتکش می رسد، از این رو باید اطلاعاتی هم رخ داد، باشیم که تجهیزات ما برای تخلیه های اضطراری در شرایط خاص آماده است و اگر نفتکش ها در زمان انتقال به جایگاه ها دچار حادثه شوند، بویژه در ایام خاصی مانند نوروز می توانند شرایط را با بحران روبه رو کنند. به عنوان مثال رخ دادن یک حادثه می تواند در عرض دو دقیقه یک جاده یا شاهراه را ببندد، به طوری که عواقب آن تا تهران دیده شود. ما ۱۰ تا ۱۲ محور مواصلاتی منتهی به تهران داریم که در تمام آنها، نفتکش ها تردد دارند و اگر یک نفتکش بخوابد و یک جاده را مسدود کند یا یک دستگاه گاز واژگون شود و گاز نشت کند، این وضعیت شرایط ما را بسیار حاد می کند و باید چند اقدام را همزمان با هم انجام دهیم؛ نجات جان مردم، جلوگیری از آلودگی های زیست محیطی، امکانات لازم برای تخلیه فرآورده از نفتکش و انتقال نفتکش

● **آموزش در ارائه خدمات اچ اس ای چقدر موثر است؟** آموزش، یکی از پیش نیازهای واحد اچ اس ای برای ارائه خدمات است، از این رو در طول سال برای تمام کارکنان مان از جمله بخش خصوصی، مجاری عرضه، انبارهای نفت، انبار گاز مایع، کارکنان فروشندگی ها و سایر کارکنان در بخش گاز مایع، تجهیزات گاز مایع و تجهیزات سیلندر پرکنی گاز مایع، کلاس هایی را برگزار می کنیم تا به این طریق همیشه در حالت استاندارد و آماده به کار باشند.

● **در مورد شرایط بحران توضیح دهید که باید چه مسائلی مورد توجه قرار گیرد؟** در ایام نوروز، بیشتر همشهریان ما به سفر می روند

و ممکن است به دلیل برف و یخبندان، برخی مسیرها مسدود باشند. مانند بارش برف سنگینی که ۷ بهمن ۹۶ استان تهران و استان های همجوار مانند قم، قزوین، البرز، زنجان و ... را دچار مشکل کرد و باعث شد انتقال فرآورده با ماشین هایی که برای نیروگاه ها سوخت می برند، دچار اختلال شود؛ اما چون از قبل در ستاد بحران برای تجهیزات انسانی و تامین ادوات برنامه ریزی داشتیم، خوشبختانه توانستیم خیلی خوب و آبرومندانه سوخت خودروهایی را که در برف و کولاک گیر کرده بودند، تامین کنیم.

● **در صحبت های تان از همکاری با ستاد مدیریت بحران شهر تهران گفتید. در این باره بیشتر توضیح دهید؟**

ما در مبادی دیگر نیز دستی بر آتش داریم، به طوری که مدیر عامل شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه تهران، رئیس کارگروه سوخت و مواد نفتی ستاد مدیریت بحران منطقه تهران هم هست و من نیز به عنوان دبیر این ستاد فعالیت می کنم. در این کارگروه ها مسئولان شهری انتظاراتی از تمام کارگروه ها دارند مبنی بر این که مجهز به تجهیزاتی باشند که بتوانند در شرایط بحران به سایر واحدها کمک کنند، مثلا تجهیزات آواربرداری، تجهیزات

برف رویی و بسیاری از تجهیزاتی که در مواقع بحرانی در سازمان های مختلف وجود دارد تا در شرایط بحرانی کمک رسان باشند. به دلیل ساختار فرماندهی حادثه در شهر تهران، معمولا این کار با مشکلات و سختی هایی روبه رو می شود و ممکن است تامین این تجهیزات در یک نقطه به نقطه دیگر در تهران در شرایط برفی یا زلزله وجود نداشته باشد. خوشبختانه با امکانات کمی که در سه راس مثلث سوخت رسانی تهران داریم، سعی می کنیم در کنار سایر واحدها، امدادرسانی داشته باشیم. به گونه ای که در حادثه سال گذشته در طبقه ۴- وزارت نیرو، جان برکفان آتش نشان خیلی کمک کردند. در این حالت نگران ریزش ساختمان بودیم و ساعاتی نیز گروه آتش نشان، نیروهای خود را از ساختمان بیرون کشیدند. بعد از ظهر فردای آتش سوزی، از معاونت شهرداری تهران با مدیریت منطقه و بنده تماس گرفتند و تقاضای دستگاه فوم ساز کردند و می خواستند ساختمان وزارت نیرو را غرقاب در فوم کنند؛ زیرا استفاده از آب باعث ایجاد ترک در ساختمان می شد و هر لحظه ستون ها مقاومت خود را از دست می دادند، بنابراین تنها راه حل، استفاده از فوم بود. ما نیز ۴-۳ تن فوم را به آن منطقه انتقال دادیم و دو دستگاه توریکس از انبارهای نفت را در کنار دودستگاه توریکس (کف ساز) سازمان آتش نشانی پای کار آوردیم و افسران آماده خود را نیز از وزارت نفت اعزام کردیم. بحران در ذات کار اچ اس ای است و همیشه نیروهای اچ اس ای پای کار بوده و در هر حادثه ای که مرتبط با خودمان یا دیگران بوده، کمک کرده اند. یکی از این نشان از آمادگی پایدار دارد. یکی از بحث هایی که در سیستم بسیار شنیده می شود، «تاب آوری»

است. در مدیریت بحران این مقوله بسیار اهمیت دارد و ما نیز سوخت رسانی پایدار داریم و یکی از

کارگروه های مدیریت بحران منطقه تهران هستیم که بایست به نحو احسن کار تاب آوری را انجام دهیم. امکانات ما محدود است و قدرت زمان خیلی نیست و تعدادمان نیز بر حسب شرایطی که داریم، کم است، اما چون کارکنان اچ اس ای عاشقانه کار می کنند و رسالت ذاتی خود را در ایمنی بخوبی انجام می دهند، توانستیم تاکنون در سطح استان تهران نمره قابل قبولی بگیریم. این مهم به دست نیامده جز با همکاری قسمت های انبارهای نفت، بخش های مختلف عملیاتی، فنی و ایمنی و دستگاه های نظارتی، بازرسی و مدیریت منطقه، تا زمانی که حادثه خاصی پیش نیاید، اهمیت کار ما زیاد مشخص نمی شود و این اهمیت زمانی به چشم می آید که اعتراضی وجود داشته باشد. مثلا ماشینی سوخت نداشته یا اینکه سوختش ایراد داشته باشد. مدیریت کردن ۵ میلیون ماشین در سطح استان تهران به لحاظ سوخت رسانی خیلی سخت است و سعی می کنیم سوخت رسانی بدون حادثه را سرلوحه کار خودمان قرار دهیم و برای خود یک شکست می دلم که همکار یا عزیزی دچار نقص غیر قابل جبرانی شود.

● **آیا توانسته اید به سطح نسبی رضایتمندی در کار خود دست یابید؟**

زمانی به یک رضایت نسبی دست پیدا می کنیم که حادثه ای نداشته باشیم، ما توانستیم حوادث را کنترل و مهار کنیم تا جایی که حوادث مانند یک به صفر شده و تلاش می کنیم این قضیه ادامه داشته باشد. رضایتمندی مردم را نمی توان آمار گرفت؛ زیرا دیدگاه ها و سلاقی متفاوت است و محدودیت هایی در ارائه خدمات داریم اما خوشبختانه خدماتی که به مردم می دهیم، روند صعودی دارد البته گرفتن این رضایتمندی، سخت است. از چند طریق می توان به این آمار دست یافت که یکی از آنها دسترسی به میزان حوادث است و این که چقدر توانستیم در حوادث موفق عمل کنیم و آن را کاهش دهیم. وقتی روند کارمان را طی ۱۵-۱۴ سال بررسی کنیم، کاملا می توانیم کاهش شیب حوادث را برنامه ریزی شده و پویا تلقی کنیم. زمانی که این مدیریت را در سال ۸۲ به عهده گرفتیم، به دلیل شرایط نا ایمن، واکنش های زیادی داشتیم؛ ولی اکنون در شرایطی قرار گرفته ایم که سازمان آتش نشانی در کنار ماست. سال ۹۶ طی گزارشی از سازمان آتش نشانی تهران تا دی ماه در دو بخش جایگاه ها و متحرک (نفتکش ها) میزان حوادث صفر بوده است که جای امیدواری دارد و باید این روند ادامه پیدا کند.

● **در پایان بفرمایید چه برنامه هایی برای سال ۹۷ دارید؟**

در برنامه ریزی ها، هدف گذاری هایی برای خودمان داریم که مرتبط با برنامه کلان شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه تهران نهفته است و ما این اهداف را به صورت خرد برای خودمان در بخش های مختلف کاری تعریف می کنیم. آموزش همیشه در اولویت

قرار دارد و یک سرانه آموزشی برای کل منطقه تهران از جمله نیروهای رسمی، قراردادی و پیمانی تعریف می کنیم که شامل نیروهای بیرون از مجموعه خودمان ( جایگاه ها) نیز می شود. تمام تلاشمان را کرده ایم تا در مسیر برون سپاری خدمات، اقدام هایی انجام دهیم و دنبال آن هستیم که ادامه این خدمات از سوی بخش خصوصی (جایگاه داران) انجام شود. در غیر این صورت شاید هیچ سازمانی بیرون از مجموعه نفت نتواند آن را هدایت و رهبری کند. تا جایی که می توانیم خدمات خود را برون سپاری می کنیم؛ زیرا کمبود نیرو بشدت ما را آزار می دهد و باید در این زمینه سیستم مدیریتی و نظارتی خود را قوی و برای این کار هدف گذاری کنیم. اگر در بخش آموزش به لحاظ کمی و کیفی برنامه ریزی می کنیم، به این دلیل است که بتوانیم در مسیر اهداف وزارت نفت و شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه تهران حرکت کنیم. همچنین در زمینه فنی، همراهی با بخش های مختلف فنی و عملیاتی را خواهیم داشت تا بتوانیم با آنها پروژه های در دست احداث را پیش ببریم. سال گذشته واحد تصفیه خانه ری نیز به ما واگذار شده و برنامه های زیادی برای هدفمند کردن و استمرار خدمات پهنه داریم. در انبارهای نفت نیز بحث استاندارد سازی پساب های صنعتی و بهداشتی به لحاظ کنترل، نگهداشت، تبدیل و انتقال مطرح است، همچنین تجهیز اتمان را باید نوسازی کنیم و درصدد ارتقای بخش آتش نشانی انبار نفت ری نیز هستیم. این کار را در انبار نفت شمال شرق تا حدود ۷۰-۶۰ درصد پیش برده ایم و ۳۰ درصد مابقی نیز اوایل امسال محقق خواهد شد.

نصب پمپ ها و تجهیز ایستگاه ها را نیز داریم. برای ارتقای آب آتش نشانی انبار نفت شمال غرب تهران نیز برنامه ریزی هایی انجام شده است و سال ۹۷ ارتقای آب آتش نشانی و سیستم های ایمنی انبارهای نفت ری، شمال غرب و شمال شرق را آغاز خواهیم

کرد. در بخش مدیریت بحران و پدافند غیر عامل نیز پیشرفت های خیلی خوبی داشته ایم و برنامه های بسیار خوبی با همکاری مدیریت مهندسی طرح های شرکت در سال ۹۶ انجام داده ایم. انبار نفت ری یکی از بزرگ ترین انبارهایی است که روزانه ۲۵ میلیون لیتر فرآورده از آن خارج می شود و برای مان راهبردی است و نقشی کلیدی در کشور دارد. در بازدیدی که به همراه کارگروه انرژی مدیریت بحران آغا که مسئولیت شریان های حیاتی استان تهران را به عهده دارد، از مجموعه انبار نفت ری داشتیم، برای شان باور کردنی نبود که در یک انبار زنده روزی هزار تا هزار و ۲۰۰ دستگاه نفتکش ورود و خروج داشته باشد و بازوی بارگیری خود را بازسازی و تلمبی باندوال ها را بتنی کند. با این تفاسیر پروژه ها بخوبی پیش می رود و انتظار داریم در سال ۹۷ نیز هدایت و کمک مالی شویم تا این وضعیت ادامه پیدا کند. سال ۹۶ توانستیم در انبار ۱۸ هزار تنی گاز مایع، تمام روتین های عملیاتی و تجهیزاتی را به لحاظ تست های دوره ای انجام دهیم و تمام مخازن و تجهیزات نشان تست شده است. سیستم آب آتش نشانی نیز با توجه به بضاعت موجودی که داریم، در سرویس قرار دارد. در بخش های دیگر نیز همکاری مستمری با مجاری سی ان جی داشته ایم و چند سالی است که ارتباط و هماهنگی خوبی با بخش استاندارد داریم و واحدهای مختلف را استاندارد سازی می کنیم، به طوری که برخی جایگاه ها از طریق اداره استاندارد بسته شده اند تا ایمن سازی، نوسازی و اورهال تجهیزات شوند و از این نظر تا پایان سال وضعیت خوبی داریم که استمرار آن را در سال ۹۷ شاهد خواهیم بود. تجهیزات سیلندر پرکنی نیز تحت استاندارد اجباری اداره استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران قرار گرفته و از طریق تعاملی که با اداره استاندارد تهران داریم، به سمت استاندارد سازی این تأسیسات رفته ایم و بشدت آن را پیگیری می کنیم و سال آینده نیز در زمینه سی ان جی و ال پی جی نیز این کار را ادامه خواهیم داد.

### امداد رسانی در برف



ما با مدیران بحران در استانداری تهران در ارتباط هستیم و تمام کمبودها و نارسایی ها را به اطلاع رسانی می کنند. خوشبختانه در امدادرسانی برفی سال گذشته که داشتیم، مسئولان شهری، استاندار، مدیریت بحران شهرداری تهران و تمامی نهادهایی که در این ارتباط صاحب نظر هستند، حمایت داشتند و مدیریت منطقه تهران از مدیر عامل شرکت ملی پخش

فرآورده های نفتی نیز نیز تقدیر دریافت کرد. واحد اچ اس ای سرباز این سیستم است و در خط مقدم یک سازمان قرار دارد. در دو مسیر رفت و برگشت «چیتگر» و «وردآورد» انسداد مسیر داشتیم و محور قفل شده بود و ماشین ها نیز در جایگاه ۱۴۶ قفل شده و قبل و بعد از جایگاه ایستاده بودند. حدود ۵۰ تا ۶۰ هزار لیتر فرآورده در مخازن موجود بود و حتی اگر برق منطقه هم قطع می شد، از طریق دیزل سوخت رسانی انجام می شد، اما بارش برف یک وضعیت غیر قابل تصور بود؛ با این حال ساعت ۳ بامداد همان روز توانستیم ماشین های سوخت رسان به ایستگاه چیتگر را در اختیار هلال احمر قرار دهیم و ساعت ۵ و نیم بامداد نیز یک دستگاه ماشین سوخت رسان به وردآورد منتقل شد و یک دستگاه نیز در مسیر خلاف به سمت تهران سوخت رسانی را ادامه داد. حتی اعلام کردیم که اگر کسی در جاده مانده به شماره ۹۶۲۷ اعلام کند تا سوخت رسانی به آنها انجام شود. ساعت ۸ و نیم صبح ماشین ها به سمت قم فرستاده شدند. ساعت ۱۰ صبح نیز در ستاد مدیریت بحران استانداری تهران مستقر شدیم و ۱۰ دستگاه ماشین سوخت رسان از ساعت ۱۵ تا ۱۶ به جاده تهران- قم اعزام شدند.

# طلسم نفت در خزر شکست

**اکرم برنجی** | عید است و بی خبری هایش و سکون و سکوتی که در کشور حاکم می‌شود و هیچ کس انتظار شنیدن خبری جدی از کار دولتی‌ها ندارد؛ اما امسال در بی خبری همیشگی نوروزی، عصر روز چهارشنبه ۸ فروردین‌ماه در سفر رئیس‌جمهور به باکو با حضور روسای‌جمهور دو کشور، بین بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران و پرویز شهبازاف، وزیر انرژی آذربایجان، توافقنامه‌ای مهم امضا شد که زنگنه تعبیر «قفل خزر در بخش نفت باز شد» را برایش به کار برد و همگان بر این باورند که این سند همکاری می‌تواند طلسم عدم‌برداشت ایران از ذخایر هیدروکربوری در بای خزر را بشکنند و زمینه‌ساز جبران عقب‌ماندگی ایران از همسایگان شود. اتفاقی بزرگ و قابل‌تقدیر که حاصل نشست‌های فشرده و مستمر بین معاونت‌امور بین‌الملل و بازرگانی وزارت نفت، شرکت ملی نفت ایران و شرکت نفت خزر با شرکت ملی نفت آذربایجان (سوکار) طی یک‌سال اخیر بود که به‌طور جدی در دستور کار دولت قرار گرفت و با حمایت وزیر نفت به نتیجه رسید.

در بای خزر، منطقه‌ای راهبردی محسوب می‌شود که ویژگی‌اش از صید، ماهیگیری و امور شیلاتی و نیز حمل و نقل دریایی و کشتیرانی با شناخت حوضه‌ها و جاه‌های نفتی فراتر رفته و برای روسیه، ایران، آذربایجان، ترکمنستان و قزاقستان که منافع مشترک نفتی و گازی دارند، اهمیت ویژه‌ای پیدا کرده است. شاید این اهمیت و حساسیت برای حضور ایران در خزر با توجه به جایگاهش در منطقه و موقعیت نفتی‌اش در دنیا بیش از پیش مطرح شود؛ چرا که ایران، تنها کشوری است که بین کشورهای حاشیه دریای خزر، از منابع عظیم نفت و گاز بستر این دریا، برداشتی ندارد. سال‌ها تلاش ایران برای کشف نفت و گاز از اعماق جنوب خزر، به کشف ذخایر ۲ میلیارد بشکه‌ای نفت و ذخایر ۵۰ هزار میلیارد فوت‌مکعبی گاز در قالب میدان سردار جنگل انجامیده و برآوردهای اولیه از دیگر میادین مشترک و غیرمشترک خزر نشان می‌دهد که ایران می‌تواند دربرداشت بیش از ۲۰ میلیارد بشکه نفت از خزر سهم داشته باشد، اما به‌علت عمق زیاد خزر در سمت ایران و نیاز به سرمایه‌گذاری و فناوری‌های پیشرفته حفاری در آب‌های عمیق، برداشت نفت و گاز ایران از خزر هنوز محقق نشده است.

\*\*\*

برای روشن شدن زوایای این قرارداد که شاید یکی از رخدادهای مهمی باشد که سال ۹۷ نفتی‌ها با آن آغاز شده، از محسن دلاویز، مدیرعامل شرکت نفت خزر درباره روند امضای توافقنامه پرسیدم و او گفت: سال گذشته با حضور در شرکت نفت خزر و آسیب‌شناسی از وضعیت شرکت، اولویت‌هایی برای ادامه کار تعریف شد که پس از گفت‌وگو با وزیر، مذاکره با شرکت ملی نفت آذربایجان «سوکار» به‌طور جدی‌تر در دستور کار قرار گرفت. برای حل مشکل

ایجاد شده و رفع فاصله میان دو شرکت نفتی، خیلی جاها رفتیم و مذاکره کردیم و برخلاف انتظارمان، هر مسیری را که طی کردیم، خوب پیش رفت؛ البته برای اینکه به تفاهم برسیم، باید یکسری مسیر و گلوگاه‌هایی را در داخل رد می‌کردیم که موانع کوچکی نبودند؛ ولی خدا کمک کرد و این مسیر طی شد.

به همین دلیل فکر می‌کنم این کار، جزو محدود کارهایی است که خیلی جدل سیاسی در آن نداشتیم و با اینکه تصور ما این نبود؛ اما روند مثبتی را طی کرد. به طوری که در این مسیر مجلس خیلی کمک کرد، بخصوص رئیس‌مجلس شورای اسلامی و رئیس‌جمهور هم با تسلط بر موضوع و پیگیری مستمر مایه دلگرمی بودند. وزیر امور خارجه و تیمشان، شورای عالی امنیت ملی و درکنار اینها تجربه دیپلماتیک دکتر امیر حسین زمانی‌نیا، معاون امور بین‌الملل و بازرگانی وزارت نفت هم در موفقیت اخیر بسیار چشمگیر و قابل توجه بود.

در کنار تمامی این حمایت‌ها، حضور جدی وزیر نفت و همراهی همیشگی ایشان در مسیر مذاکرات و دیدارها که به قول خودشان نشان از اهمیت این موضوع دارد، مایه دلگرمی و پیشرفت کار بود و به نظرم در نهایت، بزرگترین اتفاقی که قبل و در این مدت افتاد، این بود که نگاه‌ها و رویکردها به خزر تغییر کرد. یعنی شرکت نفت خزر در برخی جاها آبروی نفت شد و باعث شد به خزر نگاه شود که این تغییر رویکرد، بزرگترین دستاورد یک‌سال اخیر تمامی کارکنان شرکت نفت خزر است که افتخار می‌کنم گوشه‌ای از کار را به عهده داشتم.

## اولین مذاکرات از چه زمانی شروع شد؟

صادقانه اگر بخواهم بگویم، من خودم را به آذربایجان دعوت کردم تا با شرکت «سوکار» باب مذاکره را باز کنیم؛ بنابراین با حضور در آذربایجان با رونق عبد‌الله اف، رئیس شرکت سوکار (شرکت دولتی نفت آذربایجان) به گفت‌وگو نشستیم و از ایشان خواستم پیام علاقه ادامه همکاری را به رئیس‌جمهورشان برسانند، چون فکر می‌کردیم اگر سطح مذاکرات بالا برود، با توجه به روابط خوبی که با آذربایجان داریم، ممکن است به نتیجه خوبی برسیم که خوشبختانه این امر محقق شد و در آن سفر، من پیام شفاهی الهام علی‌اف مبنی بر اظهار تمایل‌شان به مذاکره و تفاهم را برای آقای روحانی آوردم که از سوی وزیر نفت، تقدیم رئیس‌جمهور شد و آقای روحانی هم استقبال کردند و در نهایت موجب شد که موضوعات در مسیر درست قرار گیرد. بعد از حدود ۸-۷ ماه مذاکرات مستمر با مدیریت دکتر زمانی‌نیا و معاون وزیر خارجه آذربایجان، در نهایت در این تفاهم دو طرف توافق کردند که این موضوع ربطی به تعیین حدود ندارد و تنها در خصوص بهره‌برداری از این میدان مشترک مذاکره انجام شود.

## سرانجام تفاهم

مذاکره سرانجام روی بلوک اصلی مشترکی که حدود ۳۰ میلیارد بشکه نفت در جا دارد، به نتیجه رسید و قرار شد هر یک از کشورها سهمی ۵۰ درصدی از توسعه و بهره‌برداری ببرند. در این مذاکره دو سند به امضای وزیر انرژی دو کشور رسید و از سوی آنها اختیار داده شد که شرکت ملی نفت ایران و آذربایجان بتوانند همکاری‌شان را با هم ادامه بدهند که این امر به برخی تفاهم‌ها و تشکیل کارگروهی مشترک برای استفاده از مطالعات و تجارب دو کشور منتج شد. امیدوارم همگان به اهمیتی که خزر در صنعت نفت دارد، پی ببرند؛ چرا که خزر، فراتر از مخازن نفتی و درآمدزایی برای کشور اهمیت دارد و باید یک نگاه ملی و راهبردی به خزر داشت. ما کشور بزرگی

## اولویت‌ها و برنامه‌های اجرایی فعالیت‌های توسعه‌ای در خزر تبیین شد

است که با برنامه‌ریزی دقیق، دستور عمل‌ها و روش اجرایی کار پیگیری و دنبال شود. دلاویز با اشاره به لزوم تشکیل کارگروه‌های فنی و تخصصی در داخل سازمان و بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های مدیریتی و کارشناسی به منظور تحقق اهداف تعیین شده، بر ضرورت بررسی و پیگیری جنبه‌های مختلف این توافقنامه و دیگر موافقت‌نامه‌های در حال انجام تا مرحله اجرا و حصول نتایج مورد انتظار تأکید ویژه کرد. مدیرعامل شرکت نفت خزر در ادامه با تأکید بر اهمیت فعالیت‌های شرکت در سه استان گلستان، گیلان و مازندران و به خصوص برنامه‌ریزی برای فعالیت توسعه‌ای در آب‌های عمیق دریای خزر خاطر نشان کرد: فعالیت‌ها و دستاوردهای شرکت نفت خزر همیشه به لحاظ ملی و فرا منطقه‌ای حائز اهمیت بوده و حفظ فضای

تعاملی در سازمان و بهره‌گیری از همفکری، همدلی و خرد جمعی، ضامن تحقق اهداف عالیه سازمان خواهد بود.



با حضور رئیس‌جمهور و وزیر نفت در باکو رخ داد، رویداد بسیار مهمی بود که سال‌ها برای رسیدن به این نقطه و انعقاد چنین توافقنامه‌ای زحمات زیادی کشیده شده بود و الان وقت آن

نگاهی به روش‌های ایجاد ارزش افزوده در بالادست و پایین دست

# الزام‌های خلق ارزش افزوده نفتی

**فروغ گشتاسبی |** بر خلاف آنچه تصور می‌شود که

تولید ارزش افزوده در صنعت نفت بیشتر در بخش پایین‌دستی این صنعت، قابل دستیابی است، باید توجه داشت که ارزش افزوده معانی فراگیر تری در این حوزه را شامل می‌شود. ایجاد ارزش افزوده در بخش بالادستی صنعت نفت، ضمن دشواری‌های خاص، اثرهای چشمگیری به دنبال دارد؛ برای مثال افزایش ضریب

ارزش افزوده در صنعت نفت از بالادست تا پایین دست این صنعت را شامل می‌شود. در این زنجیره هر چه به حلقه‌های بالادست نزدیک‌تر می‌شویم، اثر اقتصادی آن واحد چشمگیری از بخش پایین‌دستی بیشتر می‌شود و البته درست است که در کشورهای صاحب صنایع پیشرفته، یک بشکه نفت ۱۰۰ دلاری را به محصولاتی با ارزش افزوده در مجموع ۶۰۰ دلار تبدیل می‌کنند، زیرا در این کشورها ایجاد ارزش افزوده به بخش خصوصی سپرده می‌شود و در این میان دولت فقط نقش

سیاست‌گذاری و نظارت را به عهده دارد و از تولیدکنندگان حمایت می‌کند؛ بنابراین اگر ما هم بخواهیم به این میزان ارزش افزوده از صنایع پایین‌دستی دست پیدا کنیم باید به دنبال ایجاد ساختارهای متناسب و تدوین قوانین کمک‌آرد برای تسهیل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در صنایعی که ارزش افزوده بیشتر ایجاد می‌کنند به‌ویژه صنایع پایین‌دستی صنعت نفت باشیم. برای ایجاد زنجیره ارزش افزوده در صنعت نفت دولت باید بستر و ساختارهای مطلوب برای سرمایه‌گذاری و فعالیت بخش خصوصی در حوزه‌های پایین‌دستی را که مراکز اصلی ایجاد ارزش افزوده در صنعت نفت به شمار می‌روند، فراهم کند. از سوی دیگر لازم است مجلس هم با قانون‌گذاری کارآمد و حمایتی در حوزه تولید، فعالان بخش خصوصی را برای سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف صنعت نفت انگیزه‌مند کند. در بخش بالادستی هم دولت متولی است و وزارت نفت می‌تواند با سیاست‌گذاری متناسب، شرایطی را ایجاد کند تا زنجیره ارزش افزوده در این بخش صنعت نفت هم به‌تدریج بخش بیشتری بینجامد. در گذشته با یک واحد سرمایه‌گذاری، مقدار مشخصی هیدروکربور تولید می‌شد، اما هم‌اکنون لازم است با استفاده از دانش روز و فراهم کردن شرایط مناسب سرمایه‌گذاری، بازپزینه کرد همان یک واحد سرمایه‌ای به تولید حجم بیشتری از هیدروکربور دست پیدا کنیم.

**ارزش افزوده فقط در جلوگیری از خام فروشی**

در ک این موضوع که ارزش افزوده فقط از طریق تولید فرآورده از مواد خام یعنی در بخش پایین‌دست صنعت نفت ایجاد نمی‌شود، از اهمیت زیادی برخوردار است. گاهی ارزش افزوده‌ای که در بخش بالادست وجود دارد، به دلیل افزودن بر افزایش درآمدهای اقتصادی، اثرهای چشمگیرتری برای ارتقای جایگاه صنعت نفت کشورمان به دنبال دارد. برای ایجاد ارزش افزوده در بالادست صنعت نفت و برای افزایش بهره‌وری بیشتر در این بخش، مهم‌ترین راهکار استفاده از روش‌های جدید در بهره‌برداری از مخازن هیدروکربوری است؛ روش‌هایی که مبتنی بر دانش است. برای دستیابی به این هدف لازم است از توان علمی شرکت‌های دانش‌بنیان، دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی در بخش‌های مختلف صنعت نفت اعم از اکتشاف، استخراج، تولید و فرآورش نفت، گاز و انواع هیدروکربور به‌صورت کارآمد بهره‌برداری شود تا با همکاری این مراکز دانش‌بنیان، طرح‌های مطالعاتی اجراء در نتیجه آن مشخص شود که از چه روش‌هایی

خصوصی است. قراردادهای پژوهشی در صنعت نفت را باید به سمت اجرایی شدن و دستیابی به محصول نهایی سوق داد که در این صورت ضمن ایجاد ارزش افزوده برای کشور، افزایش تولید و اشتغال را هم به دنبال خواهد داشت.

**نقش مهم دولت در ایجاد ارزش افزوده در صنعت نفت**

جلوگیری از خام‌فروشی و عدم وابستگی به درآمدهای حاصل از فروش مواد خام، یکی از سیاست‌های کلان نظام جمهوری اسلامی است که بخش مهمی از آن در صنعت نفت دنبال می‌شود؛ بر همین اساس یکی از برنامه‌های اصلی وزارت نفت همواره این بوده که در حوزه پالایش نفت و گاز و تولید فرآورده‌های با ارزش افزوده به قطب منطقه تبدیل شود. البته باید در نظر داشت که توسعه ظرفیت پالایشی به تناسب افزایش تولید نفت انجام می‌شود. اینکه بخشی از توان تولید نفت و گاز کشور در حوزه تولید فرآورده‌های با ارزش افزوده بیشتر متمرکز شود، راهبردی مطلوب و قابل دفاع است، اما نحوه اجرای این سیاست اهمیت دارد؛ به نظر می‌رسد در حوزه ایجاد ارزش افزوده از طریق پالایش فرآورده‌های نفتی و گازی، دولت نباید به‌طور مستقیم وارد شود بلکه باید با ایجاد بستر مساعد سرمایه‌گذاری، تمام عملیات مربوط به این برنامه را به بخش خصوصی بسپارد. نهاد در این صورت است که می‌توان اهداف نظام در حوزه جلوگیری از خام‌فروشی را محقق کرد. همکاری با مجلس شورای اسلامی برای وضع قوانین و ضوابط در فضای اقتصادی کشور و هدایت سرمایه‌های بخش خصوصی در مسیر دستیابی به اهداف کلان اقتصادی نظام، ایجاد مشوق‌ها و امتیازهایی برای ساده کردن سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، ارائه وام و تسهیلات، فراهم کردن بستر امن و مساعد برای سرمایه‌گذاری و تدوین و پیاده‌سازی قوانین و مقرراتی که فعالیت سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در بخش‌های تولیدی را تسهیل کند، از جمله کارهایی است که دولت می‌تواند انجام دهد تا امکان دستیابی به برنامه‌های افزایش ظرفیت پالایشی در صنعت نفت به‌طور مطلوب فراهم شود.

**لزوم حضور بخش خصوصی در صنایع پایین‌دستی**

سرمایه‌گذاری و فعالیت بخش خصوصی در حوزه پایین‌دستی صنعت نفت، زنجیره ارزش افزوده را در پایین‌دست این صنعت گسترده‌تری کند و افزایش می‌دهد، همچنین موجب رشد اشتغال و تولید ملی می‌شود؛ سرانجام سیاست جلوگیری از خام‌فروشی محقق و امکان صادرات فرآورده‌های نفتی به کشورهای مختلف دنیا هم فراهم می‌شود. باید پذیرفت که دولت برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف صنعت نفت با محدودیت‌هایی روبه‌رو است، از این رو با حمایت بخش خصوصی می‌توان در طرح‌های پایین‌دستی ارزش افزوده را کشور سرمایه‌گذاری کرده از این رو باید در سیاست‌گذاری

و تعیین راهبرد بلندمدت تکمیل زنجیره ارزش افزوده در صنعت نفت از ظرفیت‌های مختلف در حوزه‌های بالادست و پایین‌دست استفاده کرد؛ بخش خصوصی ایرانی این قابلیت و توانمندی را دارد که نفت‌خام بشکه‌ای ۱۰۰ دلار کشورمان را به بیش از ۱۰۰ دلار تبدیل کند



نگاهی به نقش کلیدی کشور مادر تامین انرژی جهان

## سهم‌خواهی ایران از بازار جهانی انرژی به شیوه قرار دادهای جدید نفتی

۲۰۴۵ منجر خواهد شد. بخش اعظمی از تقاضای برق احتمالا در کشورهای در حال توسعه اتفاق خواهد افتاد. از این رو این کشورها برای پاسخگویی به این رشد تقاضا به سرمایه‌گذاری قابل توجهی در ظرفیت تولید برق و زیرساخت‌های توزیع نیاز خواهند داشت. در همین حال معلوم نیست که آیا چنین سرمایه‌گذاری انجام خواهد شد یا نه؟ در کشورهای در حال توسعه، به خصوص در آفریقا، ایجاد شبکه‌های توزیع از لحاظ اقتصادی عملی خواهد شد. احتمالا برای پاسخ به تقاضای نیاز به همکاری بین کشورها، ارتباط بازارهای انرژی و شبکه‌های حمل و نقل و ... وجود خواهد داشت.

**آینده انرژی جهان**

در حالی که عوامل متعدد از جمله تغییرات فناوری، تغییر نیازهای مصرف‌کنندگان و سیاست‌های دولت‌ها موجب خواهد شد در دهه‌های آتی منابع انرژی با تنوع بیشتری روبه‌رو شوند، سوخت‌های مایع (و نه صرفا سوخت‌های هیدروکربوری)، همچنان جایگاه خود را به عنوان بزرگترین منبع انرژی حفظ کرده و منبع اصلی تامین انرژی برای مصارف حمل و نقل باقی خواهند ماند. WEC اذعان دارد: پیشرفت فناوری‌های اکتشاف و تولید، افزایش ذخایر نفت خام و میعانات گازی قابل استحصال را در پی داشته است؛ به طوری که تا پایان سال ۲۰۴۰ با وجود افزایش تولید سوخت‌های مایع، حدود ۶۵ درصد از منابع قابل استحصال نفت خام و میعانات جهان همچنان دست نخورده باقی خواهند ماند. این موسسه پیش‌بینی می‌کند انرژی هسته‌ای از رشد خوبی برخوردار خواهد بود و سهم آن از ۳ درصد در سال ۲۰۱۰ به حدود ۹ درصد در سال ۲۰۴۰ خواهد رسید. عرضه انرژی‌های تجدیدپذیر (انرژی‌های آبی، زمین گرمایی و نیز انرژی‌های بادی، خورشیدی و سوخت‌های زیستی) نیز حدود ۶۰ درصد رشد خواهد داشت که عمده این افزایش ناشی از رشد انرژی‌های آبی، بادی و خورشیدی است. سهم انرژی‌های بادی، خورشیدی و سوخت‌های زیستی از یک درصد در سال ۲۰۱۰ به حدود ۴ درصد در سال ۲۰۴۰ خواهد رسید. تولید برق از انرژی‌های بادی و خورشیدی نیز از حدود ۲ درصد در سال ۲۰۱۰ به ۱۰ درصد در سال ۲۰۴۰ افزایش خواهد یافت.

**جایگاه ایران در تامین انرژی جهان**

در گزارش بررسی هرم ذخایر انرژی جهان که از سوی مجمع فعالان اقتصاد منتشر شده است، ۲۹ کشور نفت‌خیز جهان بررسی شده‌اند و جایگاه هر یک در تامین انرژی جهان طی بازه‌های زمانی متفاوت تعیین شده است. در این بررسی، کشور ونزوئلا با ماندگاری ذخایر هیدروکربوری حدود ۳۵۰ سال در رتبه اول، لیبی با حدود ۲۵۰ سال در رتبه دوم و سومالی با ذخایر مانای حدود ۲۳۰ سال در رتبه سوم این فهرست قرار دارند. در این میان کشور الجزیره با متوسط عمر ذخایر تا ۶۰ سال در رتبه آخر قرار گرفته است. بر مبنای این بررسی، میزان ذخایر هیدروکربوری ایران تا ۱۵۰ سال آینده دوام خواهد داشت و از این رهگذار کشورمان در رتبه ششم این رده بندی قرار گرفته است.

**منیژه احیایی |** همزمان با آغاز قرن بیستم و تولد صنعت و مدرنیته، نفت و گاز جایگاه بالایی در سبد تامین انرژی جهان پیدا کرد و به موازات آن تلاش برای دستیابی به منابع بیشتر سوخت‌های هیدروکربوری وارد مرحله‌ای تازه شد. از همین روی، کشورهای دارنده منابع هیدروکربوری که عمدتاً کشورهای خاورمیانه و آفریقای را شامل می‌شد، نقش مهمی در معادلات سیاسی و اقتصادی جهان پیدا کردند؛ افزایش قدرت و توان تاثیرگذاری دارندگان طلای سیاه که رنگ خطری برای غرب محسوب می‌شد، سبب شد تا تلاش برای جایگزینی سوخت‌های فسیلی در میان موسسات تحقیقاتی و پژوهشی با قدرتی بیش از گذشته ادامه یابد. الودگی هوانیز، عامل دیگری بود تا سناریوهای جهانی بر مبنای استفاده از سوخت‌های پاک و جایگزینی آن با سوخت‌های هیدروکربوری ترسیم شود. بر مبنای این سناریو، کشورهای دارنده ذخایر هیدروکربوری، فرصت کمتری برای فروش منابع نفت و گاز و در نهایت هزینه کرد این مبالغ در طرح‌های توسعه ای دیگر خواهند داشت و از فرصت به دست آمده باید به نحو مطلوب بهره ببرند.

**سناریوهای جهانی انرژی در افق ۲۰۵۰**

مرکز ملی مطالعات جهانی شدن در گزارشی به طور مفصل به سناریوهای مختلف جهانی انرژی تا سال ۲۰۵۰ میلادی پرداخته است. شورای جهانی انرژی (WEC) برای به تصویر کشیدن چشم‌انداز جهان در سال ۲۰۵۰، دو سناریو طراحی کرده است. سناریوی اول، بر عدالت انرژی و اولویت دسترسی آسان و ارزان افراد به انرژی از طریق رشد اقتصادی تاکید دارد. در مقابل، سناریوی دوم بر دسترسی سازگاری زیست محیطی از طریق سیاست‌ها و اقدام‌های هماهنگ شده بین المللی متمرکز است. این سناریوها برای کمک به دستیابی به سازگاری زیست محیطی، امنیت و عدالت انرژی که از آنها با عنوان سه راهی انرژی یاد می‌شود، طراحی شده اند. سناریوی اول مصرف‌کننده محور و سناریوی دوم مبتنی بر خرد جمعی رای دهندگان است.

**افزایش تقاضای جهانی انرژی**

جمعیت جهان در حال رشد است و تقریباً به طور قطع، تقاضا برای انرژی افزایش خواهد یافت. بسیاری از تحلیلگران انتظار دارند که تقاضا برای انرژی تا سال ۲۰۴۵ تا ۲ برابر افزایش یابد. میزان انرژی به دست آمده از انرژی هسته‌ای و تجدیدپذیر به احتمال زیاد تا همین سال افزایش می‌یابد و منابع مربوط به زغال سنگ و هیدروکربن‌ها با کاهش قابل توجهی روبه‌رو می‌شود. روند رو به رشد جمعیت، استفاده از انرژی هسته ای را افزایش می‌دهد که البته خود سبب افزایش تهدیدهای امنیتی می‌شود. شواهد نشان می‌دهد که در سال ۲۰۴۵ شاهد پیشرفت‌های قابل توجهی در توسعه منابع انرژی و ساخت فناوری‌های موجود مناسب برای بازار انبوه (به عنوان مثال راکتور توریم یا سلول‌های سوختی) خواهیم بود. علاوه بر این، تقاضا برای برق نیز به احتمال زیاد افزایش می‌یابد، با این حال، پیشرفت‌های تکنولوژیک به احتمال زیاد به افزایش بهره‌وری در تولید برق تا سال

نفت و گاز گچساران

پیشتازی صنعت نفت در حمایت از کالای ایرانی

ازسوی رهبرمعظم انقلاب اسلامی برای همه ما یک تکلیف است و احاد جامعه باید بدانند درشرایط کنونی با حمایت از کالای ایرانی، امیدواریم بتوانیم همچون سال گذشته درجهت تحقق برنامه‌های کلان صنعت نفت گام برداریم. بدانیم صیدالی با اشاره به نام‌گذاری سال رونق گرفتن بازار و در مجموع عملیاتی شدن اقتصاد مقاومتی را فراهم می‌کنند. وی با بیان این که تحریم‌های ظالمانه در طول سال‌های گذشته موجب توانمندی سازندگان داخلی شده است، افزود: شرکت‌های تولید کننده داخلی نیز تمام سال‌ها در کنار صنعت نفت ماندند و توانمندی خود را به اثبات رساندند. صیدالی افزود: شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران به عنوان دومین تولید کننده نفت در جنوب کشور، همواره حمایت از ساخت داخل و تلاش در جهت ارتباط با سازندگان داخلی را از اولویت‌های خود می‌داند. وی با اشاره به اقدام‌های انجام شده در این شرکت گفت: در سال‌های گذشته سفارش ساخت بیش از هزاران قلم کالا به سازندگان داخلی با هدف حمایت از آنها و اجرایی کردن اقتصاد مقاومتی صورت گرفته است. مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران گفت: بی‌تردید، آینده اقتصاد کشورمان با مشارکت همگانی و حمایت از سازندگان داخلی درخشان‌تر می‌شود و شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران نیز، برای تحقق این مهم از هیچ کوششی فروگذار نخواهد کرد. صیدالی افزود: بدون تردید حمایت از سازندگان داخلی موجب اشتغال خواهد شد و امیدواریم با تلاش در صیانت از تولید ملی، شاهد شکوفایی اقتصاد کشورمان باشیم.

مدیرعامل شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران با بیان این که صنعت نفت، پیشتاز حمایت از کالای ایرانی است، افزود: شرکت ملی حفاری ایران افزود: این خدمات افزون بر ۲۰ نوع عملیات تخصصی است که هنگام حفاری، چلهای در حال بهره‌برداری و در دست تعمیر انجام می‌شود. شرکت ملی حفاری ایران با بهره‌گیری از کارکنان مجرب، ۷۳ دستگاه حفاری فوق سنگین، سنگین و سبک، همچنین تجهیزات و ابزار لازم، ارائه بخش در مدیریت‌های خدمات فنی حفاری، خدمات ویژه حفاری، خدمات سیمان و انگیزش چاه و عملیات

حفاری و تکمیل ۸ حلقه چاه نفت و گاز در ۱۴ روز

یاد شده را هفت هزار و ۹۰۰ متر عنوان کرد. وی افزود: تلاش مضاعف سختکوشان شرکت ملی حفاری ایران در روزهای تعطیل سال نو در مناطق نفت‌خیز خشکی و دریایی کشور، نشانگر این واقعیت است که کار در صنعت حفاری بدون وقفه و به صورت شبانه روزی دنبال می‌شود. مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی حفاری ایران، همچنین به چله‌جایی ۱۱ دستگاه حفاری سنگین و سبک در روزهای آغازین سال جاری در جنوب غرب کشور اشاره و تصریح کرد: چله‌جایی دکل‌ها توسط تیم‌های تخصصی در انداره کل ترابری شرکت

مدیر برنامه‌ریزی تلفیقی شرکت ملی حفاری ایران از پایان عملیات حفاری و تکمیل هشت حلقه چاه نفت و گاز در ۱۴ روز نخست امسال خبر داد. ناصر قلی پور با بیان این که از این تعداد سه حلقه چاه، توسعه‌ای و پنج حلقه تعمیری و تکمیلی بوده است، افزود: این حفاری‌ها نسبت به مدت مشابه سال قبل، چهار حلقه افزایش یافته است. وی افزود: پنج حلقه چاه در گستره عملیاتی شرکت ملی مناطق نفت‌خیز جنوب و سه حلقه در پروژه‌های اجرایی شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) حفر شده است. قلی‌پور متر از حفاری چاه‌ها در زمان

گاز استان کردستان

اجرای ۷۵۰ کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع گاز در یک سال



مدیرعامل شرکت گاز استان کردستان گفت: سال گذشته ۷۵۰ کیلومتر شبکه تغذیه و توزیع گاز رسانی در این استان اجرا شده است. احمد فاعله‌گری با بیان این که بیشتر شبکه‌های تغذیه و توزیع گاز رسانی مربوط به بخش روستایی استان کردستان بوده است، افزود: با اجرای این میزان شبکه‌گذاری ۳۱ هزار مشترک جدید به مشترکان قبلی اضافه شد؛ به طوری که هم اکنون شمار کلی مشترکان گاز طبیعی استان کردستان به مرز ۵۰۰ هزار مورد نزدیک شده است. به گفته‌وی، سال گذشته ۹۵ پروژه گاز رسانی روستایی به بهره‌برداری رسید و شمار روستاهای زیر پوشش گاز این استان به یک هزار و ۱۳۰ مورد افزایش یافت. فاعله‌گری با تاکید بر این که شرکت گاز استان کردستان در سال ۹۶، اقدام‌های خاصی در جهت توسعه خدمات گاز رسانی انجام داده است، انعقاد ۵۲ پیمان گاز رسانی با اعتبار یک هزار میلیارد ریال را از این اقدام‌ها برشمرد. مدیرعامل شرکت گاز استان کردستان با اشاره به اهداف سال ۹۷ اظهار کرد: با تأمین و تخصیص منابع مالی در نیمه نخست امسال، ۶۰ روستا زیر پوشش گاز قرار خواهند گرفت و عملیات اجرایی گاز رسانی به ۱۲۰ روستای دیگر آغاز خواهد شد. فاعله‌گری با اشاره به سختی کار پروژه‌های گاز رسانی در استان کردستان گفت: در بعضی از ماه‌های سال گذشته، به طور میانگین هر ماه ۶۳ کیلومتر شبکه شهری و روستایی اجرا شده در حالی که اگر شرایط آب و هوایی اجازه می‌داد، این میزان به ۱۰۰ کیلومتر هم می‌رسید و ۷۵۰ کیلومتر انجام شده در سال گذشته به ۱۲۰۰ کیلومتر می‌رسید.

گاز استان مازندران

۳۰۰ میلیارد تومان بودجه برای اجرای طرح‌های گاز رسانی



مدیرعامل شرکت گاز استان مازندران از تخصیص ۳۰۰ میلیارد تومان بودجه برای اجرای طرح‌های گاز رسانی این استان در سال گذشته خبر داد. جعفر احمدپور در دیدار نوروزی با کارکنان شرکت گاز استان مازندران افزود: سال گذشته پروژه‌های اجرایی گاز رسانی، پیشرفت بسیار خوبی داشت؛ به طوری که ۷۰ هزار مشترک جدید به مشترکان پیشین شرکت گاز مازندران افزوده شد. وی با بیان این که سال ۹۷ به یمن ماه مبارک رجب ومیلاد حضرت علی (ع) سالی پر برکت است، بر تلاش مضاعف کارکنان در پیشبرد اهداف سازمانی تاکید کرد. مدیرعامل شرکت گاز استان مازندران، امید، آرامش و نشاط مردم را از اهداف شرکت گاز در توسعه گاز رسانی به مناطق محروم خواند و افزود: امیدوارم سال جدید، برگ زرین دیگری بر کتاب پر افتخار صنعت گاز در استان افزوده شود و شرکت گاز استان مازندران در جایگاه والاتر و بهتری قرار گیرد. وی همچنین با اشاره به نام‌گذاری امسال به «حمایت از کالای ایرانی» از سوی مقام معظم رهبری گفت: این نام‌گذاری‌ها که هر ساله با توجه به اساسی‌ترین نیازهای جامعه صورت می‌گیرد، در حقیقت نقشه راهی برای رسیدن بیش از پیش کشور به رونق اقتصادی و خودکفایی کامل است. احمدپور با بیان این که مصداق بارز عمل به شعار سال، توجه به تولید داخلی است، تصریح کرد: حمایت از کالای ایرانی، محرواصلی تحقق اقتصاد مقاومتی است و تولید کنندگان داخلی، نقش مهمی در تحقق این شعار دارند.

شرکت ملی بخش فرآورده‌های نفتی ایران

رکورد زنی مصرف بنزین در نوروز امسال



مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: در ایام نوروز، رکورد مصرف بنزین در یک روز شکست و از مرز ۱۱۶ میلیون لیتر گذشت. سید محمد رضا موسوی خواه با بیان این که هیچ جایگاهی در نوروز امسال، کمبود سوخت نداشته است، افزود: بنابر آمارهای رسمی، مصرف روزانه سوخت کشور در ایام نوروز، کمتر از ۱۰۰ میلیون لیتر نبوده است. وی تصریح کرد: توزیع این میزان سوخت با نفتکش در شرایطی انجام شد که مسافرت‌های نوروزی و تردد خودروها در محورهای ارتباطی کشور به نحو چشمگیری افزایش یافته بود، اما با توجه به پیش‌بینی‌ها سوخت‌رسانی بدون هیچ مشکلی انجام شد و لازم است از همه افرادی که در این زمینه تلاش کردند، قدردانی شود. موسوی خواه تاکید کرد: نوروز امسال، هیچ گزارشی مبنی بر تعطیلی جایگاه‌های عرضه سوخت ثبت نشده است و همه جایگاه‌ها فعال بوده‌اند. وی نظارت روزانه بر جایگاه‌های عرضه سوخت در چهارنوبت را با هدف رفع مشکل در کوتاه‌ترین زمان ممکن، از اقدام‌های شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی در نوروز برشمرد. مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران تاکید کرد: با توجه به این که مصرف سوخت در نیمه نخست سال به واسطه سفرهای نوروزی و سفرهای تابستانی بیشتر از نیمه دوم سال است، هم اکنون به میزان کافی ذخیره‌سازی سوخت انجام شده است.

مجمع گاز پارس جنوبی

فرآورش ۲۳ میلیارد مترمکعب گاز در پالایشگاه نهم



مدیر پالایشگاه نهم مجتمع گاز پارس جنوبی گفت: با تلاش کارکنان و متخصصان این پالایشگاه، بیش از ۲۳ میلیارد مترمکعب گاز در سال گذشته فرآورش شد. سید محمد مهدی هاشمی افزود: سال گذشته فرآورش گاز به ۲۳ میلیارد و ۶۰۰ میلیون مترمکعب رسید که بیش از ۱۹ میلیارد مترمکعب آن از سکوها ی پالایشگاه نهم و بیش از پنج میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب دیگر نیز، از خط پنجم سراسری برداشت شده است. وی تصریح کرد: این میزان فرآورش گاز در پالایشگاه نهم، با رعایت همه الزام‌های ای‌اس‌ای انجام شده است. هاشمی با بیان این که سال گذشته شاهد تولید مستمر و حداکثری گاز در پالایشگاه نهم مجتمع گاز پارس جنوبی بوده‌ایم، افزود: امیدواریم سال

شرکت نفت مناطق مرکزی

عمل به تعهدات سال گذشته در نفت مناطق مرکزی



مدیرعامل شرکت نفت مناطق مرکزی در آیین معارفه احمد رجبی، سرپرست شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق گفت: شرکت نفت مناطق مرکزی به تعهدهای خود در سال گذشته عمل کرده است. رامین حاتم‌ی افزود: این شرکت سال گذشته موفق به اجرای طرح‌ها و برنامه‌های خود در حوزه تولید گاز شده و همه تعهدهای خود را اجرایی کرده است. حاتم‌ی با تاکید بر این که اجرای طرح‌های شرکت نفت مناطق مرکزی، مرمون تلاش‌های کارکنان این شرکت است، از همکاری همه بخش‌ها برای تحقق اهداف پیش‌بینی شده قدردانی کرد. وی همچنین با قدردانی از تلاش‌های محمد مام بیگی، مدیرعامل پیشین شرکت بهره‌برداری نفت و گاز شرق، پشتکار، تعهد کاری

پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه

۱۷ درصد رشد مصرف بنزین در نوروز

این فرآورده نفتی نیز با ۱۰ درصد رشد نسبت به مدت مشابه، به شهرستان قصر شیرین مربوط می‌شود. مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه اظهار کرد: بیشترین میزان مصرف بنزین استان کرمانشاه در تعطیلات نوروز با دومیلیون و ۵۶۲ هزار لیتر نیز به روز دوازدهم فروردین ماه اختصاص دارد. حاصل مرادی، میانگین مصرف روزانه بنزین این استان را در ایام نوروز یک میلیون و ۸۰۶ هزار لیتر اعلام کرد. به گفته وی، فعالیت

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه کرمانشاه گفت: مصرف بنزین در بازه زمانی ۲۷ اسفند ۹۶ تا ۱۴ فروردین ۹۷ نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۱۷ درصد افزایش داشته است. مراد حاصل مرادی افزود: در بازه زمانی یاد شده، ۳۰ میلیون و ۷۱۰ هزار لیتر بنزین در استان کرمانشاه توزیع و مصرف شد. وی گفت: بیشترین مصرف بنزین در ایام نوروز با ۳۲ درصد رشد نسبت به مدت مشابه به شهرستان پاوه و کمترین میزان مصرف

مدیر موزه ها خبر داد :

## موزه های نفت در ۲۴ نقطه کشور احداث می شود



مدیر موزه ها و مرکز اسناد صنعت نفت در دومین آیین نکوداشت بازنشستگان اهداکننده اشیاء و اسناد صنعت نفت از پیش بینی ۲۴ موزه نفت در کشور خبر داد و گفت: از این تعداد تاکنون چند نقطه راه اندازی شده و مابقی نیز بر اساس برنامه ریزی های انجام شده به بهره برداری می رسد. وی همچنین خاطر نشان کرد: راه اندازی موزه های صنعت نفت نخستین بار در دوره نخست وزارت مهندس زنگنه در نفت آغاز شد که متأسفانه به دلایلی ناتمام ماند، اما با حضور دوباره ایشان در راس وزارت نفت در دولت یازدهم این کار ناتمام از سر گرفته شد و با جدیت تمام به کار خود ادامه می دهد.



### افزایش شمار بازدید کنندگان نوروزی از موزه بنزین خانه آبادان

موزه بنزین خانه آبادان، در دومین سال خود، پذیرای بیش از ۱۴۰۰ بازدیدکننده از آبادان و سایر نقاط ایران بود. ساعت کاری موزه بنزین خانه آبادان از ۲ تا ۱۲ فروردین ماه و از ساعت ۱۰ تا ۲۱ بود که با هماهنگی های انجام شده با شهرداری آبادان، روزانه مهمانان نوروزی به وسیله اتوبوس های ویژه گردشگری با ورود به این موزه از بخش های مختلف داخلی، بازدید کنندگانی از ایرانیان مقیم کشورهای عراق، انگلستان، آمریکا و کلانانیان در این مدت از موزه بنزین خانه آبادان دیدن کردند. دست در کاران موزه نیز با نصب برنهایی در کمپ های نوروزی و ارائه بروشورهای تبلیغاتی، مردم را به دیدن از موزه های نفت دعوت کردند و نوروز امسال، موزه بنزین خانه آبادان در کنار موزه کارآموزان، دیگر موزه نفتی این شهر، از جمله نقاط دیدنی آبادان بود که با استقبال گردشگران نوروزی رو به رو شد. کارکنان قدیمی صنعت نفت و خانواده های شان از جمله بازدید کنندگان از موزه بنزین خانه آبادان دیدن کردند. موزه بنزین خانه آبادان، نخستین موزه از طرح موزه های صنعت نفت است که در محل قدیمی پمپ بنزین ایران افتتاح شده است. در این موزه که با بازسازی بنای قدیمی آن به سال ۱۳۰۶ خورشیدی (۱۹۲۷ میلادی) برپا شده، انواع دستگاه های پمپ بنزین و تاریخچه استفاده از این دستگاه ها در کشور، یک نمونه پمپ بنزین و خودروی در حال سوخت گیری، فضای یک شعبه نفت قدیمی، مخازن قدیمی پرچی، مجموعه تانکرهای سوخت رسان، اسناد و مستندات تاریخی مربوط به توزیع فراورده های نفتی و... به نمایش گذاشته شده است.

### جلوگیری از مزایده کارخانه حلب سازی

مدیر موزه ها و مرکز اسناد صنعت نفت همچنین درباره کارخانه حلب سازی و حلب پرکنی کرمانشاه که قرار است به یکی دیگر از موزه های نفت تبدیل شود، گفت: این کارخانه با قدمت بیش از ۱۰۰ سال، به مزایده گذاشته شده بود که متوجه شدیم و جلوی آن را گرفتیم. به گفته نعمت الهی، کارخانه حلب سازی پالایشگاه کرمانشاه، طی مذاکراتی با سازمان

خصوصی سازی، از پالایشگاه که به بخش خصوصی واگذار شده است، جدا و در حال حاضر عملیات ساختمانی در مجموعه آن آغاز و بودجه ای برای آن پیش بینی شده است.

### موزه های نفت مسجد سلیمان خاستگاه نفت ایران

وی در ادامه به پروژه های در دست اجرا در مسجد سلیمان، به عنوان خاستگاه نفت ایران، از جمله در دو منطقه تلمبه و بی بیان اشاره کرد و افزود: نیروگاه تلمبه برای تبدیل به موزه نفت در دستور کار قرار گرفته و در کنار این نیروگاه نیز پارک موزه صنعت نفت در حال آماده سازی است و کارهای ساخت و ساز آن تمام شده است. به گفته نعمت الهی، در بی بیان ساختمانی که با هدف برپایی یک موزه در گذشته ایجاد شده و نیمه کاره مانده بود، با بودجه ای که در نظر گرفته شده، در حال تکمیل است و با توجه به ظرفیت های نفتی این شهر، موزه های دیگری از جمله در کنار چاه شماره (یک) قرار است ایجاد شود یا توسعه یابد. مدیر موزه ها و مرکز اسناد صنعت نفت، مسجد سلیمان را شهری با ظرفیت های بالقوه فراوان برای احیای تاریخ نفت کشور توصیف کرد و افزود: با توجه به امکانات و زیر ساخت های این شهر، تلاش می کنیم پروژه موزه های نفت بتدریج پیش رود. وی همچنین از وجود یک آموزشگاه و پمپ بنزین قدیمی در امیدیه یاد کرد که ساختمان آنها دست نخورده باقی مانده و برای موزه نفت در نظر گرفته شده است.

### ثبت تاریخی ابنیه و تاسیسات نفتی

مدیر موزه ها و مرکز اسناد صنعت نفت همچنین به تلاش های مدیریت موزه ها برای حفظ و نگهداری نقاط تاریخی صنعت نفت در شهر آبادان اشاره کرد

و افزود: اسکله تاریخی آبادان، تلمبه خانه شماره ۳ و منطقه انکس، ثبت میراثی شده تا نگهداری شود. خانه های تشریفاتی از دیگر بناهای صنعت نفت است که در دوران جنگ تحمیلی و پس از آن لطمه دیده و اکنون مقدمات مرمت آن در حال انجام است. وی تأکید کرد: تلاش کردیم تمام ابنیه ها، تاسیسات و تجهیزات قدیمی ثبت شود. تاکنون ۱۲۴ پرونده تشکیل و ثبت شده و روند ثبت این مکان ها و برنامه ریزی برای تبدیل آنها به موزه همچنان ادامه دارد. مدیر موزه ها و مرکز اسناد صنعت نفت همچنین به تخریب دوساختمان در خارج از محوطه اصلی تلمبه خانه دارخوین اشاره کرد که ثبت نشده بود و گفت که در این زمینه شکایتی تنظیم شده است. نعمت الهی با اشاره به مشکلات متعدد و کمبود امکانات و منابع برای توسعه موزه های نفت و حفظ میراث تاریخی آن گفت: با وجود این موانع، خوشبختانه این فرهنگ تا حدود بسیار کمی جا افتاده و همه اهالی صنعت نفت باید برای حفظ این میراث صنعتی که عمری با آن زندگی کرده اند، کمک کنند. امیدوارم بتوانیم ادامه دهیم و جلوی این تخریب ها را بگیریم و میراث صنعت نفت را برای آیندگان حفظ کنیم. نهضتی راه افتاده که خود اهالی نفت نمی گذارند خاموش شود.

### تقدیر از پیشکسوتان

نعمت الهی شکل گیری موزه ها را در این صنعت، مرهون همراهی و همیاری بازنشستگان و پیشکسوتانی نامید که دلشان برای نفت می تپد و دغدغه حفظ میراث آن را برای آیندگان دارند. در پایان این مراسم، از بازنشستگان و پیشکسوتان اهدا کننده اشیاء و اسناد به موزه نفت تقدیر شد و حضاران از مجموعه های مرکز اسناد و گنجینه اشیاء موزه های نفت بازدید کردند.



با تلاش موزه های نفت

## پای گردشگران به نفت هم باز شد

بسیاری از آنها دیدن کردند. آنچه در پی می آید، گزارشی از این رخداد بی سابقه است که چهره های نواز صنعت نفت ایران را به نمایش گذاشت و نشان داد که در صورت استفاده درست از ظرفیت های این صنعت پرافتخار، می توان از آن برای رونق گردشگری و آشنایی با تاریخ معاصر و پیشینه این صنعت بهره برد.

پیشکسوتان آموزشگاه و مردم آبادان، به موزه کارآموزان اهدا شد. موزه کارآموزان آبادان در کنار موزه بنزین خانه آبادان (نخستین موزه از طرح

موزه بنزین خانه آبادان، نخستین موزه از طرح موزه های صنعت نفت که بیش از یک سال از افتتاح آن می گذرد؛ موزه کارآموزان آبادان، دومین موزه از طرح موزه های صنعت نفت که در آستانه افتتاح رسمی قرار دارد و سکوی نفتی بهرگانسر، قدیمی ترین سکوی دریایی خلیج فارس، سه نقطه ای بودند که نوروز امسال، گردشگران و بازدید کنندگان

صنعت نفت این شهر برپا شده است، از چهار بخش تشکیل می شود که عبارتند از: اتاق های پنجگانه یا قسمت نمایشی مجموعه اداری، زمین بازی کودک



موزه های صنعت نفت که سال گذشته افتتاح شد) از جمله مراکز تاریخی - فرهنگی شهر آبادان بودند که نوروز امسال مورد بازدید و استقبال مردم آبادان و مهمانان نوروزی این شهر قرار گرفتند.

### قدیمی ترین سکوی دریایی ایران، میزبان خانواده های نفتی

سکوی نفتی بهرگانسر به عنوان قدیمی ترین سکوی خلیج فارس، در روزهای تعطیلات نوروزی، میزبان گروه زیادی از کارکنان نفتی و

و اتوبوس نقاشی، محوطه بیرونی (بقایای ماکت، دیگ بخار و لوله ها) و بالاخره کارگاه اصلی که به گفته زاهد مرویش، افراد با توجه به توانایی، مهارت و خلق و خود در تمام بخش ها مستقر شدند و در تمام نوروز به خدمت رسانی به هموطنان پرداختند. همچنین علاوه بر کارکنان شاغل در موزه، یک نفر به عنوان راهنمای افتخاری از ۲ تا ۶ فروردین، کارگاه های مختلف را به بازدید کنندگان معرفی می کرد. همچنین در ایام نوروز، ۳۰ برگ سند (اصل و کپی) و تعداد زیادی عکس که همگی جدید بودند، از سوی

### استقبال غیرمنتظره گردشگران نوروزی از موزه کارآموزان آبادان

موزه کارآموزان آبادان با هزار و ۵۴۷ بازدیدکننده در نوروز امسال، آمار بیشترین بازدید را در میان مجموعه های فرهنگی آبادان به خود اختصاص داد. دومین موزه از طرح موزه های صنعت نفت در شهر آبادان، نوروز امسال قبل از افتتاح رسمی و به صورت آزمایشی به روی مردم این شهر و گردشگران گشوده شد. رئیس موزه کارآموزان، با اشاره به بازدید فراتر از انتظار مردم از این موزه در ایام نوروز گفت: موزه کارآموزان آبادان که دومین بخش از طرح موزه های صنعت نفت در این شهر است، با تلاش شبانه روزی کارکنان و حمایت همه جانبه مدیریت موزه ها و مرکز اسناد صنعت نفت و در حالی که هنوز به طور رسمی افتتاح نشده بود، در ایام نوروز در معرض بازدید مردم قرار گرفت. به گفته امین زاده درویش، حضور بازدید کنندگان اختصاصی، همچون پیشکسوتان آموزشگاه به همراه خانواده های شان، کارکنان قدیمی صنعت نفت آبادان که از نقاط مختلف کشور به آبادان سفر کرده بودند، موقعیت راهبردی آموزشگاه و قرار گرفتن آن در ورودی مرکز شهر و بالاخره استقرار مرکز اسکان نوروزی در روبه روی آموزشگاه، از جمله عوامل موثر در افزایش استقبال مردم از موزه کارآموزان آبادان بود. وی افزود: این اتفاق برای معرفی موزه کارآموزان، محک زدن بخش های مختلف آن و آزمایش نیروی انسانی شاغل در موزه بسیار مفید بود. مطابق برنامه اعلام شده، روزهای بازدید از ۲ تا ۱۲ فروردین با توجه به وضعیت هوا در خوزستان و بررسی رفتار گردشگران از ۱۰ تا ۲۱ تعیین شد. موزه کارآموزان آبادان که در محل آموزشگاه فنی سابق

سفر فقط مختص نوروز نیست

# این خریدهای ماندگار

**ایمان ازدری |** دیدن مناطق زیبای طبیعی و ارزشمند تاریخی، یک

سوی سفر است و خوردن خوراکی‌های محلی و خرید هنرهای سنتی سوی دیگر آن. شاید خود سفر بیشتر برای ما مهم باشد؛ اینکه کجا می‌رویم و کجاها را می‌بینیم؛ اما معمولاً غیر از خود مقصد، ابعاد دیگری از سفر نیز برای ما مهم می‌شود؛ مثل سوغات، بازار و خرید. بهترین سوغات مناطق مختلف ایران، یا خوراکی هستند یا صنایع دستی. این دو مورد از هزاران سال پیش جزو اهداف سفر محسوب می‌شدند و تا هزاران سال دیگر نیز احتمالاً خواهند بود. در یک کشور چهار فصل مثل ایران زندگی می‌کنیم که هر کجای آن با یستیم، در شعاع صد کیلومتری خود با چند نوع فرهنگ، زبان و قومیت متفاوت روبه‌رو خواهیم بود. حال تصور کنید که یک مسیر هزار کیلومتری را برای سفر خود انتخاب کرده‌اید. در این مسیر با دست کم ده نوع مختلف از صنایع دستی مرغوب و ارزشمند و ده نوع خوراکی بسیار لذیذ مواجه خواهید بود. به همین منظور در این بخش سعی می‌کنیم نظر خوانندگان «مشعل» را به تعدادی از هنرهای سنتی بسیار مهم و ارزشمند که به دلایل مختلف کمتر مورد توجه قرار گرفته‌اند، جلب کنیم.

**زیبایی را به زندگی قفل کنیم**

در مسیر پر رفت و آمد سفر بین استان اصفهان و خوزستان که معمولاً با ترفایک بالایی مسافران همراه است، یک ایستگاه دیدنی و جذاب، مملو از مناطق بکر طبیعی است که مسافران بسیاری را به توقف وامی‌دارد: استان چهارمحال و بختیاری. در این منطقه حتماً نام شهر چالشترا خواهد شنید. چالشترا که یکی از قدیمی‌ترین نقاط این استان و یکی از نواحی شهر کرد است، یکی از معروف‌ترین صنایع دستی دنیا را دارد، قفل فلزی چالشترا. به عنوان نمونه، قفل طلای در خانه کعبه، اثر استاد عبدالله ریاحی چالشترا بوده که سال‌ها پیش (در دوران قاجار) در سفر خود به مکه مکرمه و اقامت یک ساله‌اش در جوار کعبه، ساخته و نصب شده است که اکنون در موزه عربستان نگهداری می‌شود. همچنین کم وزن‌ترین قفل جهان نیز با یک و نیم گرم وزن، اثر استاد احمد نیکزاد چالشترا بوده که اکنون در موزه لوور پاریس و نمونه‌های دیگری از قفل‌های اثر وی در موزه‌های لندن، هامبورگ و شیکاگو نگهداری می‌شود. قفل‌سازی از دوران ساسانیان در ایران رواج داشته و بعد از اسلام، بویژه در دوران صفویه به اوج خود رسیده است. قفل برای ایرانی‌ها، چیزی بیشتر از یک ابزار بوده و برای‌شان حتی گره‌گشایی را تداعی می‌کرده است. پیدایش و ساخت قفل‌های فولادی در دوران حکومت صفویه از سوی استاد صنایع‌الصنایع، تحولی بزرگ در این صنعت پدیدار کرده و باعث معرفی آن به مردم دنیا شده است. برای ساخت قفل از آهن، مس، برنج، طلا، نقره، فولاد و آلیاژهای آن استفاده می‌کنند. همچنین هنر قفل‌سازی آمیخته با هنرهای قلمزنی، طلاکوبی، نقره‌کوبی و منبت‌کاری روی فلزات است. قفل‌های چالشترا امروزه به عنوان یکی از تزیینات دکورهای گوناگون کاربرد دارند و در کمتر جایی دیده می‌شود که این قفل برای امنیت و حفاظت مورد استفاده قرار گیرد. کافی است یک قفل زیبایی چالشترا را در سفر به این منطقه بخريد و به دیوار خانه‌تان نصب کنید تا مهر مهمانی را که به خانه‌تان می‌آید، تحت تاثیر قرار دهید.


**قوری و سماور مادر بزرگ‌ها**

در گذشته‌ای نه چندان دور، مردم ایران از ظرفی فلزی مشهور به ورشو استفاده می‌کردند که امروز در حال فراموشی است؛ اما هنوز ساخته می‌شود و به عنوان اشیای زیبای سنتی دارای نوستالژی، قابلیت به روز شدن دارند. هنر ورشوسازی از کشور لهستان به ایران وارد شده و نام ورشو به دلیل شهر ورشو مرکز کشور لهستان روی این فلز ماندگار شده است. در اواخر دوران قاجار و اوایل دوران پهلوی، هنر ورشوسازی در ایران به اوج خود رسید و شهرهای دزفول در خوزستان و بروجرد در لرستان مراکز این هنر محسوب می‌شوند. اگر از سمت شمال یا غرب کشور بخواهید به سمت خوزستان سفر کنید، هم می‌توانید از شهر زیبای بروجرد دیدن کنید و هم در شمال خوزستان سری به جاذبه‌های شگفت آور دزفول بزنید. در هر کدام از این دو شهر، ظروف ورشو را به عنوان سوغات سفر از یاد نبرید. پس از ورود ورشو به ایران، هنرمندان خوش ذوق دزفول و بروجرد این فلز را در دست گرفته و با دقت و ظرافت خاصی آن را نرم کرده و پس از شکل‌گیری نهایی، به دست استادان قلمکاری می‌سپردند. استادان قلمکار ورشونیز با چشمان خوش بین و دستان هنرمند خود روی این جسم بی‌جان، فضایی رویایی را قلمکاری می‌کردند. ورشو آلبازی از جنس ۲۰ درصد نیکل، ۳۵ درصد روی و ۴۵ درصد مس است؛ اما خود به رنگ نقره ای است و آلبازی است که بخوبی فرم گرفته و می‌توان زیر ساخت‌های مصرفی و زیبایی را که کاملاً جنبه کاربردی دارند، تهیه، سپس روی آن را قلم‌زنی کرد و بر زیبایی آن افزود. جالب است بدانید که برای نخستین بار مردم چین از ورشو استفاده می‌کردند و به مرور این فلز به بخش‌های مختلف هندشرفی با نام تجاری بای‌تونگ یا پاک‌تونگ (به معنی مس سفید) به غرب وارد شد. در ترکیبات رنگ‌نقره‌ای این فلز، از نقره استرلینگ تقلید می‌شده است. ورشو بر پایه گفته‌های مورخان، یکی از هفت فلزی است که از سوی جابر این حیان شناخته شده است. قوری و سماور ورشو هنوز هم ایرانی‌ها را به یاد خانه مادر بزرگش می‌اندازد. یاد مادر بزرگ‌های‌مان را در خانه‌های‌مان حفظ و از این هنر سنتی حمایت کنیم


**تنه‌اشهر سفالین دنیا**

خوشبختانه کمتر ایرانی می‌شناسیم که همدان را ندیده باشد و با مظاهر باستانی و گردشگری این منطقه آشنا نباشد، اما متأسفانه کمتر ایرانی می‌شناسیم که لالچین را دیده باشد. اگر تا به حال این شهر را ندیده‌اید در گذر از استان همدان حتماً از این شهر عجیب دیدن کنید تا با تصاویری روبه‌رو شوید که تا پایان عمر از یاد‌تان نرود. تصاویری از رنگ و طرح بر گل سرخ رس و آتش کوره‌های سفال که تقریباً در تمام نقاط شهر به چشم می‌خورد؛ شهری سفالین. لالچین، یکی از شهرهای استان همدان است که به مرکز تولید سفال خاورمیانه معروف است. ۸۰ درصد جمعیت این شهر به پیشه سفالگری، سرامیک‌کاری و شغل‌های وابسته مانند نقاشی روی سفالینه‌ها، بسته‌بندی، خرید و فروش محصولات سفالی و... اشتغال دارند. امروزه لالچین با ثبت جهانی به عنوان شهر جهانی سفال، فرصت مناسبی برای توسعه گردشگری پیدا کرده است، به طوری که به گفته کارشناسان، بسیاری از سرمایه‌گذاران، قصد سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های گردشگری این شهر را دارند. به طور حتم باز دیدار کارگاه‌های سفالگری برای گردشگران می‌تواند جذاب باشد. در تمامی کارگاه‌های سفالگری لالچین روی گردشگران باز است. آثار سفالی این کارگاه‌ها شهرت جهانی دارد. از این رو به بسیاری از کشورهای جهان صادر می‌شود و طرفداران زیادی در سراسر دنیا دارد. برای مثال کشورهای عربی، بیشتر خواهان سفال‌های مصرفی و گلدان‌های سفالی با نقش و نگار اصیل اسلامی هستند و انواع بشقاب، کاسه، پارچ، شمعدان، کوزه و گلدان را به سوغات می‌برند. صادرات سفال‌های تزیینی به اروپا و آمریکا بیشتر رواج دارد و کاسه و بشقاب‌های دکوری، گلدان‌های بزرگ، با نقش و نگار ایران باستان و ظروف مشبک با نقش و نگار گل و پته هواداران بی‌شماری در آمریکا و اروپا دارد. سفالگری، یکی از اولین و مهم‌ترین اختراعات انسان است و نزد مورخان و باستان‌شناسان از مهم‌ترین مظاهر هنری است. از آنجا که باستان‌شناسان از راه سفالگری، با شرایط اجتماعی و اقتصادی یک دوره یا یک منطقه آشنا می‌شوند و با مطالعه سفال‌ها در مورد زندگی، دین مردم و تاریخ، روابط اجتماعی و نگرش جامعه را نسبت به همسایگان تفسیر می‌کنند، همه ما ایرانیان می‌توانیم با تزیین خانه‌های‌مان با سفالینه‌های اصیل ایرانی، به هویت ملی و فرهنگی خود عمق بیشتری بدهیم و از این هنر گرانه حمایت کنیم.


**تهران هم سوغات دارد**

احتمالاً کمتر کسی مقصد سفر خود را تهران انتخاب می‌کند؛ اما قطعاً تعداد زیادی از مسافران، چه در مسیر شمال و چه از شمال به جنوب، از تهران عبور می‌کنند با مدت زمان کمی در آن اتراق خواهند کرد. از سوی دیگر اغلب تهرانی‌ها که تعطیلات عید و دیگر تعطیلات سال را از تهران فرار می‌کنند، به قصد سفر می‌توانند به این پیشنهاد توجه کنند. اگر از اغلب مردم کشور بپرسید که سوغات تهران را نام ببرند، حتماً کمی مکث کرده و فکر می‌کنند و به سختی از میان انبوه سوغات شهرهای معروف ایران، یک سوغات تهرانی را پیدا خواهند کرد! استان تهران به لحاظ موقعیت اقتصادی و اجتماعی، محل تمرکز بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی در کشور است و در این میان، از رشته‌های صنایع دستی و هنرهای سنتی نیز بی‌بهره نبوده و از دوران قاجار تا کنون به دلیل قرار گرفتن این شهر به عنوان پایتخت ایران، بسیاری از رشته‌های صنایع دستی به این شهر منتقل شده که خراطی یک نمونه بارز آن است. خراطی، ساختن اشیاء چوب است که سابقه‌ای بسیار طولانی دارد. بقایای نقش برجسته‌های کاخ داریوش در تخت جمشید، نشان می‌دهد که تخت‌چهارپایه و عودسوز آن به شیوه خراطی تهیه شده است. در هنر خراطی، اشیاء به صورت متقارن ساخته می‌شوند و اغلب از چوب‌های نرم و اندکی مرطوب برای این کار استفاده می‌کنند. این هنر در تهران پیشرفت زیادی داشته و به نحوی، جزو فعالیت‌های بومی استان شده است. از این رو وجود کارگاه‌های فعال صنایع دستی در استان، با توجه به حجم اشتغال موجود در آن نمایشگاه‌ها و همچنین گالری‌های متعدد در سطح تهران، شرایط به وجود آوردن تاثیرات مثبت احتمالی فعالیت‌های هنری واز جمله صنایع دستی را نشان می‌دهد، از این رو اگر در تعطیلات از تهران عبور کردید، می‌توانید به دنبال کارگاه‌ها و نمایشگاه‌های آثار خراطی چوب بگردید و اشیای زیبا و جذابی را با خود به سوغات ببرید.


**نقش سوزن بر تار و پود**

در مسیر سفر به اصفهان، یزد، کاشان، بندرعباس، کرمان، زنجان، قزوین، تبریز، شوش، شوشتر، ارومیه، سمنان، مهاباد، رشت و گرگان حتماً به دنبال هنر رودوزی بگردید و با تنوع این هنر زیبای پارچه‌ای در مناطق مختلف چهار گوشه این سرزمین آشنا شوید. همان‌طور که اسم این کار پیداست، رودوزی به هنر دوخت دستی برای ایجاد طرح‌های زیبا روی پارچه گفته می‌شود. برای این کار معمولاً از سوزن‌های مخصوصی به نام «بیتوین» و «منجوق دوزی» استفاده می‌کردند که امروزه با وجود انواع پارچه و انواع مختلف نخ و ابزار مدرن با تنوع بسیار بالایی روبه‌روست. رودوزی و تولید پارچه زربفت در ایران پیشینه‌ای در حدود سده سوم پیش از میلاد دارد. ایرانیان با نخ زرین، تصویر برگ مو و بیچک بر روی پارچه پشمی می‌دهند و در قرن‌های بعد، سوزن دوزی‌های بیزانس، تقلیدی از تولیدات ایرانی بود. از موارد کاربرد انواع رودوزی‌های سنتی می‌توان به تزیین لباس (جلوی سینه، یقه و سرآستین)، سفره‌قندان، منجوق پوش، جلد قرآن، ساروق و سوزنی، رومیزی، پرده، جانماز، کوسن، لباس نوزاد (سربند و بند قنداق)، لباس عروس و لب‌طاقی اشاره کرد. مواد اولیه مورد مصرف در رودوزی‌های سنتی به دو دسته تقسیم می‌شود که عبارتند از: پارچه و نخ با جنس‌های مختلف ابریشمی، پنبه‌ای، پشمی و فلزی و با قطعات تزیینی شامل انواع سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی و تزیینی، مروارید، آیینه‌های کوچک، قیطان، سکه‌های تزیینی و عمده ابزارهای مورد استفاده در گروه رودوزی‌های سنتی، سوزن در مدل‌ها و اندازه‌های مختلف، قلاب، انگشتانه، پیچی و کارگاه گلدوزی است. رودوزی را نمی‌توان به زمان خاصی نسبت داد؛ اما اگر بخواهیم زمان به فعلیت رسیدن آن را بررسی کنیم، شاید حدود ۱۰۰ یا ۲۰۰ سال پیش از ظهور اسلام باشد که قومی به نام «سلواها» به ناحیه‌ای از بلوچستان آمدند و در آنجا سکنا گزیدند. این گروه از طریق جاده ابریشم به این منطقه که در حال حاضر جزو خاک پاکستان است و در مرز افغانستان و پاکستان قرار دارد، آمده بودند. آنها پرورش کرم ابریشم و نحوه به دست آوردن نخ از پیله‌های ابریشم و استفاده از آن را در پارچه‌بافی و سوزن‌دوزی به زنان بلوچ آموختند. به همین دلیل می‌توان در سیستان و بلوچستان نوع خاص و بسیار قدیمی رودوزی را مشاهده کرد. در این هنر، زنان و دختران با الهام از روایات خود و خلاقیتی که دارند، روی پارچه‌های کتان، زربافت، ابریشمی، پشمی و پنبه‌ای روش‌های مختلف رودوزی را اجرا می‌کنند و در آن از نخ‌های ابریشمی، پشمی، گلابتون، نقده، ملیله، سرمه و الیاف مصنوعی استفاده می‌شود.

## آستان ملک پاسبان



### امامزاده سید مرتضی (ع)

آستان مقدس امامزاده سید مرتضی (ع)، از نوادگان حضرت امام موسی بن جعفر (ع)، در دهستان فخررود، از توابع بخش قهستان شهرستان درمیان، در استان خراسان جنوبی واقع است و اهالی این روستا از نسل این امامزاده هستند. در سال ۴۹۶ هجری قمری، حضرت سید مرتضی (ع) در حالی که به همراه اهل بیت و خویشاوندان از شهر پیامبر اسلام(ص) – مدینه منوره – عازم زیارت امام الزنوف حضرت علی بن موسی الرضا (ع) بوده‌اند، در منطقه فعلی روستای دارالسیاده سیدان، غریبانه به دست دشمنان اهل بیت (علیهم‌السلام) به شهادت می‌رسند؛ از این رو حضرت سید مرتضی (ع) به مسافر طوس، ملقب شده‌اند. پس از شهادت حضرت سید مرتضی (ع)، فرزندان و خانواده ایشان به مدینه باز نمی‌گردند و در روستای دارالسیاده سیدان، در کنار آستان مطهر ایشان به زندگی می‌پردازند.

### روایت راستان

«من از تو شایسته‌ترم برای حکومت، چون نسیم به پیامبر(ص) نزدیک‌تر است!» این راهارون عباسی می‌گفت، پسر عموی پیامبر(ص).

حضرت موسی بن جعفر (ع) نگاه کرد و به هارون فرمود: یک سؤال! اگر پیامبر(ص) زنده بود و از تو دختر می‌خواست، می‌دادی؟ هارون جواب داد: معلوم است افتخار هم می‌کردم که شده‌ام پدر زن پیامبر(ص). حضرت موسی بن جعفر(ع) فرمود: ولی من این کار را نمی‌کردم. هارون گفت: نمی‌دادی؟ حضرت موسی بن جعفر(ع) پاسخ دادند: نه! چون پسر پیامبرم(ص)، دخترم هم می‌شود نوه‌اش تاکنون شنیده‌ای نوه یا پدربزرگش از دواج کند؟! حالا نسب کدامان نزدیک‌تر است؟!

### معرفی کتاب و نرم افزار



### از ژرفای نماز

این کتاب از آثار حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای، مقام معظم رهبری است و محتوای آن را بازنویسی چند سخنرانی پس از نماز ایشان در مسجد کرامت مشهد تشکیل می‌دهد. این کتاب در خصوص نماز و ارکان آن تهیه شده است و به صورت کتاب الکترونیکی به زبان فارسی برای مطالعه همگان در سایت بلاغ برای دانلود در دسترس قرار گرفته است.

### آن روز که محمد امین(ص) پیامبر خدا شد

## بعثت، تحول الهی



بود. امام علی(ع) در بخش دیگری از سخنانشان می‌فرمایند:

«خداوند محمد(ص) را در اوضاعی مبعوث کرد که هیچ یک از اعراب، کتابی نمی‌خواند و داعیه پیامبری‌اش نبود. پس آن بزرگ‌مرد، مردم را به پیش، رهبری کرد در جایی سزوار، مقامشان داد و به [ساحل] نجاتشان رسانید.»

سارلوز بعثت پیامبر اکرم(ص)، روز بزرگی برای تاریخ و بشریت است. واقعه بعثت، جایگاهی ویژه در فرهنگ مسلمانان دارد. بعثت درحقیقت، نقطه آغازین اسلام است. دین اسلام که در سال‌های نخستین خود با پیروانی اندک و در شرایط سخت آغاز شد، بعدها در سراسر جهان انتشار یافت و دل‌های فراوان را به سوی خود جذب کرد. این اتفاق بزرگ، روز دوشنبه ۲۷ رجب سال چهل‌م عام الفیل روی داد. به فرمان خداوند، حضرت محمد(ص) مأمور شد مردم را به سوی پروردگار خویش بخواند، پروردگاری که جهان و انسان را آفرید و آنچه نمی‌دانست، به او آموخت.

پس او را در پی پیامبران فرستاد و وحی را با فرستادن پیامبر ختم کرد. پس پیامبر(ص) با تمام مخالفانی که به حق پشت کردند و از آن منحرف شدند، به مبارزه پرداخت.»

آری، بعثت پیامبر(ص) در طول دوران تمام پیامبران پیش از ایشان، یک وعده و بشارت الهی بوده است؛ به گونه‌ای که آمدن و ظهور ایشان را بسیاری از یهودیان حجاز و صومعه‌نشینان شنیده بودند. در آن زمان، جامعه بشری و به‌ویژه در جامعه حجاز و مکه که باید مرکز وحدانیت و دین حنیف ابراهیمی به شمار می‌آمد، به انحطاط و زشتی کشیده شده

نخستین و اساسی‌ترین هدف بعثت پیامبران، دعوت به توحید و یکتاپرستی و نفی هرگونه شرک و طاغوت است. قرآن

کریم می‌فرماید: «ما در هر امتی رسولی برانگیختیم که خدای یکتا را بپرستید و از طاغوت اجتناب کنید.» هدف دیگر بعثت پیامبران، اصلاح فرد و جامعه در تمام جنبه‌هاست. در زمینه اصلاح اجتماعی، مهم‌ترین کار پیامبران الهی را می‌توان در از میان بردن ارزش‌های جاهلی و کاذب و معیارهای نادرست و جایگزینی ارزش‌های الهی دانست. یکی دیگر از مهم‌ترین هدف‌های بعثت پیامبران، اقامه قسط و عدل در جامعه است. پیامبران مبعوث شدند تا با اجرای احکام الهی و سیراب کردن تشنگان عدالت از منبع فیض الهی، بزرگ با بعثت پیامبران، با انسان‌ها اتمام حجت کرده است تا عذر و بهانه‌ای برای آنان وجود نداشته باشد. عقل انسان، پیامبر درونی و یکی از دو حجت خداوند به شمار می‌آید، ولی فعالیت‌های عقلی، خالی از تردید و شک نیست. پس جای این گفته برای انسان وجود دارد که «خدا یا! اگر حجت خود را می‌فرستادی، ما از او پیروی می‌کردیم و فرد شایسته‌ای می‌شدیم.»

از این رو، قرآن فرموده است: «ما هرگز قومی را مجازات نمی‌کنیم، مگر اینکه پیامبری مبعوث کرده باشیم.»



### صفحه‌ای برای گسترش و ترویج فرهنگ، آداب و اندیشه دینی

### تهیه و تنظیم: ستاد اقامه نماز وزارت نفت

### خبر ستاد اقامه نماز

## انتصاب رئیس شورای اقامه نماز و امور روحانیون شرکت ملی نفت

شورای اقامه نماز و با توجه به اهمیت برنامه‌ریزی، کنترل و نظارت و پیشبرد امور معنوی و رسیدگی به امور روحانیون و دارالقرآن حوزه ستاد و شرکت‌های تابعه، بنابر پیشنهاد رئیس شورای فرهنگی شرکت ملی نفت ایران و موافقت رئیس ستاد اقامه نماز وزارت نفت به موجب این حکم به عنوان «رئیس شورای اقامه نماز و امور روحانیون» شرکت ملی نفت ایران منصوب می‌شود. امید است با همکاری نیروهای توانمند و

علی‌کارد، معاون وزیر و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران، دکتر احمد مجیدی نسب را به عنوان رئیس شورای اقامه نماز و امور روحانیون شرکت ملی نفت ایران منصوب کرد. در حکم مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران آمده است:

جناب آقای دکتر احمد مجیدی نسب مشاور محترم فرهنگی مدیر عامل

با عنایت به تغییرات و اصلاحات ساختاری

## نعمت‌های فریب‌دهنده

### مفاهیم دینی

قطع کند و به کیفر استکبارشان برساند.

### هشدار

از این آیه استفاده می‌شود که انسان گناهکار اگر مورد توجه خدا باشد و زمینه هدایت در او از بین نرفته باشد، به‌بلا و مصیبت گرفتار می‌شود تا از غفلت در آید و به درگاه خدا رجوع و توبه کند؛ ولی اگر امیدوی به هدایت او نباشد و قهر الهی، وی را فرا گرفته باشد، خداوند او را به خود وامی‌گذارد و سبلی محبت خود را از او دریغ می‌دارد. این آیه، هشدار است

برای گناهکارانی که نعمت‌های فراوان از هر جهت به سوی آنها روان است. آنان باید از غضب و مکر پنهان خدا بترسند و قبل از نزول عذاب خدا توبه کنند. از امام صادق (ع) نقل شده است که فرمود:

خداوند وقتی بخواهد به بنده‌اش خیری برساند، هنگام ارتکاب گناه، او را گرفتار بلا می‌کند و استغفار را به یاد او می‌آورد و اگر بخواهد به بنده‌اش شری برساند، هنگام ارتکاب گناه، او را نعمت می‌دهد تا استغفار را فراموش کند و به گناه، ادامه دهد و این همان سخن خداست که فرمود: «سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَتْلَمُونُ» (آنان را بتدریج به‌ورطه هلاک می‌کشانیم از راهی که ندانند).

امام علی (ع) می‌فرماید:

ای فرزند آدم، هنگامی که ببینی خداوند، پی در پی به تو نعمت می‌بخشد، درحالی که تو نافرمانی او می‌کنی، پس از (عذاب) خدا بر حذر باش (و بترس که مبادا به استدراج گرفتار شده باشی).

## همراه با شهیدان



### شهید علی رشیدی

شهید رشیدی شهریورماه ۱۳۴۸ به خیل صنعتگران شرکت ملی نفت ایران پیوست. با آغاز جنگ تحمیلی حضور در جبهه‌های نبرد حق علیه باطل را بر خود فرض دانست و بارها به جبهه اعزام شد و سرانجام پنجم فروردین ماه ۱۳۶۱ در منطقه رقابیه، روح پاکش همراه با شهیدان پرکشید. در بخشی از وصیتنامه شهید رشیدی آمده است: «ولایت فقیه را پشتیبان باشید و ارزش‌هایی که توسط انقلابیون و شهدای انقلاب اسلامی به‌دست آمده، با اعمال صالح حفظ کنید».

### زالل احکام

پرسش: کسی تصمیم دارد به مسافرت برود، ابتدا به محل کارش که در شش کیلومتری واقع است، می‌رود و می‌خواهد نماز ظهر و عصر را در محل کارش بخواند و بعد به سفرش ادامه دهد؛ آیا نمازش شکسته است یا نه؟

پاسخ: اگر از ابتدای حرکت قصد مسافرت شرعی برای سفر غیر شغلی داشته است، نمازش در فرض سؤال شکسته است.

پرسش: اگر مسافر بعد از نصف شب از سفر به وطن برگردد و نماز مغرب و عشاء نخوانده باشد، آیا باید نماز عشاء را به صورت تمام بخواند یا شکسته به چه نیت؟ پاسخ: بنا بر احتیاط، نماز مغرب به نیت مافی‌الذمه خوانده می‌شود و اما نماز عشاء به صورت جمع میان قصر (شکسته) به نیت قضا و تمام به نیت ادا خوانده می‌شود.

### با فرزانتان

### سنگر دفاع از کرامت و سرزمین



روحیه‌اش بسیار معنوی بود، هم سیاسی بود و هم روحانی. با این که رئیس مجلس اسلامی اعلای شیعیان و مسئول سازمان بود، خیلی خوش اخلاق و خاکی بود. یک بار روی خاک نشسته بود. به او گفتم جای سید ما بالاتر از روی خاک نشستن است. او جواب داد: ما خاکی هستیم ما به ابوتراب، علی ابن ابی طالب صلوات الله علیه منتسب هستیم و بر ما واجب است که آماده باشیم تا جایگاه خودمان را روی خاک سنگرها حفظ کنیم. سنگرهای جبهه جنگ، سنگرهای دفاع از سرزمین و کرامت مقدس‌مان. حرکت امام موسی صدر این گونه بود و بیشتر تأثیرگذار بود.

چه کنیم تا خوب بخوابیم و سالم بمانیم؟

# رازهای خواب و بی‌خوابی

یوسف سامانی پور | اگر بخواهیم به مسائل پیرامون زندگی انسان‌های امروز خوب توجه کنیم، قطعاً موضوع خواب بسیار مغفول مانده است. در شرایطی که پرکارترین و بیکارترین فرد در جامعه مدرن امروزی، بی‌خواب‌ترین یا شاید بد خواب‌ترین انسان در طول تاریخ بشریت است، به نظر می‌رسد خواب مناسب، از مهم‌ترین و کم‌هزینه‌ترین راهکارهای سلامت است.

## بی‌خوابی و روابط عاطفی

در بریتانیا بنیاد سلامت روانی، بی‌خوابی را با ایجاد مشکل در روابط

عاطفی، خستگی پذیری بالا و نبود تمرکز فکری مرتبط

دانسته است. بی‌خوابی همچنین با افسردگی، ضعف ایمنی بدن و بیماری قلبی از تباطؤ مستقیم دارد و احتمال بر خورد مبتلایان به بی‌خوابی، با مشکل روابط عاطفی چهار برابر بیشتر از افرادی است که خواب مناسب دارند. این افراد سه برابر بیشتر از دیگران دچار افسردگی و نبود تمرکز ذهنی می‌شوند چرا که خواب بریده به حافظه لطمه می‌زند. طبق تحقیقاتی که در دانشگاه استنفورد روی موش‌ها انجام گرفت، مشخص شد خوابی که پیوسته نباشد، مانع به وجود آمدن حافظه می‌شود و این حیوانات حتی در شناسایی اشیایی که با آنها از قبل آشنا بوده‌اند، دچار مشکل می‌شوند. تحقیقات روی انسان‌ها نشان داده است که در زمان خواب عمیق، مغز وقایع روز را بررسی می‌کند، سپس تصمیم می‌گیرد که چه خاطره‌هایی از این وقایع را به حافظه خود بسپارد. به عقیده محققان این حوزه، بیماری‌های ناشی از مشکلات آسیب‌شناختی، مانند آلزایمر، که حافظه بیمار را تحت تأثیر قرار می‌دهد، پیش از همه روی عواملی مانند خواب بیمار اثر می‌گذارند و همچنین صرف نظر از طول مدت، کیفیت یا عمق خواب، آنچه برای انسجام حافظه لازم است، دست کم، یک واحد خواب بدون وقفه است.

## تأثیر خواب خوب بر زیبایی

در سوند پژوهشگران

ثابت کرده‌اند این باور که خواب خوب انسان را زیباتر می‌کند، درست است و کسانی که طولانی مدت بی‌خوابی می‌کشند، کمتر جذاب و سالم به نظر می‌رسند. آنها از چهره تعدادی داوطلبان دوبار عکس گرفتند، یک بار بعد از هشت ساعت خواب مستمر و یک بار بعد از سی و یک ساعت بی‌خوابی. سپس از افراد دیگری خواستند که پس از مشاهده عکس‌ها نظرشان را اعلام کنند، در نتیجه آنها بدون اطلاع از اینکه عکس‌ها در چه زمانی گرفته شده است، عکس‌هایی را که بعد از بی‌خوابی گرفته شده بودند، کمتر از عکس‌هایی که بعد از خواب مستمر گرفته شده بودند، جذاب می‌دانستند.

## خواب چیست؟

در میان تعاریف متعدد و نگرش

های مختلف به خواب، می‌توان خواب را این گونه

تعریف کرد: ناتوانی در کنترل محیط فیزیکی و کاهش یا نبود سطح هوشیاری، تعلیق نسبی ادراکات حسی و غیرفعال شدن تقریباً تمام عضلات ارادی در زمان استراحت به طوری که فعالیت بدن و ذهن تغییر می‌کند و توهم‌های بینایی جایگزین تصاویر واضح واقعی می‌شوند. تمام جانوران می‌خوابند و خواب برای سلامت و بازسازی سیستم اعصاب، سیستم ایمنی و سیستم عضلانی-اسکلتی انسان و جانوران اهمیت دارد. افرادی که از خواب محروم می‌مانند، دچار افسردگی می‌شوند. این افراد، هوشیاری‌شان را از دست می‌دهند و دچار توهم می‌شوند. حالت چهره شخص بی‌خواب، کشیده و بی حرکت می‌شود، ابروها چین می‌خورند، شخص با زحمت زیاد چشمانش را باز نگاه می‌دارد و دچار هذیان می‌شود. محرومیت از رؤیا، اغلب به پر خاشگر، ترس یا افسردگی منجر می‌شود. خواب ناکافی ریتم طبیعی بدن را برهم می‌زند و این باعث می‌شود توانایی مغز برای یادگیری اطلاعات تازه کاهش یابد.

## علت

### مشکل خواب نوجوانان

بر اساس تحقیقات انجام شده،

نوجوانان به ۸ تا ۹ ساعت خواب شبانه نیاز دارند؛ بنابراین اگر بخواهند ساعت ۶ صبح از خواب بیدار شوند باید ساعت ۹ شب بخوابند. اما معمولاً نوجوانان نه به دلیل اینکه نمی‌خواهند بخوابند بلکه چون مغزشان بطور طبیعی سرگرم است، دچار مشکل خوابیدن هستند. همچنین ساعت بیولوژیک بدن نوجوانان به دلیل تغییر در ساعت ترشح هورمون ملاتونین دچار تغییر می‌شود که از آن به عنوان پدیده سندروم تأخیر در مراحل خواب یاد می‌شود که در همه نوجوانان مشاهده نمی‌شود. دلایل عمده دیگری مانند استرس، نارضایتی‌های جسمی (سر درد، گرفتگی بینی به هنگام سرما خوردگی)، مشکلات هیجانی (مشکلات خانواده‌گی یا ارتباطی)، و حتی محیط خواب (گرم بودن یا سرد بودن یا پر سروصدا بودن اتاق خواب) نیز در رابطه با مشکل خواب شناسایی شده‌اند.

## از نظر پزشکان، بی‌خوابی

بیشتر از یک ماه، بی‌خوابی مزمن محسوب می‌شود که لازم است به پزشک، روان درمانگر و یا مشاور مراجعه شود که البته نباید به یک نگرانی تبدیل

شود چون گاهی می‌تواند به علت اضطراب ناشی از بی‌خوابی و یا نگرانی از احساس خستگی در روز بعد به پدیده بی‌خوابی روانی-فیزیولوژیکی منجر شود. گاهی ممکن است با وجود استراحت شبانه کافی اما روز بعد احساس خستگی کنید که لازم است حتماً به پزشک مراجعه کنید. اما جالب است بدانید که بیماری‌هایی مانند: سندروم پاهای بیقرار و اختلال حرکت دوره‌ای دست و پا، کابوس، راه رفتن در خواب و یا حتی برگشت (ریفلاکس) در دستگاه گوارش، از عوامل این خستگی‌هاست. همان‌طور که می‌دانید، مصرف کافئین منجر به بی‌خوابی می‌شود، اما نکته مهم دیگر درباره بی‌خوابی، تأثیر زیاد بازی‌های رایانه‌ای و تماشای فیلم‌های مهیج در زمان پیش از ساعت خواب است. همیشه اولین گام برای شناخت یک مسئله یا آسیب، توضیح دقیق اصل یک پدیده است، اما اگر کوششی در جهت اصلاح و حل آن صورت نگیرد، همان بهتر که از ابتدا اشاره‌ای به اصل مسئله نشود. شاید پرسش این باشد که چرا خواب اهمیت دارد. درباره اهمیت خواب صحبت بسیار است و قطعاً همه ما عوارض مشکلات بی‌خوابی و کم خوابی را در زندگی تجربه کرده‌ایم. اما آمارها نشان می‌دهد که در صد بسیار زیادی از حوادث و اشتباه‌های شهری در مشاغل مختلف و حتی در کارهای روزمره هر انسانی از یک خانم خانه دار تا دانشجویان و دانش‌آموزان و یا تصادفات رانندگی بر اثر خستگی ناشی از بی‌خوابی است. همچنین عملیات خون‌سازی در مغز استخوان از نیمه‌های شب تا ۴ صبح صورت می‌پذیرد که لازم است فرد دست کم پیش از ساعت ۱۱ شب بخوابد تا ساعت ۱ شب در خوابی عمیق فرو رفته باشد که فرآیند خون‌سازی به‌کامل انجام بگیرد، پس برای داشتن تنی سالم باید خوابی آرام داشت و برای داشتن خواب آرام باید زود خوابید.

## راهکارهای عملی درمان بی‌خوابی

۱) تنظیم تدریجی ساعت

بیولوژیک بدن؛ برنامه منظمی برای خواب خود در نظر بگیرید. ابتدا هر روز سر ساعت مشخصی از خواب بیدار شوید.

۲) ۳ تا ۴ ساعت قبل از خواب به ورزش بپردازید.

۳) محیط خواب باید آرام و راحت و به دور از نور و صدا باشد. گرمای زیاد به اختلالات خواب منجر می‌شود، پس دمای اتاق را معتدل مایل به خنک تنظیم کنید.

۴) زمان نزدیک به خواب از نوشیدن مایعات بپرهیزید.

۵) از مصرف تنباکو، الکل، قهوه، نوشابه‌ها، نوشیدنی‌های کافئین دار و داروهای آفتامینی بپرهیزید.

## علاوه بر

راهکارهای اشاره شده، راهکارهای

دیگری مانند درمان با داروهای شیمیایی، ویتامین‌ها و مواد معدنی، تغییرات سبک زندگی، رفتار درمانی، مدیتیشن، رژیم درمانی، ورزش، طب سوزنی، هیپنوتیزم و... نیز وجود دارد، اما استفاده از دم نوش‌های گیاهی، یکی از روش‌های بسیار مثر بخش و مفید است که تعدادی از آنها را معرفی می‌کنیم.

## بابونه

بابونه، آرام‌بخشی قوی است که قدمت چندین هزار ساله

دارد. در اروپا، آمریکای لاتین و مرکزیک برای درمان

بی‌خوابی به میزان گسترده‌ای از چای بابونه استفاده می‌شود. از روغن بابونه برای بخور دادن استفاده می‌شود که از طریق راه‌های هوایی وارد بدن می‌شود، همچنین برای مالیدن روی پوست به منظور تسکین اعصاب می‌توان استفاده کرد. بابونه را به صورت دمنوش ۱ فنجان، ۲-۳ بار در روز و به صورت عصاره ۳۰ قطره ۲-۳ بار در روز می‌توان مصرف کرد.

## رازک

رازک گیاهی است که به عنوان طعم‌دهنده در ماءالشعیر کاربرد زیادی دارد. در سال‌های ابتدایی قرن بیستم، برخی پزشکان رازک را به عنوان یک آرام‌بخش موثر برای افراد مبتلا به ضعف اعصاب و اضطراب تجویز کردند. البته این گیاه سابقه طولانی در درمان عصبانیت، بی‌قراری و بی‌خوابی دارد. دمنوش رازک را می‌توان ۱ فنجان، ۳ بار در روز و به صورت عصاره ۲۰-۴۰ قطره ۲-۳ بار در روز استفاده کرد.

## اسطوخودوس

گیاه اسطوخودوس یک تقویت‌کننده ملایم برای

سیستم عصبی است. می‌توانید ۳ تا ۱۰ قطره

از روغن اسطوخودوس را در آب و آن حمام بچکانید و قبل از خواب یک حمام با بو و طعم اسطوخودوس داشته باشید، همچنین می‌توانید به صورت دمنوش اسطوخودوس ۱ فنجان، ۲-۳ بار در روز مصرف کنید.

## گل ساعتی

گیاه گل ساعتی برای بی‌خوابی‌هایی که ناشی از نگرانی روانی، کار زیاد یا خستگی باشد، پیشنهاد می‌شود. این گیاه برای مشکلات خواب خفیف و ملایم هم در کودکان و هم در بزرگسالان کاربرد دارد. مزیت اصلی گل ساعتی این است که مصرف آن عوارضی را به همراه ندارد. این گیاه را می‌توان به صورت دمنوش ۱ فنجان، ۲ بار در روز و یا به صورت عصاره ۳۰-۶۰ قطره ۳-۴ بار در روز مصرف کرد.

## بانوان نفت و افتخار آفرینی در ورزش

# فوتسال بانوان ایران در قرق پالایشی ها و حفاری ها

حضور بیش از ۵۰ تیم ورزشی در رشته های مختلف اعم از آقایان و بانوان در لیگ های ورزشی کشور، از برتر گرفته تا دسته های پایین تر نشان از این است که ورزش در نفت جایگاه ویژه ای دارد. در ضمن این تیم ها با عناوین داخلی و بین المللی زیادی که کسب کرده اند، تاکنون باعث افتخار نام ایران و نفت شده اند، البته این مهم فقط از جنبه ورزشی قابل بحث و بررسی نیست؛ چرا که حضور نفتی ها به لحاظ اقتصادی هم در جامعه ورزش کشور تاثیر گذار است. در این بین بانوان هم سهم به سزایی در ورزش نفت دارند. بانوان نفتی در

قالب تیم های نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش و پخش در رشته هایی چون کراته مناطق نفت خیز جنوب و نفت مسجد سلیمان، بسکتبال گاز و پالایش نفت، فوتسال پالایش و پخش و ملی حفاری، هندبال تاسیسات دریایی و نفت و گاز گچساران، فوتبال گاز ایلام و... در سطح قهرمانی فعالیت می کنند. دو تیم فوتسال و بسکتبال بانوان پالایش نفت آبادان از جمله افتخار آفرینان این صنعت بودند که به ترتیب در رقابت های لیگ برتر فوتسال باشگاه های ایران و سوپر لیگ بسکتبال بانوان عناوین قهرمانی را به خود اختصاص دادند. البته در این رقابت ها



ملی حفاری اهواز که چند قهرمانی پیاپی در کارنامه خود ثبت کرده و از مدعیان این رشته در رده بانوان به شمار می رود و معرفی کرده است. تیم فوتسال بانوان پالایش نفت آبادان که پله های ترقی را یکی پس از دیگری طی کرده و با کسب عناوین قهرمانی از دسته های آقایان که عناوین متعددی را کسب و حتی قهرمانی آسیا را هم به افتخارات نفت اضافه کردند، نوبت به بانوان رسید که در این عرصه موفق ظاهر شوند و نام نفت را پر آوازه کنند. تیم های بانوان پالایش نفت آبادان و ملی حفاری اهواز، دوتیم فوتسالی هستند که در این سال ها با کسب عناوین قهرمانی در این رشته، خوش درخشیده اند، بخصوص تیم

قهرمانی خود در لیگ برتر فوتسال بانوان ایران را جشن بگیرد. بنابر این نمی توان به سادگی از کنار نام این تیم گذشت. دوتیم فوتسال پالایش نفت آبادان و ملی حفاری اهواز، طی این سال ها رقابت سختی با یکدیگر داشتند که ملی حفاری در اغلب اوقات، تیم برتر میدان بوده و همانطور که گفتیم، قهرمانی های زیادی را به نام خود ثبت کرده و در مقابل، تیم فوتسال پالایش نفت آبادان روی سکوی دوم یا سوم قرار می گرفت. اما در فصلی که گذشت (۹۷-۹۶) پالایش نفت آبادان موفق شد به این سلطه پایان دهد و حریف سنتی و دیرینه خود را پشت سر بگذارد و با کسب مقام نخست، جام قهرمانی را بالای سر ببرد تا تیم فوتسال ملی حفاری اهواز در رتبه دوم



سر مربی تیم فوتسال بانوان پالایش نفت آبادان تأکید کرد:

## این قهرمانی گوارای وجود نفتی ها و آبادانی ها

رز جدیدی زاده که از قهرمانی تیمش بسیار خوشحال بود، با بیان اینکه قهرمانی مان در لیگ برتر کشور گوارای وجود نفتی ها و مردم آبادان باشد، در باره این قهرمانی گفت: به مردم آبادان قول قهرمانی داده بودم و خدا را شکر که به قولم عمل کردم. امسال سطح لیگ نسبت به سال های گذشته بسیار بالاتر و بهتر بود و چند تیم از جمله کرمان، نفت نوین و شیراز که تیم های خیلی خوب جدول بودند، کار ما را سخت و اذیت مان کردند؛ ولی ما از همان ابتدای لیگ، هم قسم شده بودیم که امسال قهرمان شویم که خدا را شکر با یکدلی بازیکنانم و سایر کادر فنی موفق شدیم نخستین قهرمانی خود در لیگ برتر را جشن بگیریم و به نوعی خستگی این چند سال از تنمان به در شود. لیگ امسال فراز و نشیب های بسیاری داشت، اما برای تیم ما شیرین تمام شد.

البته باید این را هم اضافه کنیم که امسال تمرین های سختی را پشت سر گذاشتیم و از اینکه بازیکنانم همراه ما بودند، از آنها قدر دانی می کنم. بسیار خوشحالم که این فصل از رقابت ها را بدون شکست پشت سر گذاشتیم. در تمامی بازی ها با هدف پیروزی، وارد میدان می شدیم و امروز بسیار خوشحالم که نتیجه زحمات خود را گرفتیم. به تمام بازیکنانم افتخار می کنم. آنها مانند یک سرباز بازی کردند؛ البته مشکلاتی وجود داشت، ولی تلاش کردیم با کمک سرپرست تیم و مدیرعامل باشگاه آنها را مدیریت کنیم. از روز اول به مردم آبادان قول قهرمانی داده بودم و خدا را شکر که به قولم عمل کردم. به تک تک بازیکنانم که با غرور، عنوان قهرمانی را برای پالایش نفت آبادان و مردم خوب آبادان به دست آوردند، تبریک و خسته نباشید می گویم.

جدیدی زاده در ادامه گفت: به حفاری هم برای کسب عنوان نایب قهرمانی تبریک می گویم. این قهرمانی گوارای وجود آبادانی ها باشد. خدا را شکر می کنم که پرونده مسابقات پالایش نفت آبادان بدون شکست بسته شد. این قهرمانی به مردم

شهید پرور آبادان و نیز کارکنان زحمتکش نفت و پالایشگاه تقدیم می کنم و به تک تک بازیکنانم و همکارانم و همچنین باشگاه تبریک می گویم.

سر مربی تیم فوتسال بانوان ملی حفاری:

**همیشه نمی شود قهرمان بود؛ ولی اخلاق می ماند**



زیور بابایی که تیمش با نایب قهرمانی، فصل را به پایان برد، بابیان اینکه هر فردی باید فراز و فرود را تجربه کند، گفت: یک تیم همیشه روی سکوی قهرمانی نمی ایستد؛ ولی آنچه می ماند، اخلاق است.

ابتدا باید به بازیکنان خوب تیمم که یک فصل جوانمردانه بازی کردند، تبریک و خسته نباشید بگویم. رقابت های امسال بسیار نزدیک و فشرده بود و هیچ تیمی از پیش برنده نبود. ما به دنبال قهرمانی بودیم و رقابت نزدیکی با نفت آبادان و دانشگاه آزاد داشتیم که در نهایت به نایب قهرمانی بسنده کردیم. کسب عنوان نایب قهرمانی چیزی از ارزش های شاگردانم کم نمی کند. به تیم پالایش نفت آبادان برای کسب عنوان قهرمانی تبریک می گویم.

سر مربی تیم فوتسال بانوان ملی حفاری با بیان این که هر فردی باید فراز و فرود را تجربه کند، گفت: یک تیم حرفه ای فراز و نشیب بسیاری دارد و باید ببینیم که نمی توانیم همیشه روی سکوی قهرمانی باشیم؛ ولی آنچه می ماند، اخلاق است. در هر رقابتی، اخلاق مهم ترین مساله است و من بسیار خوشحالم که دختران حفاری با اخلاق هستند.



## گاز گناباد، قهرمان مسابقات لیگ فوتسال ادارات

اداره گاز گناباد موفق به کسب عنوان قهرمانی مسابقات فوتسال جام ادارات شد. اکبرنجاتی، رئیس اداره گاز گناباد با اعلام این خبر گفت: لیگ فوتسال جام ادارات شهرستان گناباد، در سالن مجموعه شهید رجایی باغلبه دوبرصفر تیم اداره گاز این شهرستان بر تیم اداره آب وفاضلاب شهری به پایان رسید. در این بازی، کاپ قهرمانی به اداره گاز گناباد رسید. نجاتی، هدف از حضور کارکنان اداره گاز گناباد در این دوره از مسابقات را توجه به امر ورزش و حضور سازمانی در بین ادارات عنوان کرد و گفت: تلاش در زمینه ارتقای سلامت جسمی و روحی کارکنان، از مهم ترین برنامه های شرکت گاز است.



## صعود بسیجیان شرکت ملی پخش به ارتفاعات کوه سیر



بسیجیان شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه ارومیه به ارتفاعات کوه سیر در ارومیه صعود کردند. اردوی کوهپیمایی کوه سیر به همت بسیج و روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه ارومیه برگزار شد. این اردو به صورت یک روزه وبا هدف

افزایش روحیه جمعی، تقویت فرهنگ بسیجی و نهادینه کردن ورزش صبحگاهی در بین کارکنان برگزار شد. احمد مجرد، مدیر منطقه ارومیه و فرمانده پایگاه مقاومت بسیج به همراه جمعی از مسئولان منطقه در این اردوی کوهنوردی شرکت کردند. مجرد ضمن قدردانی از برپایی اردوی فرهنگی - ورزشی کارکنان بر فرهنگ سازی ورزش همگانی در بین خانواده ها تاکید کرد و گفت: تخصیص بودجه به ورزش، هزینه ای برای شرکت محسوب نمی شود؛ بلکه سرمایه گذاری در مسیر تقویت و حفظ سلامت منابع انسانی است. کوه سیر در ۵ کیلومتری ارومیه واقع شده و به دلیل نزدیکی به شهر، یکی از مسیرهای جذاب برای علاقه مندان به کوهنوردی به شمار می رود و کلیسای تاریخی سیر نیز در همین کوه واقع شده است.

## اولین دوره آموزش اسکی به همکاران در پیست بین المللی توچال



امور ورزش و تربیت بدنی مدیریت اکتشاف، اولین دوره آموزش اسکی به همکاران در پیست بین المللی توچال را در روزهای پایانی اسفند ۱۳۹۶ برگزار و این کلاس ها در فروردین امسال ادامه پیدا کرد. برگزاری این دوره آموزشی که با پیگیری هیئت اسکی و حمایت های دلسوزانه مدیر ومعاونت منابع انسانی همراه بود، با استقبال همکاران روبه روشد و اولین روز آموزش آن در فصل زمستان به اجرا درآمد. لازم به ذکر است این کلاس ها تا زمانی که شرایط برفی در پیست حاکم باشد (حدودا تا اواسط اردیبهشت ماه) ادامه خواهد داشت. البته ادامه کلاس های اسکی در روزهای ۹، ۱۶ و ۲۳ فروردین برگزار شد.

## راه یابی فرزند نفتی به المپیک ۲۰۱۸



شادی رفی پور، فرزند محمد رضا رفی پور از کارکنان شرکت بهره برداری نفت و گاز مارون، موفق به اخذ سهمیه حضور در المپیک ۲۰۱۸ بونوس آیرس شد. شادی رفی پور با درخشش در مسابقات کاراته قهرمانی کشور و کسب عنوان دوم کومیته جوانان در وزن ۵۹+ کیلوگرم، جواز حضور در رقابت های المپیک ۲۰۱۸ آرژانتین را دریافت کرد. گفتنی است، در این مسابقات که ۲۴ بهمن و در شهرستان سنندج برگزار شد، ۳۳۰ کاراته کا برای دریافت سهمیه های مختلف آسیایی و المپیکی با هم به رقابت پرداختند.

## کسب مدال برنز همکار نفتی در مسابقات جهانی کاراته



محسن قاسمی، از همکاران نفتی در پتروشیمی پلیمر کرمانشاه، موفق شد مدال ارزشمند برنز و کمیته تیمی را در مسابقات جهانی کاراته ترانسیلوانیا کشور رومانی کسب کند. در این مسابقات که در کشور رومانی و با حضور ۱۷ تیم اروپایی برگزار شد، تیم ایران در مجموع مدال ها مقام قهرمانی را از آن خود کرد و دو کشور رومانی و اکراین نیز به مقام های دوم و سوم دست یافتند. محسن قاسمی، مدال طلای کمیته تیمی بالای ۳۵ سال و مدال برنز انفرادی بالای ۳۵ سال وزن ۸۴+ کیلوگرم را در مسابقات جهانی کاراته ترانسیلوانیا کشور رومانی کسب کرد.

## قهرمانی همکار نفتی در مسابقات جهانی ورزش های قدرتی

محمد تبریزیان از همکاران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی - منطقه خراسان رضوی مقام اول جهان را در رشته ورزش های قدرتی برای کشورمان به ارمغان آورد. تیم اتحادیه ورزش های قدرتی ایران، برای نخستین بار بر سکوی دوم جهان ایستاد. تیم ایران که برای نخستین بار با تیمی تقریبا کامل با ۲۸ ورزشکار مرد و یک ورزشکار زن در مسابقات جهانی روسیه حضور پیدا کرده بود، موفق به کسب مقام نایب قهرمانی این دوره از رقابت ها شد. تیم بلاروس در این مسابقات توانست به مقام اول دست پیدا کند و تیم میزبان نیز مقام سوم جهان شد.

در این دوره از مسابقات که در مسکو برگزار شد، محمد تبریزیان از همکاران شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی - منطقه خراسان رضوی نیز حضور داشت و مقام اول رشته های ورزشی پرس سینه و لیفت را از آن خود کرد.



## قهرمانی فرزند نفتی در مسابقات شنا



فرزند یکی از کارکنان شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه اصفهان، موفق به کسب ۳ مدال طلا در مسابقات شنا دانشگاه های استان اصفهان شد. شقایق مهرزاد، فرزند محمدرضا

مهرزاد از کارکنان واحد تعمیرات مکانیک منطقه در مسابقات شنا دانشگاه های استان اصفهان در سه رشته قورباغه، کراال پشت و امدادی مختلط توانست بر سکوی قهرمانی بایستد. این شناگر ۲۰ ساله طی ۱۳ سال فعالیت ورزشی، سابقه کسب مقام های قهرمانی مسابقات در سطح صنعت نفت، لیگ استانی و کشوری را در کارنامه خود دارد.

## رکورد شکنی فرزند نفتی در شنای قهرمانی کشور

علیرضا امین زمردی، فرزند جواد امین زمردی از همکاران شرکت پالایش نفت تهران که عضو تیم شنای باشگاه نفت تهران است، به همراه این تیم در مسابقات قهرمانی لیگ شنای کشور در سال ۱۳۹۶، توانست مقام نایب قهرمانی کشور را کسب کند. (این مسابقات در چهار مرحله برگزار شد) علاوه بر این، زمردی در مرحله چهارم و پایانی که در روزهای آخر اسفند سال گذشته در استخر ورزشگاه آزادی تهران برگزار شد، توانست رکورد ماده ۵۰ متر پروانه رده سنی ۱۷-۱۵ سال را بشکند.



چنددان های کاربردی مجموعه مطالبی است از مسائل روز دنیا. مطالبی که خواندن آن خالی از لطف نیست و می تواند کشتی امیدی باشد در طوفان استرس ها ، اضطراب ها و روزمرگی هایی که هر کدام از ما به نوعی گرفتار آنیم. بررسی مشکلات تربیتی، خانوادگی، حقوقی، آگاهی دادن از برخی مسائل جامعه و نکات خواندنی، از اهداف چند دان های کاربردی است. امید است که بتوانیم حلقه ای باشیم در زنجیره بالا بردن آگاهی جامعه.

# ترفندهای

## درمان کبد چرب که نمی دانستید!

در دنیایی که همه چیز سرعت در حال پیشرفت است و همه کارها سرعت انجام می شود، خیلی از افراد عادت دارند غذای شان هم سریع آماده شود. به همین دلیل است که مصرف فست فودها بالا رفته و به دنبال آن ابتلا به کبد چرب هم رواج یافته است. در این مطلب برای شما راهکارهای خلاصی از کبد چرب را مطرح می کنیم.

- مواردی که افراد مبتلا به کبد چرب باید از آن پرهیز کنند:
- استرس
  - خوردن آب بین غذا
  - نوشیدن آب یخ
  - استفاده از روغن های مایع و جامد کارخانه ای
  - خوردن فست فود (سوسیس، کالباس و...)
  - استفاده از گوشت گاو و گوساله
  - مواد غذایی کارخانه ای، خوراکی هایی مانند

- چیپس، پفک و...
- استفاده از اسانس های شیمیایی
- مصرف بیش از حد قند و شکر
- خوراکی های کافئین دار
- چربی های ترانس بالا مانند جگر، ته دیگ، خامه، سرشیر، کله پاچه و ...
- تخم مرغ (مگر با مصلحتش که نیاز است، خورده شود که البته در این صورت هم نباید بیش از دو بار در هفته مصرف شود).

### کبد چرب به طور قطعی درمان می شود؟

در حال حاضر درمان خاصی برای کبد چرب وجود ندارد. برای درمان کبد چرب باید سایر مشکلات از جمله دیابت یا کلسترول درمان شود. درمان های معمول این بیماری شامل ترک مصرف الکل، مدیریت کلسترول، کاهش وزن و کنترل قند خون است. برای دریافت دارو و کنترل و مدیریت سایر بیماری ها و مشکلاتی که به کبد چرب مربوط می شوند، باید به پزشک مراجعه کرد. کبد چرب، در واقع یکی از تظاهرات سندروم متابولیک است و در افراد چاق یا دیابتی زیاد دیده می شود. درمان دارویی برای کبد چرب وجود ندارد، ولی تغییر در روش زندگی مثل عوض کردن رژیم غذایی یا ورزش کردن و کاهش وزن می تواند به بهبود آن کمک کند.

### زردچوبه

باتوجه به اینکه زرد چوبه، یکی از بهترین منابع آنتی اکسیدانی است، به عنوان درمانی قوی برای کبد چرب و همچنین پیشگیری از وقوع آن موثر است. زردچوبه توان هضم چربی بدن را بالا می برد و از انباشته شدن آن در کبد جلوگیری می کند. یک چهارم قاشق چای خوری زردچوبه را به همراه ۱ تا ۲ لیوان آب بجوشانید و روزانه آن را مصرف کنید. می توانید یک دوم قاشق چای خوری زردچوبه را با یک لیوان شیر گرم مخلوط کرده و روزانه بنوشید. همانند چای سبز، عصاره زرد چوبه نیز در قالب کیسول هایی در بازار به فروش می رسند که قبل از مصرف باید با پزشک خود مشورت کنید.

### پیشگیری از ابتلا به کبد چرب

توجه و رعایت نکات زیر به پیشگیری از ابتلا به کبد چرب کمک می کند:

- انتخاب سبک زندگی سالم
- پیگیری یک برنامه تدریجی و مستمر برای کاهش وزن (در صورت لزوم)
- به حداقل رساندن مصرف شکر و کاهش مصرف غذاهای سرخ کردنی
- رعایت رژیم غذایی متعادل سرشار از فیبر و دارای چربی های اشباع شده کمتر
- گنجانیدن ورزش هایی مانند پیاده روی، شنا و نرمش های کششی در برنامه روزانه (حداقل ۴ روز در هفته)

خوراکی هایی که در درمان کبد چرب مؤثرند:

### بادام زمینی

۸۵ درصد چربی موجود در بادام زمینی، چربی غیر اشباع (خوب) است که ۵۰ درصد آن چربی های غیر اشباع مونو و ۲۵ درصد چربی های غیر اشباع پلی است. این چربی ها کلسترول خون را پایین می آورند و از این طریق، علاوه بر سلامت قلب برای درمان کبد چرب مؤثرند.

### کنگر فرنگی

کنگر فرنگی، یک گیاه بومی مناطق مدیترانه ای، اروپایی و آفریقایی است. این گیاه مصرف غذایی دارد، در طب سنتی دارای سابقه ای طولانی بوده و در درمان اختلالات کبدی و صفرا موثر است. تحقیقات نشان داده عصاره برگ این گیاه، دارای اثر آنتی اکسیدانی و محرک سلول های کبدی است.



### دلایل اصلی شیوع کبد چرب در ایران

متأسفانه کم تحرکی، مصرف بیش از بیش غذاهای پر کالری، چرب و عموماً ناسالم و همچنین استفاده از الگوهای اشتباه تغذیه ای، میزان شیوع چاقی را در کشور بارش چشمگیری مواجه کرده است، به گونه ای که هم اکنون به علت استفاده از این الگوهای نادرست غذایی بالغ بر ۳۰ درصد مردم ایران به بیماری کبد چرب مبتلا شده اند که در بسیاری از موارد، خودشان هم از این موضوع اطلاعی ندارند.

### عوامل ابتلا به کبد چرب

جالب است بدانید که عواملی چون کاهش ناگهانی وزن، سوء تغذیه و تغذیه وریدی ممکن است باعث تغییر در متابولیسم بدن و ابتلا به این بیماری شوند، حتی انجام بعضی جراحی های شکم از جمله برداشتن کیسه صفرا، قسمتی از روده یا معده، جراحی لوزالمعده و مصرف بعضی داروهای خاص از جمله هورمون استروژن و کورتون ها نیز از علل زمینه ساز کبد چرب محسوب می شوند.

به طور کلی دو نمونه کبد چرب وجود دارد:

کبد چرب الکلی  
کبد چرب غیر الکلی  
همانگونه که از نام مورد اول پیداست، چربی های کبدی از طریق مصرف الکل تشدید شده و باعث بروز بیماری های مختلف می شوند؛ اما در مورد دوم دلیل بروز بیماری کبد چرب، موارد دیگری همچون رژیم غذایی نامناسب، مصرف داروهای شیمیایی و کمبود فعالیت بدنی است.

## شیرینی قرابیه بادام (تبریزی)

### مواد لازم

سفیده تخم مرغ: ۳ عدد  
بادام خام: ۱۵۰ گرم  
شکر: ۲۰۰ گرم  
مخلوط کمی شکر، پسته و خلال بادام برای تزیین

### طرز تهیه

بادام ها را خیس کنید و پوست شان را بکنید، سپس آن را با چرخ گوشت یا رنده ریز، پودر کنید.  
سپس سفیده تخم مرغ و شکر را به آن اضافه کنید و آنقدر هم بزنید تا ماده ای خمیری شکل سفید رنگ به دست بیاید. (این کار را با استفاده از چرخ گوشت هم می توانید انجام دهید) سپس خمیر را داخل قیف بریزید و



## تشخیص رنگ پوست با سه روش ساده

پوست شما چه تیره باشد و چه روشن، چه در آفتاب سوخته باشد و چه نه؛ بی شک در یکی از سه دسته گرم (W)، سرد (C) و معمولی (N) قرار می گیرد. ولی برای تشخیص این که پوست شما جزو کدام دسته است، سه راه ساده وجود دارد که در کمتر از چند دقیقه می توانید پوستتان را در یکی از این سه دسته قرار دهید.

### ۱- آفتاب

یکی از ساده ترین پرسش هایی که به تشخیص رنگ پوستتان کمک می کند، این است که در آفتاب می سوزید یا نه؟ اگر خیلی راحت برنزه می شوید و پوستتان بخوبی رنگ می گیرد، به احتمال زیاد رنگ پوستتان گرم است. ولی اگر زیر آفتاب قرمز می شوید و رنگ نمی گیرید، احتمالاً رنگ پوستتان سرد است.

### ۲- استفاده از کاغذ سفید

یکی دیگر از راه های ساده برای تشخیص رنگ پوست، استفاده از یک کاغذ سفید است. یک کاغذ کاملاً سفید را در کنار صورتان بگیرید. اگر پوستتان به رنگ زرد شبیه شد، پوست شما گرم است. اگر رنگ پوستتان صورتی، قرمز و یا گلبهی شد، شما پوستی سرد دارید. و اگر رنگ پوستتان به خاکستری متمایل شد و یا تشخیص رنگ پوستتان سخت بود، به احتمال زیاد رنگ پوست شما معمولی است.

### ۳- رنگ رگ ها

پوست دستتان را کمی بکشید و به رنگ رگ های دستتان دقت کنید. اگر رنگ رگ های دست شما سبز یا متمایل به سبز بود، بدانید که پوست گرمی دارید. اگر آبی و یا متمایل به بنفش بود، رنگ پوستتان سرد است. اگر رنگ رگ های شما متمایل به زیتونی بود، بدانید که رنگ پوست شما معمولی است.  
**دانستن گروه رنگ پوستتان چه کمکی به شما می کند؟**  
اگر رنگ پوست گرمی دارید، زیور آلات طلایی به پوست شما می آید، رنگ هایی که در خانواده قهوه ای هستند مثل فندقی، نسکافه ای و یا بلوطی برای موهای شما مناسب تر است و رنگ های شادی که در طبیعت وجود دارند پوست شما را زیباتر می کنند. مانند لوانگ سبز، زرد، صورتی، قرمز، نارنجی، گلبهی و لوانگ کرم و قهوه ای.  
زیور آلات نقره ای و رنگ موی خاکستری مانند مشکی، یخی و یا دودی و رنگ هایی مانند بنفش، آبی، سبز، سرمه ای و مشکی زیبایی پوست های سرد را دوچندان می کند

## چرا فرزندانم در مهمانی ها غیر قابل کنترل می شود؟

سختگیری بیش از حد، این تصور را در او ایجاد کرد که دیگر کسی دوستش ندارد. یادتان نرود که تحقیر کودک به خاطر اشتباهاتش، عزت نفس او را پایین می آورد و به شکلی اغراق شده، این احساس را در او ایجاد می کند که دیگر جایی رفتارهایی که حتی برای خود والدین هم عجیب هستند، همه از کودکانی سر می زند که به دلیل سختگیری های والدین شان، در خانه محدود هستند و در حضور دیگران، می خواهند همه محدودیت ها را از بین ببرند و رفتار والدین شان را تلافی کنند.

### دوست کودکان باشید

والدین نباید آنقدر خشن باشند که بچه از آنها بترسد و مشکلاتش را بیان نکند. بچه هایی که از والدین خجالت می کشند، قدرت ابراز وجود در مقابل آنها را ندارند، بنابراین در موقعیتی که آدم های دیگر هستند، رفتار دیگری نشان می دهند. اگر پدر و مادرها در برقراری ارتباط با فرزندشان موفق باشند، با چنین مشکلاتی مواجه نخواهند شد؛ چرا که کودکان از مرجع قدرتشان حساب می برند و اگر آن مرجع بتواند رفتار درست نشان بدهد، همیشه می تواند شاهد رفتارهای درست فرزندش باشد.

### چند ساعت آزادی

شاید در روز هایی که کودک با والدینش تنهاست، به دلیل اینکه می داند هر کسی مشغول کار خودش است، با خود بازی می کند و رفتار مخربی نشان نمی دهد؛ اما زمانی که مهمان می آید یا او با خانواده اش به جمعی غریبه وارد می شود، در حضور دیگران مقررات را رعایت نمی کند؛ چرا که می داند والدین هم در حضور دیگران با او برخورد همیشگی رانمی کنند. او این شرایط را به عنوان فرصتی برای استقلال و نشان دادن اینکه من هم می توانم کاری انجام دهم، تلقی می کند. فضای مهمانی، برای او فضای لجبازی است. معمولاً این بچه ها یاد گرفته اند که پدر و مادر در حضور دیگران واکنش های همیشگی را نشان نمی دهند، چنین کودکی تنها به دنبال جلب نگاه والدین است. برای او مهم نیست که این نگاه همراه با خشم باشد یا مهربانی. او حتی به جلب توجه منفی هم راضی است و از اینکه آدم ها، حتی برای نصیحت یا دعوا کردن، سراغش می آیند و با او حرف می زنند، لذت می برد.

### هم جدی، هم مهربان

بعد از ریشه یابی مشکل و برطرف کردن دلیل اصلی، والدین باید برای اصلاح این عادت که در کودک ریشه دوانده، تلاش کنند. آنها باید دایره ای از رفتار قاطعانه و مهربان را در نظر بگیرند و بر اساس آن عمل کنند.

در این شرایط نه باید به کودک باج داد و نه با





امیر لنگری



رضا نوعی رود پشته



پیمان احمدی



محدثه حیدری



ابوالفضل عابدینی



حسین ذنوبی



صغری کاظمی



سید مصطفی ریجانی



علی ذنوبی



سید صلاح الدین حسینی

## برگزیدگان مسابقه عکاسی ۲۲ بهمن سال ۹۶

برندگان می توانند برای دریافت جایزه خود به نشانی تهران، خیابان طالقانی، روبه روی ساختمان اصلی وزارت نفت، جنب بانک ملت، ساختمان شماره ۳۴، طبقه هفتم، اتاق ۷۰۲ آقای سید مصطفی حسینی، دبیر اجرایی مسابقه عکس راهپیمایی ۲۲ بهمن مراجعه کنند.

تلفن: ۶۶۴۹۵۰۲